

SAVİ: 15 - YIL: 2021 - FİYAT: 70 TL - KKTG: 10 C VURTDIŞI: 7 S

GERİ DÖNÜŞÜM EKONOMİSİ

Avrupa YEŞİL

Mutabakatı'na Hazır mıyız?

**PARİS
İKLİM
ANLAŞMASI
TBMM'DEN GEÇTİ**

**SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
TEKSTİLCİLERİN İLK GÜNDEMİ**

**"HEDEFİMİZ EKO-ENDÜSTRİYEL
OSB KURMAK"**

modern karton

MODERN KARTON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Merkez: Atatürk Mah. Ertuğrul Gazi Sk. Metropol İstanbul Sitesi C2 Apt No:2A/25 Ataşehir/İstanbul - TÜRKİYE T: +90 216 606 3737 (pbx) F: +90 216 606 3777

Fabrika: Ulaş OSB Mah. D 100 Cad. No:77/33 Ergene2 OSB Ergene - Tekirdağ - TÜRKİYE / T: +90 282 655 58 21-22 F: +90 282 655 64 48

modernkarton@modernkarton.com.tr / www.modernkarton.com.tr

modern karton bir **eren holding** kuruluşudur.

Kutay ERTUL
AGED Endüstriyel ve
Dış İlişkiler Müdürü

KARBONSUZ DÜNYAYA GİDEN YOL

Avrupa Yeşil Mutabakatı, çevreye zarar vermeden yazdırabileceğimiz kadar ince bir belge. Ancak bu ince boyutlu kitapçık, büyük bir değişimi içeriyor. 24 sayfadan oluşan bu belge, 2050 yılına kadar AB iklimini nötr hale getirmek için radikal bir projeyi ortaya koyuyor.

Avrupa Komisyonu iklim, enerji, arazi kullanımı, ulaşım gibi sektörler için 2030 yılına kadar, 1990 seviyelerine kıyasla en az %55 net sera gazı emisyonu azaltımı sağlamaya yardımcı olmak için, 12 yasa tasarısından oluşan bir paketi temmuz ayında kabul etti.

Bu değişim sadece çevresel kaygılarla başlatılmış değil tabii ki. Devletlerin kendi çıkarlarını korumayan bir şeyi kolaylıkla uygulamaya koymayacaklarını biliyoruz. AB yeşil teknoloji dönüşümünde geride kalmaktan endişe duyuyor. Çin, güneş enerjisi sektöründe inanılmaz yol kat etti ve dünyada bir numara şu an. Elektrikli araçlarda çok önde. Rüzgar enerjisi kurulumları ise 2020'de başka bir ülkeninkinin üç katından fazlaydı.

Ancak bu anlaşmanın ve arkasından gelen düzenlemelerin sadece Avrupa Birliği üyesi 27 ülkeyi etkilemeyeceği açık olarak gözüküyor. AB, ithalata vergi koyacak bir karbon sınırı ayarlama mekanizması uygulayarak şirketlerin faaliyetlerini daha yumuşak iklim politikalarına sahip ülkelere kaydırmasını önlemeyi amaçlıyor. Bu aynı zamanda, karbon yoğun üretimi Avrupa dışına itmek yerine, Avrupa emisyon azaltımlarının küresel emisyon düşüşüne katkıda bulunmasını sağlayacak.

Ticaret ve ekonomi açısından, Güney'deki ülkeler ve Doğu Avrupa'daki AB üyesi olmayan ülkeler özellikle yüksek risk altında. Uyum aşamasında büyük ölçekli

yatırım gerekebileceği gibi ihracat ürünlerinin karbon içeriğini raporlamanın karmaşıklığı ve maliyeti gelişmekte olan ülkeler için özel bir zorluk olarak karşımıza çıkıyor. Bazı ülkelerde ise (Polonya, Çek Cumhuriyeti, Bulgaristan, Fas v.b.) büyük bir kısmı fosil yakıtlarla karşılanan enerji talebiyle gelişmekte olan ekonomiler mevcut. Bu enerji altyapısı, uzun vadeli enerji satın alma anlaşmalarıyla birleştiğinde, hızlı bir karbonsuzlaştırmaya imkan verecekmiş gibi gözüküyor.

Bu nedenlerle, hem Avrupa Birliği içindeki hem de dışındaki ülkeler arasında, ortaya çıkan yükün ne şekilde paylaşılacağı konusunda siyasi tartışmalar da mevcut. AB kendi politikalarının uluslararası etkilerini dikkate alması gerektiğini görmeli ve karbon sınır ayarlama mekanizmasının önemli risk ortaya koyduğu ülkelere mali ve teknik destek sağlamalıdır. AB öncelikle, teknik olarak emisyon izleme, raporlama ve doğrulama konusunda eğitim olanağını mutlaka ortaya koymalıdır.

AB dışı ülkeler de en kısa sürede kendi hedeflerini oluşturarak yeşil teknolojiye geçişi hızlandırmalıdır. Bu politika ve hedefler tek bir bölgenin ya da ülkenin gerçekleştirebileceği idealler değil. Dünyanın bu noktada ortak hareket etmesi gerekiyor ama bu kutuplaşmış dünyada bu ne kadar mümkün onu da önümüzdeki yıllarda göreceğiz.

Bu sayımızda bu mutabakatı ve devamında ortaya çıkan mevzuatları ele alarak, ülkemizdeki uyum çalışmalarıyla ilgili bilgi vermeye ve ihracatta nasıl etkileneceğimiz konusundaki bilgi ve görüşlere yer vermeye çalıştık.

İyi okumalar.

AGED

Yayıncı
AGED
ATIK KÂĞIT ve GERİDÖNÜŞÜMCÜLER
DERNEĞİ İKT. İŞLT.

Genel Yayın Yönetmeni
AGED adına Mustafa Saral

İmtiyaz Sahibi ve Sorumlu Müdür
Osman Kaytan

Yayın Kurulu
Mustafa Saral
Osman Kaytan
Serhan Maden
Kutay Ertul
İlyas Yıldız
Mehmet Türk
Enis Derdimentoğlu
Burak Akay

Editör
Baran Taş

Grafik Tasarım
Merve Zengin

İletişim
AGED
info@aged.org.tr
+902124381628

Yapım
Gafa Medya
Katip Mustafa Çelebi Mah. Anadolu Sok.
No:23 D:13 Beyoğlu / İstanbul
Tel: 0212 243 20 86
www.gafa.com.tr

Reklam
Burak Akay (Gafa Medya)
burak.akay@gafa.com.tr
0546 496 42 42

Baskı
Fatih Basım

Eylül-Ekim 2021
Dergide yayınlanan yazılardaki
görüş ve önerilerden yazarları sorumludur.
Yaygın Süreli Yayın

Haberler

5 PARİS İKLİM ANLAŞMASI TBMM'DEN GEÇTİ

Dünyadan Haberler

HEM ENERJİ HEM GÜBRE ÜRETİYOR

13

Türkiye'den Haberler

"YÜZDE 13 OLAN GERİ KAZANIM ORANIMIZ, YÜZDE 22'Yİ GEÇTİ"

17

Dosya Haber

AVRUPA YEŞİL MUTABAKATI'NA HAZIR MIYIZ?

30

Örnek Proje

SIFIR ATIK KÖYÜ

46

Geri Dönüşüm
Kahramanı

HEYKELLERİNİ AĞAÇ ARTIKLARI İLE YAPIYOR

70

Röportaj

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK TEKSTİLCİLERİN İLK GÜNDEMİ

42

DÜNYADAN HABERLER.....	6
TÜRKİYE'DEN HABERLER.....	17
RÖPORTAJ.....	52
MAKALE.....	68
ANALİZ.....	76
ETKİNLİK TAKVİMİ.....	88

ASL

GERİ DÖNÜŞÜM

GELECEĞİ DÜŞÜNÜN!
GERİ DÖNÜŞTÜRÜN

MERKEZ

Sanayi Mh. 280 Cd. No:58 ISPARTA
Tel: 0 246 224 10 95
info@aslgeridonusum.com.tr
aslgeridonusum@gmail.com

ŞUBE

Aydınlıkevler Mh. Şehit Mehmet Dünder Sk. No: 10
BURDUR
Tel: 0 248 252 90 99
www.aslgeridonusum.com.tr

PARİS İKLİM ANLAŞMASI TBMM'DEN GEÇTİ

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurul Salonu'nda BM'nin 76'ncı Genel Kurulu görüşmelerinde katılımcılara hitap etti.

Paris Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi, TBMM Genel Kurulunda kabul edildi. Kanun, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Yayımlanan kanunda "Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nin 21'inci Taraflar Konferansı'nda kabul edilen ve Türkiye Cumhuriyeti adına 22 Nisan 2016'da imzalanan 'Paris Anlaşması'nın beyan ile birlikte onaylanması uygun bulunmuştur" denildi.

Paris İklim Anlaşması'nın Meclis'e geleceğini Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada açıklamıştı.

Tabiatın kendi dengesi dışında, tamamen insanoğlunun yol açtığı tehditlerle karşı karşıya bulunduğuna işaret eden Erdoğan, şöyle konuştu: "İklim değişikliği, hava kirliliği, su ve gıda güvenliği, biyoçeşitliliğin kaybı gibi başlıklar altında toplayabileceğimiz sorunlar, insanlığın geleceğini belirsizliğe atacak boyuta ulaşmıştır. Bu başlıklardan iklim değişikliği, çevre sorunu olmanın ötesinde telafisi imkansız sonuçlara yol açması bakımından, üzerinde özellikle durulması gereken bir konudur. Sanayi öncesi döneme kıyasla yüzde 50 artış gösteren karbondioksit, metan, azot oksit gibi sera gazları, dünyamızın adeta ateşini yükseltiyor. Nitekim bir süredir dünyanın her tarafında, sanayi öncesi döneme göre 1,1 santigrat derece artış gösteren sıcaklığın yol açtığı afetler yaşanıyor. Asya ve Avrupa'da seller, Amerika'da kasırgalar, Afrika'da kuraklık, Akdeniz çanağında yangınlar, Grönland'ın zirvesine yağmur, çöllere kar yağması gibi alışık olmadığımız hadiselerle karşılaşılıyor. Bu afetler, çevreye ve ekosisteme

verdiği zararların yanında, insanların can ve mal güvenliğini de tehdit ediyor."

"ÜLKELERİN ELİNİ TAŞIN ALTINA KOYMASI ŞARTTIR"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, dünya devletleri olarak, iklim değişikliğiyle mücadele için 2015'te bir araya gelerek, Paris İklim Anlaşmasında mutabık kalındığını anımsattı. Anlaşmanın, yüzyılın ortasına kadar küresel sıcaklık artışını 1,5 derece ile sınırlı tutulmasını hedeflediğine işaret eden Erdoğan, "Ancak gidişat, tedbir alınmadığı takdirde, bunun çok da mümkün olmadığına işaret ediyor. Bunun için öncelikle ve en çok da iklim değişikliğine yol açan sorunların ortaya çıkmasında tarihi sorumluluğu olan ülkelerin elini taşın altına koyması şarttır." ifadelerini kullandı.

Bu tehdit karşısında, hakkaniyete dayalı bir yük paylaşımıyla tedbirleri almak, yükümlülükleri süratle yerine getirmek gerektiğini söyleyen Erdoğan, Türkiye'nin bu anlayışla hareket ettiğini dile getirdi. Erdoğan, şunları kaydetti: "Paris İklim An-

laşmasına ilk imza atan ülkelerden biriyiz. Ancak, yükümlülüklerle ilgili adaletsizlikler sebebiyle henüz bu anlaşmayı yürürlüğe koymamıştık. Son dönemde bu çerçevede kaydedilen mesafenin ardından aldığımız kararı, buradan, Birleşmiş Milletler Genel Kurulundan tüm dünyaya duyurmak istiyorum. Paris İklim Anlaşması'nı, atılacak yapıcı adımlara uygun şekilde ve ulusal katkı beyanımız çerçevesinde, önümüzdeki ay Meclisimizin onayına sunmayı planlıyoruz. Glasgow'da yapılacak Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansından önce, 'karbon nötr' hedefli anlaşmanın onay aşamasını tamamlamayı düşünüyoruz. Yatırım, üretim, istihdam politikalarımızda köklü değişikliğe yol açacak bu süreci, 2053 vizyonumuzun ana unsurlarından biri olarak kabul ediyoruz."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'de iklim değişikliğiyle ilgili atılan diğer adımlara da işaret ederek, Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatına uyum için gereken eylem planının hazırlanıp, geçen aylarda devreye alındığını belirtti.

AVRUPA'DA KARTON PAZARINDA ARZ AÇIĞI VAR

Arz-talep açığının bir yıldır kapanmadığı Avrupa koli kartonu pazarında, aynı durumun önümüzdeki yıl da devam edebileceği belirtiliyor.

Avrupa koli kartonu pazarında yaz mevsiminde bir yavaşlama görülmedi. Tatiller nedeniyle normalde talebin ve faaliyetlerin azaldığı yaz mevsimi, bu yıl sıra dışı bir taleple ve fiyat artışlarıyla karşılaştı. Talebin aşırı fazla olması sevkiyatlarda ve siparişlerin karşılanmasında sıkıntıya yol açtı. Alıcılar, yaklaşık bir yıldır her bir parça kağıt için birbirleriyle mücadele verdi. Pek çok alıcı kağıt teslimatlarında gecikmeler olduğu ve bulabildikleri hacimlerin azaldı-

ğını söyledi. Bazı dönüştürme tesislerinin vardiyalarını azalttığı ve hatta kağıt yeterliliği nedeniyle faaliyetlerini durdurduğu bildirildi.

Pazar dinamikleri son aylarda fazla değişmedi. Geçen yılın ekim ayından bu yana fiyat artışları yavaşladı ve oluklu kutu üreticileri bir nebze nefes alabildi. İstikrarlı piyasa koşulları dikkate alındığında pek çok kaynak, fiyatların tüm kaliteler için

en az bir yıl daha yükselişini sürdürmesini bekliyor.

Avrupa'ya yönelik ABD ihracat fiyatları ise son 11 ay boyunca her ay arka arkaya ortalama 25-30 €/ton arttı. Yılın ilk yarısında İtalya ve İspanya'ya ABD kraftliner ihracatında geçen yılın aynı dönemine göre sırasıyla %46,5 ve %46,2 düşüş kaydedildi. Bu malzemenin ihracat tonajları İtalya'ya 92.324 ton ve İspanya'ya 39.392 ton oldu.

KAĞIT ŞİŞELERİ DAHA ÇOK ÜRETİCİ DENEMEYE BAŞLADI

Kağıt bazlı ambalaj üreticisi Frugalpac, kağıt şişe üretiyor. Şirket, FrugalŞişesi'nin bir cam şişeden beş kat daha hafif olduğu ve ayrıca camdan altı kat daha düşük bir karbon ayak izine sahip olduğunu belirtti. Firma, %96'sı geri dönüştürülmüş kağıttan üretilen dünyanın ilk ticari şarap ve alkollü içki şişesi olduğunu söylüyor. The English Vine markasının beyaz şarapları Frugalpac'ın ürettiği kağıt şişelerde piyasaya sürülecek. Frugalpac ayrıca Japonya için kağıt sake şişeleri, Yunanistan için zeytinyağı şişeleri yapıyor. ABD, İspanya ve İngiltere'de önümüzdeki birkaç ay içinde piyasaya sürülmeyi bekleyen dört şarap markası daha var.

KISA KISA...

» Çin'in en büyük ambalaj kartonu üreticisi Nine DragonsPaper, yurt dışında genişlemesini sürdürmek amacıyla yurt dışındaki fabrikaları için Voith'ten beş adet oluklu mukavva hattı ve iki adet hamur besleme sistemi sipariş etti.

» Ukraynalı Kyiv Cardboardand Paper Mill (KCPM), ülkenin Verkhnedneprovsk şehrinde yeni bir sanayi kompleksi satın aldı. Şirket, burada yeni bir entegre oluklu ambalaj fabrikası kuracak.

» Toscotec, Budapeşte yakınlarındaki Dunaföldvár fabrikasına yeni hat kuruyor. Temizlik kâğıdı üretilen yeni hattın 2022 yılı ikinci yarısında faaliyete geçirilmesi planlanıyor.

» Valmet, Çin'in Guangxi eyaletinde hızla gelişen kağıt ve selüloz sektörüne yönelik katkısını daha da artırmak amacıyla, Çin'deki dördüncü hizmet merkezini Beihai'de kurmaya karar verdi. Yeni merkez, 2023 yılının Ekim-Aralık döneminde faaliyete geçirilecek.

KARŞILIĞINI VEREN HASSASLIK

YENİ AUTOSORT® - tek makinede en gelişmiş ayıklama çözümleri

En yeni nesil AUTOSORT®, her uygulamada kapasite, kalite ve saflık seviyelerini geliştiriyor. Çok işlevli ayıklama çözümü, entegre patentli özellikleri sayesinde en son teknolojilerin mükemmel kombinasyonunu tek bir kompakt makinede sunuyor.

**Nasıl
çalıştığını
görün**

DÜNYANIN EN BÜYÜK PLASTİK DÖNÜŞÜM TESİSİ OLACAK

İsveç Plastik Geri Dönüşümü (SPR) isimli şirket, hemen hemen her türlü plastik ambalajı tamamen CO2 emisyonu olmadan geri dönüştürebileceğini söylediği dev bir tesis kuruyor. 98 milyon avruluk yatırımla kurulacak fabrikanın, dünyanın en büyük geri dönüşüm tesisi olacağı belirtiliyor. Motala şehrinde kurulacak olan son teknoloji ürünü yeni tesisin, 2023 yılına kadar tamamlanması planlanıyor. İsveç Plastik Geri Dö-

nüşüm CEO'su Mattias Philipsson, yılda 200.000 ton plastik ambalajı işleyebileceklerini söyledi. SPR CEO'su, Site Zero adlı tesisin sıfır emisyonla iklim değişikliğine etkilerinin tamamen nötr olacağını söylüyor. Tesisin yenilenebilir enerji ile çalışacağını belirten Philipsson, geri dönüştürülemeyen küçük miktardaki plastik ve diğer atıkların, Karbon Yakalama Depolama olarak adlandırılan enerji geri kazanımına gönderileceğini dile getirdi.

OTOMOBİLLER SÜRDÜRÜLEBİLİR MALZEMELER İLE ÜRETİLECEK

Elektrikli otomobillerde kullanılan kobalt, nikel ve alüminyum gibi materyallerin yüksek oranda tekrar kullanım potansiyellerini değerlendiren BMW, aynı zamanda her yeni otomobilin iç ve dış bölümlerinde sürdürülebilir malzemelere ağırlık veriyor. Hâlihazırda yüzde yüze kadar geri dönüştürülmüş plastik kullanımını gerçekleştiren şirket, daha düşük karbon ayak izine sahip plastik üreticileriyle de iş birliği yapıyor. Geri dönüştürülmüş plastiğe ek olarak selüloz, kenevir, ahşap veya bambu gibi doğal liflerle güçlendirilmiş plastikler de

kullanarak birincil madde kullanım yüzdesini daha da azaltan BMW'nin 2030 yılı hedefleri arasında ortalama yüzde 40'ı geri dönüştürülmüş malzeme içeren termoplastik kullanımı bulunuyor.

KOLA ŞİŞELERİ LEGO OLACAK

Yeni prototip legolar, kola veya şişe suyu bulunan plastik pet şişelerin dönüşümünden yapılacaktır. Ortalama olarak bir litrelik pet şişe, 10 tane 2x4 legoya dönüştürülebilmekte. Plastik şişeler legoya dönüştürülmeden önce öğütülüp temizlenmekte, daha sonra granül hâline getirilerek güçlendirilmekte.

LASTİKLERİ GERİ DÖNÜŞÜMLÜ PET ŞİŞEDEN ÜRETECEK

Continental, 2022'den itibaren lastik üretiminde ham madde olarak geri dönüştürülmüş pet şişe kullanacak. Üretimde kullanılacak pet şişeleri, geri dönüştürme teknolojisi uzmanı OTIZ, OrientalIndustries (Suzhou) Ltd. ile iş birliği yaparak geliştiren Continental, ara kimyasal adımlar olmadan saf PET ile aynı seviyede ikincil ham madde kalitesine ulaştı. Continental, 2050 yılına kadar lastik ürünlerinde yüzde yüz sürdürülebilir şekilde üretilen malzemeleri kullanmayı hedefliyor.

GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ PLASTİK KULLANIMINI ARTIRACAK

LG Electronics, değer zincirindeki sera gazı emisyonlarını azaltmak için 2030 yılına kadar yaklaşık 600.000 ton geri dönüştürülmüş plastik kullanma hedefini duyurdu. Şirket, 2020 yılında ürünlerinde yaklaşık 20.000 ton geri dönüştürülmüş plastik kullanmıştı. LG, bu rakamı 2025 yılına kadar on kattan fazla artırmayı planlıyor. LG, hâlihazırda TV, PC monitörleri, hoparlör, çamaşır makinesi, buzdolabı ve klimalarda geri dönüştürülmüş plastik kullanıyor.

Biriktir, dönüştür,
tekrar kullan.

Pehlivanoğlu
Kağıt & Ambalaj

Pehlivanoğlu Kağıt, Kağıt Mam. ve Amb. San. Tic. A.Ş.

T : 0 (282) 758 13 25 F : 0 (282) 758 13 28

info@pehlivanoglukagit.com www.pehlivanoglukagit.com.tr

KARBONDİOKSİTİ KAYAYA DÖNÜŞTÜREN TESİS

Havadaki karbondioksiti emerek yeraltına gömerek kayaya dönüştüren tesis çalışmaya başladı. Her yıl havadan 4 bin ton karbondioksiti emebileceği öne sürülüyor. ABD Çevre Koruma Ajansı'na göre bu sayı, yaklaşık 870 arabadan

çıkan emisyonu eşit. Projenin arkasındaki şirketlerin açıklamasına göre, havadaki karbondioksiti emip kayaya dönüştürmek için tasarlanan ve ismi İzlandaca "enerji" anlamına gelen Orca isimli yapı, dünyanın en büyük tesisi.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER NET-SIFIR BANKACILIK BİRLİĞİ

Birleşmiş Milletler bünyesinde Net-Sıfır Bankacılık Birliği (Net Zero Banking Alliance- NZBA) kuruldu. BM "Race to Net Zero" ve Net-Zero için Glasgow Mali İttifakı'nın bankacılık ayağı olarak hayata geçirilen birliğe şimdilik 43 banka üye.

NZBA üyesi bankalar iklim değişikliği ile mücadele konusunda şu adımları atacak:

- Portföylerini 2050 yılına kadar net sıfır emisyon yolu ile uyumlu hale getirmeyi,
- 2030'dan itibaren her 5 yılda bir belirlenecek ara hedeflerle 2030 ve 2050 emisyon hedefleri belirlemeyi,

- 2030 hedeflerini, bankanın en önemli etkiye sahip olabileceği karbon yoğun sektörlerle odaklamayı,

- Karbon yoğun sektörlerin tümü veya çoğu için sektör düzeyinde hedefler belirlemeyi,

- Müşterilerinin geçiş süreçlerini ve karbondan arındırılma çalışmalarlarıyla net sıfır ekonomiye geçişi teşvik etmeyi,

- Yıllık bazda, emisyonları en iyi uygulamalara uygun olarak ve geçiş stratejisi ve iklimle ilgili sektörel politikalara karşı ilerlemeyi raporlamayı taahhüt ediyor.

KÜRESEL ISINMAYI ÖNLEMELİK İÇİN DİJİTAL KATKI

Küresel ısınma ve karbon salımı ile mücadele etmek için Crypto Carbon Energy AŞ tarafından geliştirilen dijital varlık CYCE, Çin'in önemli dijital varlık borsalarından biri olan BigONE'da 13 Ağustos 2021 tarihinde 1,10 dolar fiyat ile işlem görmeye başladı. Yatırımcıların yoğun ilgi gösterdiği CYCE, BigONE'da işlem görmeye başladığı ilk gün borsanın işlem hacmi sıralamasında yedinci sırada yer aldı. Crypto Carbon Energy AŞ CEO'su Hasan Karaozan, "Bu proje ile dünyada yenilenebilir enerjinin payının artması için şirketlere finansman sağlanması hedefleniyor. CYCE projesinin önümüzdeki günlerde yurt içi ve yurt dışı borsalarda yer alması için görüşmeler sürüyor." dedi.

238 HAVALİMANININ HEDEFİ NET SIFIR EMİSYON

Uluslararası Havalimanları Konseyi (ACI) iklim sorununa karşı havalimanlarını eyleme geçirme ve karbondan arındırma hedefi belirledi. "ACI Net Zero 2050" isimli proje kapsamında 238 havalimanı "2050 yılına kadar "Net Sıfır CO2 Emisyonu" taahhüdünde bulundu. Havalimanları bu kapsamda güneş santrali kurulumları, elektrik şebekesinden yenilenebilir enerji satın alınması, elektrikli araç dönüşümleri ve araç şarj istasyonu kurulumları, ağır taşıtlarda bio dizel kullanımı, enerji verimlilik faaliyetleri, ağaçlandırma çalışmaları ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda hidrojen yakıtının ısınma ve ulaşım amaçlı kullanımı, baca gazından karbon yakalama teknolojilerinin yapılmasını sağlayacak.

OLİMPİYAT MADALYALARI ESKİ CEP TELEFONLARINDAN YAPILDI

Tokyo 2020 Oyunları'nda başarılı sporculara takılan 5000 bronz, gümüş ve altın olimpiyat madalyası çevreci özelliği ile dikkatleri topladı. Madalyalar, ülke çapında 2 yıl süren bir gayretle toplanan eski cep telefonlarından geri dönüştürüldü. Projeye Japon şehir ve köylerinin yaklaşık %90'ı katıldı. Geri dönüşüm kampanyasında 32 kilogram altın, 7.700 pound gümüş ve 4.850 pound bronz üretildi. Madalyalarda kullanılan madenler eski telefonlar ve dizüstü bilgisayarlar gibi yaklaşık 80 ton küçük elektrikli cihazdan elde edildi.

E-ATIK GERİ DÖNÜŞÜMÜNDE SEVİYE ATLADILAR

Rus elektronik perakendecileri 45 milyon insanın yaşadığı Rusya'nın 17 bölgesinde geri dönüşüm merkezlerine gönderilen ev aletleri ve ev elektronik cihazları topluyor. Akıllı ve Uygun Geri Dönüşüm Programları ile Rusya'da çoğunluğu cep telefonları, TV ekranları ve ütüler olmak üzere toplam 1300 ton ağırlığında 125.000 e-atık toplandı. Toplama noktalarının sayısı yaklaşık 500'e ulaştı ve bu rakam perakende dükkanlarının yarısına denk gelmekte.

ONARIM KAFFE

Elektronik eşyaları daha uzun süre kullanabilmek için bozulan ürünleri onarmak gerekiyor. Ancak tamircilerin istediği yüksek onarım ücretleri tüketicileri yeni eşya almaya itiyor. Bu da atık oranının artması anlamına geliyor. Bu durumdan rahatsız olan Hollandalı gazeteci ve çevreci Martine Postma onarım kafe fikrini ortaya attı. Zamanla bu kafelerin sayısı arttı, dünyanın dört bir yanında bin 500'den fazla kafede gönüllüler vatandaşların bozulan eşyalarını onarmaya başladı. Cihazı bozulan kişiler bu kafeye gelerek ücretsiz şekilde onarım hizmeti alabiliyor. Bu yöntemle şimdiye kadar 1 milyondan fazla elektronik cihaz onarılarak atık olmaktan kurtarıldı.

BAĞIŞ YAPMAYI DÜŞÜNÜN

Yeni bir akıllı telefon alanlar eski telefonlarını ya satıyor ya da evlerindeki çekmeceye atıyor. Bazı hayır kurumları, çekmeceye duracağına başka bir insanın kullanabilmesi için aracılık faaliyeti yürütmeye başladı. Böylece hem bir insanın işi görülüyor hem de telefonlar daha uzun süre kullanılarak çöp olmaktan çıkmış oluyor. İngiltere'de Reconnected isimli şirket bu aracı kurumlardan biri. Şirket, topladığı kullanılmış akıllı telefonları daha az şanslı olanlara bağışlıyor.

Rüzgar enerjisi teknolojisinde MEGA TRENDLER

1

Açık deniz rüzgarını büyütmek

Çoklu-GW (yüksek GW) rüzgar çiftlikleri

bir kaç ülkeye bağlanabilen, yer ve paradan tasarruf eden, güç ticaretini optimize eden

Çok büyük tribünler (+15 MW)

2

Yüzen açık deniz rüzgarını endüstrileştirmek

Derin sulara sahip bölgelerde büyük rüzgar kaynaklarından faydalanmak

Alt yapıların, dinamik kabloların ve çapaların (lengerlerin) seri üretimine geçilmesi

Açık denizde hidrojen üretimi

3

Kıydaki toplum ve çevreyle mutlu bir birliktelik

Kuşlarla çarpışmayı minimuma indirmek

Gürültüyü azaltmak

Arazi kullanımını optimize etmek

4

Kara rüzgarını yeniden güçlendirmek

En iyi rüzgâr alanlarından en iyi şekilde yararlanmak

En son teknolojiden faydalanmak

Daha az türbinle daha fazla güç çıkışı elde etmek

5

Rüzgâr %100 geri dönüşüyor

Diğer sektörler için rüzgâr türbinlerinin geri dönüşümü

Yeni türbinlerde geri dönüştürülmüş malzemelerin kullanılması

Yeni, geri dönüşümü kolay kanat malzemeleri

HEM ENERJİ HEM GÜBRE ÜRETİYOR

PepsiCo Türkiye tarladan fabrikaya kadar uzanan bir döngüsel ekonomi modeli uyguluyor. Hayata geçirdiği proje ve uygulamalarla PepsiCo, dünyasındaki diğer ülkelere de örnek oluyor. Fabrikalarının tamamı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Sıfır Atık Belgesi ile sertifikalandırılmış durumda olan PepsiCo Türkiye, Net Sıfır Atık vizyonuyla ve döngüsel ekonomi uygulamalarıyla, fabrikalarında kendi enerjisini ve en önemli tarım girdilerinden patates üretiminde kullanılan gübreyi üretiyor. Fabrikalarında %100 yenilenebilir elektrik hedefine ulaşan PepsiCo Türkiye, elektrik ihtiyacının yaklaşık %50'sini atıktan elde ediyor.

PepsiCo, Suadiye ve Tarsus fabrikalarında; Biyobozunur Atık İşleme -Biyometanizasyon lisanslı Organik Atık İşleme Tesislerinde; fabrikalarının üretim faaliyetleri sonucu oluşan iskarta ürün, hammadde ve arıtma çamurunu kullanarak biyogaz elde ediyor. Kojenerasyon sistemi ile elde edilen gaz, elektrik enerjisine dönüştürülüyor.

PepsiCo 2020-2021 yılları itibarıyla Organik Atık İşleme Tesislerinde elektrik üretim kapasitesini artırarak, fabrikalarının elektrik ihtiyacının %50'si bu tesislerden karşılamaya başladı. Şirket, 2021 yılı itibarıyla son kullanma tarihi geçmiş olan ürünlerinden de elektrik enerjisi

üretmek için yeni bir projeye başlamış bulunuyor. Elektrik ihtiyacının geri kalan kısmını solar panellerden ve yenilenebilir elektrik tedariki sağlayan şirketlerden temin eden PepsiCo Türkiye, tüm dünyada %100 yenilenebilir elektrik hedefine ulaşan ilk ülke.

KENYALILAR KULLANILMIŞ GİYSİ KULLANIYOR

Kullanılmış kıyafet endüstrisi 2 milyon doğrudan çalışanıyla Kenya ekonomisi için hayati öneme sahip.

Kenya'da standart bir aylıklı çalışan, gelirinin %40'ını sadece yiyecek için harcıyor. Gelirinin kalanı barınma, ulaşım, eğitim, sağlık ve diğer ihtiyaçlar için harcıyor. Kenya'da insanların tahminen %91.5'i kullanılmış kıyafet alıyor. Kenya 2019 yılında 185.000 ton kullanılmış kıyafet ithal etti ve bu miktar yaklaşık 8000 konteynere eş değer. Her satın alınan 100 kullanılmış kıyafet için 85 yeni kıyafet üretimine gerek kalmıyor ve bu da sera gazı salınımlarında ve tekstil üretimi kaynaklı toksin kullanımında belirgin bir azalma anlamına geliyor.

TEKSTİL ÜRÜNLERİNİ HAM MADDEYE DÖNÜŞTÜRECEKLER

Queensland'deki yeni bir tesiste, yenilikçi tekstil geri kazanım süreçleri, yıpranmış kumaşı ham maddeye dönüştürerek çöp yığınlarının azaltılmasına yardımcı olacak.

Queensland Teknoloji Üniversitesi'ndeki (QUT) araştırmacılar pamuğu selüloza ve polyesteri pula dönüştüren SOFT (lif teknolojisinin ayrılması) adı verilen bir kimyasal ayırma işlemi geliştirdi. Kimya Mühendisi Karen Cardona, "Çalışmamız ağırlıklı olarak polyster ve pamuktan yapılmış atılan giysiler, çarşaf ve havlulardaki bileşen malzeme-

melerine odaklanıyor. Prosesimiz bu ham lifleri geri kazanarak yeniden kullanılabilir hale getiriyor." dedi. Avustralyalılar ABD'den sonra dünyanın ikinci büyük tekstil tüketicisi.

Bir Avustralyalı yaklaşık 40 kg. tekstil atığı üretiyor.

Küresel olarak her yıl tahminen 92 milyon ton tekstil ürünü çöplüklere gömülüyor.

ÇEVRECIYİMİŞ GİBİ Mİ YAPIYORLAR?

Değişen Piyasalar Kurumu (CMF) tarafından yapılan bir araştırmaya göre, pek çok moda markası ürünlerini çevre dostu ve dayanıklı olarak lanse ediyor, fakat AB'nin sürdürülebilirlik kriterlerine uymuyorlar. CMF, 46 marka tarafından satılan 4000'den fazla kıyafeti kontrol etti. Firmalar araştırmaya ilgi göstermekle birlikte, sentetik kullanımları konusunda verdikleri cevaplar çok yetersizdi ve çoğu sentetik kullanım oranları ve miktarları hakkında şeffaf davranmadılar. CMF çoğu firmanın ürünlerini nasıl daha 'geri dönüştürülebilir' yaptıkları konusunda, ortada bir geri dönüştürme planı olmadan yanıltıcı davrandığını belirtti. CMF'e göre firmalar çevreci görünmeye meraklı ama kriterler belirsiz ve somut kanıt gösteremiyorlar.

akdösan

AKSU ÇEVRE DANIŞMANLIK ve GERİ DÖNÜŞÜM A.Ş.

Dünyamız evimiz

“Geleceğinizi çöpe atmayın”

DÖNÜŞTÜRÜLEBİLİR ATIKLARIN ÇÖPE GİTMESİNİ ÖNLEYELİM

**Kahramanmaraş
Merkez Şube:**

Eyüp Sultan Mah. 25013
Sok. No: 1/A Dulkadiroğlu
0344 236 08 30

Adana Şube:

Ova Mah. Tekel Cad.
No: 67/A 1080
Seyhan/Adana
0322 290 33 20

İstanbul Şube:

Yunus Mah. Atölyeler Sok.
No: 7 34873 (Habaş Karşısı)
Kadıköy/İstanbul
0216 473 89 46

Bursa Şube:

Demirtaş Cumhuriyet
Mah. Kasımpatı Sok. No: 31
iç kapı 1 Osmangazi Bursa
0530 920 41 19

Erzurum Şube:

Edip Somunoğlu Mah.
Güllülü Cad. No: 82/A, 25050
Yakutiye/Erzurum
0442 245 00 20

ABD NEDEN CAM DÖNÜŞÜMÜNDE GERİ KALDI?

ABD'de cam geri dönüşüm oranı yüzde 33 seviyelerinde. Avrupa ülkelerinde cam ambalajların yüzde 90'ının geri dönüşüme girdiği düşünülürken ABD'nin çok geride kaldığı görülüyor. Kuzey Amerika cam ambalaj endüstrisini temsil eden Glass Packaging Institute'ün (GPI) hedefi, 2030 yılına kadar ulusal geri dönüşüm oranını %50'ye çıkarmak.

ABD'deki en büyük kısıntı tedarikçisi olan Strategic Materials'ın Pazarlama ve İletişimden Sorumlu Başkan Yardımcısı Laura Hennemann, Avrupa'nın ilerici mevzuatı ve geri dönüşüm politikalarının ABD'dekilerle karşılaştırıldığında büyük bir rol oynadığını söylüyor. Hennemann, "Yeni ürünlerde minimum geri dönüştürülmüş içerik belirleyen yasalar ve geri ödeme içeren depozito programları insanları doğru olanı yapma

konusunda teşvik ediyor. Bu da daha yüksek cam geri kazanım oranlarına yol açıyor." diyor.

Hennemann'a göre bir diğer faktör, ABD'nin birçok Avrupa ülkesine göre daha büyük olmasıdır. ABD içindeki uzun mesafeler cam geri dönüşüm ekonomisini olumsuz etkiliyor. Hennemann, "Cam ağırdır ve çok sayıda kırsal topluluktan toplayıp bir ayırma merkezine getirmek ve ardından ortaya çıkan kısıntıları bir üreticiye göndermek maliyetlidir." diyor. Hennemann, bu nedenle, ABD'deki bazı geri dönüşüm merkezlerinin, ayırdıkları malzemelerden herhangi bir camı geri kazanmadığını çünkü yakınlarda değerli hâle getirecek hiçbir alıcı olmadığını açıklıyor. Ek olarak, ABD'deki geniş açık alanların, uygun maliyetli çöp depolama oranlarına dönüştüğünü söylüyor.

CAM FIRINLARI İÇİN HİDROJENİ KULLANACAKLAR

Avrupa'nın en büyük cam üreticilerinden olan İtalyan şirketler, fırınlar için alternatif enerji kaynağı arayışında. Snam, RINA ve Bormioli gibi önemli şirketlerden oluşan çalışma grubu, cam eritme fırınlarına güç sağlamak için hidrojen kullanımını test edecek. Divina isimi proje hakkında bilgi veren Snam CEO'su Marco Alverà, "Hidrojen, yerel ve Avrupa iklim hedeflerini karşılamak için cam üretimi gibi enerji ihtiyacı yoğun sektörlerin karbondan arındırılmasında kilit bir rol oynayacak." dedi.

DÜNYANIN EN HAFİF BİRA ŞİŞESİ

AB InBev, ağırlığını 180 gramdan 150 grama düşürerek ticari üretim için dünyanın en hafif uzun boyunlu bira şişesini geliştirdi. Bira üreticisinin Belçika'daki Ar-Ge Merkezi'nde geliştirilen şişenin Avrupa'daki fabrikalarında bir yıllık cam üretiminde kullanılması hâlinde, karbondioksit emisyonlarında yılda 62.000 otomobilin ürettiğine eşdeğer bir azalma olacağı açıklandı.

KOZMETİK ŞİŞELERİ GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ CAMDAN

Alman cam üreticisi Gerresheimer, İsveçli Oriflame için sürdürülebilir cam şişeler üretecek. Bu şişeler kozmetik şişelerinin enerji tüketimini ve atığını azaltmak için tüketici sonrası geri dönüştürülmüş (PCR) cam kullanılarak üretilenler. Gerresheimer ayrıca ekotasarım ilkelerini optimize edilmiş cam ağırlığı azaltımını mümkün kılan yenilikçi teknolojileri de tercih ediyor.

Sıfır Atık Kısa Film Yarışması Ödülleri Sahiplerini Buluyor

8 EYLÜL 2021

"YÜZDE 13 OLAN GERİ KAZANIM ORANIMIZ, YÜZDE 22'Yİ GEÇTİ"

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından düzenlenen Sıfır Atık Kısa Film Yarışması'nda ödüller sahiplerini buldu.

Cumhurbaşkanlığı Kongre ve Kültür Merkezi'nde düzenlenen Sıfır Atık Kısa Film Yarışması Ödül Töreni'ne katılan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan bir konuşma yaptı. Kısa bir süre önce, Birleşmiş Milletlerin yeni iklim raporunun yayımlandığını anımsatan Emine Erdoğan, "Bu raporun bana göre en önemli mesajı, iklim değişikliğinin tartışmasız olarak insan ürünü olduğunu söylemesidir. Doğa üzerinde oluşturduğumuz bu stresi en hızlı şekilde azaltmamız gerekiyor. Bu sebeple, Sıfır Atık Projesi, dünyanın bugününe olduğu kadar geleceğine de yapılan büyük bir yatırımdır. Bazen 'iklim değişikliği', bazen 'iklim krizi' ifadeleriyle karşımıza çıkan bu küresel sorunu artık 'değişiklik' kelimesi maalesef karşılamıyor. Yaşadığımız başlı başına bir krizdir." değerlendirmesini yaptı.

Bugüne kadar 105 bin kurum binasında Sıfır Atık Sistemi kurulduğunu anlatan Emine Erdoğan, "Sıfır Atık Yönetmeliği ile 2021 sonuna kadar havalimanları, AVM'ler ve zincir marketler gibi insan yoğunluğunun olduğu yerlerin tamamında, sıfır atık sistemleri kurulacak. 81 ilimizin İl Sıfır Atık Yönetim Planları hazırlandı. 58 bin kurum ve kuruluş binasına 'temel seviye sıfır atık belgesi' verildi. Yüzde 13 olan geri kazanım oranımız, yüzde 22'yi geçti. İnşallah 2034 yılında, yüzde 60 seviye-

sini göreceğiz. 2017'den bugüne 24,2 milyon ton atık ekonomiye kazandırıldı. 3 milyon ton sera gazı salınımı önlendi. Tüm bu çalışmalardan 30 milyar lira ekonomik kazanç sağlandı. Sıfır Atık Mavi ile de 87 bin ton deniz çöpü toplandı." bilgisini verdi.

"SIFIR ATIK PROJESİ'Nİ KARARLILIKLA YÜRÜTÜYORUZ"

Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum ise törende yaptığı konuşmada Sıfır Atık Kısa Film Yarışması'nda ödül alan kısa filmleri keyifle izlediğini, izlerken hem mutlu olduğunu hem de gençlerle çok gurur duyduğunu belirtti.

Kurum, Emine Erdoğan'ın himayelerinde yürüttükleri Sıfır Atık Hareketi'nin, iklim değişikliğiyle mücadelenin en önemli ayağı olduğunu dile getirerek Sıfır Atık Projesi'ni kararlılıkla sürdürdüklerinin altını çizdi. Kurum, küresel platformlarda en değerli ödüllere layık görülen Sıfır Atık Projesi ile enerjiden, sudan, depolama alanından ve petrolden büyük tasarruf sağladıklarını söyledi.

Millet bahçeleriyle, ekolojik koridorlarla, doğal korunan alanlarla yutak alanların sayısını artırdıklarını belirten Kurum, Sıfır Atık Projesi kapsamında yapılan bu çalışmalarla geri kazanım oranını yüzde 22,4'e çıkardıklarını bildirdi.

2017'den bugüne
24,2 milyon
ton atık ekonomiye
kazandırıldı.

3 milyon ton
sera gazı
salınımı önlendi.

ATIK VE GERİ DÖNÜŞÜM SANAYİİ MECLİSİ TOPLANDI

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Türkiye Atık ve Geri Dönüşüm Sanayii Meclisi toplandı. Meclis üyeleri kağıt, plastik, tekstil sektörlerine ilişkin talep ve önerilerini dile getirdi.

Türkiye Atık ve Geri Dönüşüm Sanayii Meclisi, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Zeki Kıvanç ve Meclis Başkanı Ali Kantur'un başkanlığında toplandı. Zeki Kıvanç yaptığı açılış konuşmasında plastik atık ithalatı konusunda yaşanan gelişmeleri değerlendirdi. Polietilen yasağının kaldırılması konusunda emeği geçen herkese teşekkür eden Kıvanç, TOBB olarak atık sektörüne dair tüm konuları hassasiyetle takip ettiklerini dile getirdi.

Meclis Başkanı Ali Kantur ise sektörün gündeminde olan meseleleri sıralayarak atılan adımları anlattı. İletilen sıkıntılarla ilgili 3 konuya dikkat çeken Ali Kantur, plastik atık ithalatında uygulanan %1 oranı konusunda yapılan görüşmelere değindi. Kantur, "Bakanlık bu konunun çözümüne yönelik bir adım attı. Gümrükler Genel Müdürlüğüne ve ilgili Çevre İl Müdürlüklerine gönderdiği mevcut yazıda %1'in bir saflık derecesi olmadığı, ithali hâlihazırda yasak olan ağır metal,

zirai ilaç, ithali yasak atık ve/veya tehlikeli maddeler için geçerli olduğunu belirtti." dedi. Kantur bu kuralın Gümrükler Genel Müdürlüğüne ve İlgili Çevre İl Müdürlüklerine gönderilen mevcut yazıyla değil, ilerleyen zamanlarda Genelgeye dahil edilmesi veya tamamen kaldırılması konusunda yetkili mercilerle görüşmeye devam edileceğini söyledi.

Ali Kantur, ikinci önemli konunun ise; mühendislik plastikleri için yeni açılacak GTIP kodlarına duyulan ihtiyaç olduğunu, bu konuda Ticaret Bakanlığı nezdinde çalışmalar yapıldığını, yakın zamanda çözüme kavuşturulmasını beklediklerini belirtti. Kantur, üçüncü olarak; karışık ambalajların da ithalatının serbest listeye alınması ile ilgili çalışmaların devam edeceğini söyledi.

Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Meclis Başkanı Yavuz Eroğlu da öncelikle Atık ve Geri Dönüşüm Sanayi Meclisinin

çalışma ve gayretlerini, bazı toplantılarda bizzat kendisi de bulunduğu için, mutlulukla izlediğini belirtti. Diğer yandan tüm bu çalışma ve gayretlere rağmen yasakların sürekli artmakta olduğunu vurgulayan Yavuz Eroğlu, "Bunun sebebi ise geri dönüşüme hem kamunun hem de genel bakışın ve algının olumsuz yönde olmasına dayanıyor." dedi.

KAĞIT İTHALATINDAKİ SINIRLAMALARIN SEKTÖRE ETKİSİ

Meclis Başkan Yardımcılarından Mustafa Saral ise sektör olarak temel beklentilerinin yüzde 50'lik kotanın kaldırılması olduğunu ifade etti. Saral ayrıca, 2021/3 sayılı Ürün Güvenliği ve Denetimi Tebliğinde yasaklanan 15.01.05 kodlu kompozit ambalaj atığı ithalat yasağının kaldırılmasını talep etti. Saral, Bakanlığa gönderilecek olan resmi görüşlerin akabinde, konuyla ilgili bir yazı yazılmasının olumlu karşılandığını ifade etti.

KAYNAĞINDA AYRIŞTIRMA SİSTEMİ HAYATA GEÇİRİLMELİ

Sürdürülebilir bir dünya için atıkların kaynağında ayrıştırılarak geri dönüştürülmesi ve bu yolla kaynak kullanımının azaltılması büyük önem taşıyor.

Plastik Sanayicileri Federasyonu (PLASFED) Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Karadeniz, "Ülkemizde kaynağında ayrıştırma sisteminin kurulamamış olması sebebiyle atıklarımız ekonomik değerlerini yitirmekte ve önemli bir kısmı geri dönüştürülememektedir. Bu sebeple ülkemizde kaynağında ayrıştırma sistemi bir an önce kurulmalıdır." dedi.

Avrupa'da uzun yıllardır ambalaj atıklarının kaynağında ayrıştırıldığını ve gıda atıkları ile temas ederek kontamine olmadığını altını çizen Ömer Karadeniz, "Dünya artık lineer üret-kullan-at prensipli yaklaşımdan döngüsel ekonomi modeline geçiyor. Esasen bu bir tercihten ziyade zorunluluk olarak karşımıza çıkıyor zira dünyamızın kaynaklarının fütursuzca kullanılması hayat standartlarımızı çok olumsuz etkilemeye başladı. İşte döngüsel ekonomiye geçişte toplumun bir fikri transformasyon geçirmesi ve 'çöp' yaklaşımından uzaklaşması gerekiyor. Temele baktığımızda insanlığın çıkardığı atıkların tamamına yakını geri dönüştürülebilir malzemelerden oluşuyor. Plastik, metal, kağıt, cam gibi malzemelerden üretilen ürünler çeşitli prosedürlerden geçtikten sonra tekrar ham maddeye dönüştürülebilirken, organik atıklar ise kompostlama yöntemi ile gübre hâline getirilebilmektedir. Sağlıklı

PLASFED Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Karadeniz

işleyen bir sistem kurulması durumunda katı atık depolamasının hiç kullanılmaması sağlanabilir." dedi.

DEPOZİTO SİSTEMİ OLUMLU BİR ADIM!

2022 yılında hayata geçmesi planlanan depozito sisteminin Almanya başta olmak üzere birçok Avrupa ülkesinde kullanılan çok etkin bir sistem olduğunu belirten Karadeniz, "Hayata geçirilecek depozito sistemi, suistimallerin önüne geçecek önlemlerin alınması durumunda, ülkemiz için büyük bir kazanç olacaktır. İlk etapta içecek ambalajlarını kapsayacak olan depozito sistemi sonraki dönemde daha geniş bir spektrumda yer alan ambalajları kapsayacaktır. Bu sayede depozito sistemindeki ambalajların kullanım sonrası doğaya atılması veya organik atıklarla kontamine

olmasının önüne geçilecektir. Bu kapsamda PLASFED olarak, uzun yıllardır çeşitli platformlarda dile getirmekte olduğumuz depozito sisteminin kurulmasını doğru yönde atılmış çok önemli bir adım olarak değerlendiriyoruz." dedi.

AVRUPA YEŞİL MUTABAKATI İÇİN ELZEM

Ülkemizin geleneksel ihracat pazarlarının en önemlisi olan Avrupa Birliği'nin iklim nötr kıta hedefiyle ortaya koyduğu Yeşil Mutabakat kapsamında geri dönüşüm sektörünün önemini her geçen gün artacağını dile getiren Ömer Karadeniz, "Bu noktada gözden kaçırılması gereken bir diğer önemli husus ise mutabakat kapsamında Avrupa dışına atık ihracatının kısıtlanması yönünde bir irade ortaya koyulmuş olmasıdır. Ülkemizdeki geri dönüşüm sektörü gibi atık ihtiyacının önemli bir kısmını Avrupa'dan ithalat yoluyla karşılayan ülkeler açısından bu bir sorun teşkil edecektir. Mutabakatın Avrupa'nın ithal ettiği ürünlerde ikincil ham madde kullanma zorunluluğunu arttıracaklarını da göz önünde bulundurursak yurt içinde çıkan tüm atığımızı, imalat sanayimiz için ikincil ham maddeye dönüştüren bir geri dönüşüm sektörünün ehemmiyeti bir kez daha ortaya çıkacaktır." dedi.

OSB'LERDE YEŞİL DÖNÜŞÜM

Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu (OSBÜK) Başkanı Memiş Kütükcü, organize sanayi bölgelerindeki (OSB) yeşil dönüşüme uyum sürecinin Türkiye'nin Avrupa pazarındaki hâkimiyetini koruması ve geliştirmesi açısından çok önemli olduğunu belirterek "OSB'lerimiz devletimizin de desteğiyle yeşil dönüşüm sürecindeki tüm adımları

atmaya hazır." dedi. Kütükcü, "Yeşil OSB Sertifikasyon Sistemi ile OSB'lerimiz, enerji verimliliğinden yenilenebilir enerji kapasitesine, çevreci üretim proseslerinden atıkların bertarafına kadar şu an için belirlenen 12 ön koşul ve 20 kriterde değerlendirilerek Yeşil OSB Sertifikası ile sertifikalandırılacak." dedi.

BAKANLIĞIN ADI DEĞİŞTİ

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının ismi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olarak değiştirildi. Değişikle birlikte İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu ile İklim Değişikliği Başkanlığı kuruldu.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımında, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kararıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığının isminin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olarak değiştirildiğine işaret etti.

Değişikle birlikte kurulan İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu ile İklim Değişikliği Başkanlığının ülke, millet ve gelecek nesiller için hayırlı olmasını dileyen Kurum, "Ortak evimiz dünyamız için alınan devrim niteliğindeki bu yeni karar, eğitimden kültüre, ekonomiden tarım, sanayi ve şehirciliğe kadar tüm alanlarda derin değişimlere sebep olan iklim değişikliğiyle mücadelemizin gücüne güç katacak." değerlendirmesinde bulundu.

Kurum, çevreye saygılı, iklim dostu şehircilik sloganıyla iklim değişikliği-

le uyum politikalarını daha da etkinleştirerek geliştireceklerini, bu alanda Ar-Ge ve inovasyon faaliyetlerini artıracaklarını, geleceğin küresel fırsatlarını değerlendireceklerini vurguladı. Bakan Kurum, şunları kaydetti: "İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulumuzun uhdesinde, tüm sektör temsilcilerimiz, sivil toplum kuruluşlarımız ve aziz milletimizle el ele vererek

Cumhurbaşkanımızın açıkladığı yeşil kalkınma hamlemizi güçlendirecek ve 2053 net sıfır emisyon hedefimizi başaracağız. Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, daha adil bir dünyanın mümkün olduğuna dair sarsılmaz inancımızla, mazlumun, mağdurun ve hakkın yanında durarak Türkiye'yi küresel iklim değişikliğiyle mücadelenin en önemli aktörü yapacağız."

YENİ KOLEKSİYON PET ŞİŞELERDEN

DeFacto, çevreye duyarlılık ve sürdürülebilirlik çalışmaları kapsamında "Discovery Koleksiyonu" hazırladı.

Doğal kaynakları korumak ve sürdürülebilirlik alanına katkı sağlamak için pek çok çevre projesini hayata geçiren DeFacto, hazırladığı "Discovery Koleksiyonu" ile bu yöndeki çalışmalarının kapsamını genişletiyor. Pet şişeleri giysiye dönüştüren özel bir teknolojiyle hazırlanan koleksiyon, doğayı zararlı atıklardan koruyor. Yüzde yüz organik pamuk kumaşlardan üretildiği belirtilen bu koleksiyonda organik tarımın devamlılığını sağlamak için çevreye destek veren şirket, organik üretimin artması-

na da katkı sağlıyor. Organik pamuk ve tarım kumaşlarının tüm üretim aşamaları toprağa ve sulama kanallarına daha az kimyasal karışmasını sağlarken insan vücudunun da kimyasal maddelerle temasının önüne geçiyor. Koleksiyonda yer alan ve geri dönüşümden elde edilen diğer ürünler ise çevrede kendiliğinden kaybolması zor olan pet şişe ve atıkları azaltmayı amaçlıyor. Koleksiyona özel tişört ve şortlar, 38 bin 880 adet pet şişenin geri dönüştürülmesiyle üretiliyor ve atık kumaş olarak hayata kazandırılıyor.

NET SIFIR BANKACILIK

Garanti BBVA, Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finans Girişimi (UNEP FI) tarafından nisan ayında lansmanı gerçekleştirilen Net-Sıfır Bankacılık Birliğine (Net Zero Banking Alliance- NZBA) katılarak Türkiye bankacılık sektöründe iklim değişikliğiyle mücadele taahhütleri doğrultusunda çok önemli bir adım attı. Sürdürülebilir finans stratejik iş planının ana bileşenlerinden biri hâline getiren Garanti BBVA, Paris Anlaşması'nın hedeflerine ulaşmak için tüm finansal sistemin harekete geçirilmesini destekleyen NZBA'nın Türkiye'den ilk ve tek imzacısı oldu.

AMBALAJLARDA YÜZDE 100 GERİ DÖNÜŞÜM HEDEFLENİYOR

Ülker, 2020 yılı ekonomik, sosyal ve çevresel faaliyetlerini içeren 6. Sürdürülebilirlik Raporu'nu yayımladı.

Ülker CEO'su Mete Buyurgan, 2014 yılında belirledikleri 10 yıllık sürdürülebilirlik hedefleri kapsamında, Ülker'de atık geri dönüşüm oranını yüzde 91'e kadar çıkarmayı başardıklarını söyledi. Buyurgan, "Geçen yıl 660 ton daha az kâğıt ve 536 ton daha az plastik kullandık.

2025 yılına kadar ürün ambalajlarımızın yüzde yüzünü geri dönüştürülebilir, yeniden kullanılabilir veya kompost edilebilir olması hedefimiz doğrultusunda çalışmalarımıza hız kesmeden devam ediyoruz." diye konuştu. 2014 yılından bu yana karbon salım artışı olmadan

büyümeye devam ettiklerini hatırlatan Buyurgan, hayata geçirdikleri enerji verimliliği projeleriyle 2020 yılında toplam 7 bin 967 megavatsaat enerji tasarrufu sağladıklarını ve bu sayede 3,2 milyon lira tasarruf gerçekleştirdiklerini sözlerine ekledi.

AĞRI DAĞI'NIN ZİRVESİNE ÇIKTILAR

Arçelik ekibi, iklim değişikliği konusunda farkındalık yaratmak ve birlikte hareket etmenin önemini vurgulamak için Ağrı Dağı'na tırmandı. Sürdürülebilirlik alanında öncü rol oynayan Arçelik, "Dünyaya Saygılı, Dünyada Saygın" vizyonu çerçevesinde iklim değişikliğine dikkat çekmek amacıyla 2011'de Kilimanjaro ile başlayan farkındalık tırmanışlarına bir yenisini daha ekledi. Koç Holding ve Arçelik'in üst düzey yöneticilerinden ve Arçelik'in faaliyet gösterdiği farklı ülkelerdeki katılımcılardan oluşan 16 kişilik geniş bir ekip, Türkiye'nin en yüksek dağı olan Ağrı'ya tırmandı.

Koç Holding Dayanıklı Tüketim Grubu Başkanı Fatih Kemal Ebiçlioğlu, Arçelik CEO'su Hakan Bulgurlu, Koç Holding Strateji ve İş Geliştirme Direktörü Melih

Poyraz, Arçelik Finansman ve Mali İşlerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Polat Şen; Arçelik Uluslararası Ticari Satışlardan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Ragıp Balcıoğlu ve Arçelik İnsan Kaynaklarından Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Toygan Pulat'ın da aralarında olduğu üst düzey yöneticilerden ve farklı ülkelerden katılımcılardan oluşan 16 kişilik ekip, Türkiye'nin doğu ucunda bulunan ve 5.137 metre ile ülkemizin en yüksek dağı olan Ağrı'ya zirve tırmanışı gerçekleştirdi.

Arçelik ekibi küresel ısınmaya dikkat çekmek için daha önce de 2011 ve 2018 yılında Kilimanjaro, 2017 ve 2018 yılında Elbrus, Ocak 2019'da Aconcagua tırmanışlarını takım ruhu ve liderlik becerileri sayesinde başarıyla sonuçlandırmıştı.

HEM ÇEVRE HEM TÜKETİCİ KAZANACAK

Plastik, cam, metal ve alüminyum atıkların çöpe değil, geri dönüşüme gitmesini sağlayacak Depozito İade Sistemi (DİS), 2022 yılında devreye girecek.

Çevresel sorunları azaltacak Depozito İade Sistemi'nin (DİS), geri dönüşüm sektöründeki yatırımları hızlandırması bekleniyor. Sistemin doğru işlemesi hâlinde Türkiye'de her yıl 1 milyon ton ilave atığın oluşmasının önüne geçilebileceği düşünülüyor. Depozito İade Sistemi ile tüketici geri dönüşüme teşvik edilirken çevrenin de korunması sağlanacak.

SİSTEM NASIL İŞLEYECEK?

Uygulama 2022'de yürürlüğe girecek. Tüketiciler, ürün bedeliyle birlikte belirlenen depozito ücretini de satış noktasına ödeyecek. Tüketici depozito bedelini geri alabilmek için atığı belirlenen yerlere iade edecek. İade bedeli para ya da alışveriş puanı olacak. Toplanan atıklar dönüşüm merkezinde ham maddeye dönüştürülecek. Böylece hem çevre korunacak hem ülke ekonomisi kazanacak. Depozito uygulaması, temiz ve geri dönüşüme uygun ham madde elde edilmesine olanak sağlayarak sektörün gelişimini hızlandıracak.

HEDEF 20 MİLYAR İÇECEK AMBALAJINI DÖNÜŞTÜRMEK

Türkiye'de yıllık 20 milyar adet içecek ambalajı kullanılıyor. Bunun 9 milyarı PET ambalaj. DİS ile söz konusu atıkların geri dönüşüme kazandırılması hâlinde ekonomiye yılda 1,4 milyar lira katkı sağlanabilecek.

HAM MADDE TEDARİK GÜVENLİĞİ ARTACAK

Plastik içecek atıklarının ilk etapta yüzde 70'inin toplanması hedefleniyor. PAGEV Başkanı Yavuz Eroğlu, depozito sisteminin plastik sektörde geri dönüştürülmüş ham madde tedarik güvenliğini de arttırmaya yardımcı olacağını savundu. Türk plastik sektörünün ham madde ihtiyacının yüzde 85'lik kısmının ithalatla karşılandığını ve bu nedenle ciddi anlamda cari açık verildiğini hatırlatan Eroğlu, "Yurt içindeki ham madde üretimi, ihtiyacımızın sadece %15'lik kısmını

karşılıyor. Petrokimya şirketleri de petroldeki OPEC benzeri kartel yapılardan ilham aldıklarından zaman zaman fiyat artış şokları yaşıyoruz. Atıklarımızı, depozito sistemiyle toplamayı artırmamız, geri dönüşüm için uygun şartlarda tedarik güvenliği sağlanmış ürüne ulaşmamız anlamına gelir." dedi.

KARBON EMİSYONU AZALACAK

Depozito İade Sistemi, dünyada 15 ülkede uygulanıyor. Bu sistemin en büyük avantajı toplama ve geri dönüşüm miktarını arttırması.

Avrupa'da depozitosuz içecek ambalajlarının toplama oranı yüzde 47, depozitolu ürünlerde ise bu oran yüzde 94'e çıkıyor.

Karbon emisyonlarını azaltmayı hedefleyen AB, 2025 yılı itibarıyla içecek ambalajlarının yüzde 25'lik kısmının geri dönüştürülmüş ürünlerden oluşmasını istiyor.

2030'da bu oranın yüzde 30'a çıkarılması planlanıyor.

Sistem, 2022 yılında devreye girdiğinde Türkiye'de, karbon emisyonunda 263 bin ton/yıl azalma sağlayacak.

PAGEV Başkanı Yavuz Eroğlu

EVSEL ATIKLAR YAKITA DÖNÜŞECEK

Afyonkarahisar'da kurulan Atıktan Türetilmiş Yakıt Tesisi, Türkiye'de ilk defa evsel atıkları işleyerek yakıtla dönüştürecek. Afyon'da ortaya çıkan günlük 500 ton evsel atığın yüzde 90'ı bu tesiste yerli kömürden daha kaliteli yakıtla dönüştürülecek.

Afyon Çevre Hizmetleri Birliği'ne ait Afyon Entegre Katı Atık Bertaraf Tesisi faaliyete geçti. Tesiste il genelinde toplanan katı atıkların bertarafı ve geri kazanımını sağlanacak. Bu tesise, Sıfır atık anlayışına uygun olarak yapılan yeni yatırımlar ile Türkiye'deki ilk defa evsel atıklardan türetilen Atıktan Türetilmiş Yakıt Tesisleri entegre edildi. Yine bir ilk olarak TOMRA'nın AUTOSORT® RDF Online Analiz makinesinin kullanıldığı tesiste yakıt malzemesinin kalorifik değer, nem ve klor içeriği açısından tespit ve analiz edilmesi sağlanıyor. Analiz, klor değerinin düşük olduğunu ortaya çıkarırsa, RDF'nin daha fazla işlenmesi gerekebiliyor. Böylece evsel atıklar, tamamıyla ekonomiye kazandırılırken Atıktan Türetilmiş Yakıt, yüksek ve tutarlı bir kalitede sunulmuş oluyor. Burada elde edilecek yakıt çimento üretim tesislerinde kullanılacak kalitede olacak.

AFYON ATIKTAN TÜRETİLMİŞ YAKIT TESİSİ, TÜRKİYE'DE BİR İLK VE ÖRNEK BİR TESİS

Tesisin kurulumunu üstlenen Benli Geri Dönüşüm A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Benli, "Evsel atıklardan PET, plastik, metal, cam gibi değerli malzemelerin ayrıştırılarak geri kazandırıldığı tesise yeni bir ATY tesisini entegre ettik. Geri kalan atıklar içerisinde ısı değeri yüksek olan atıklar yakıtla dönüştürülerek çimento fabrikaları ve çeşitli yakma tesislerine alternatif yakıt olarak gönderiliyor. Böylelikle atıklar depolama alanlarına gömülmek yerine ısı enerjisine dönüştürülüyor. Tesiste kullanılan TOMRA teknolojisi ile online olarak atığın kalorifik değeri takip edilebiliyor ve böylece çimento tesisinde verimlilik hep en yüksek seviyede

tutuluyor. Yeni RDF sistemi ile yakma tesisleri için ithal kömür kullanımına eşdeğerde bir yakıt sağlanarak birçok yönden avantajlı bir kazanım elde ediliyor" dedi.

EVSEL ATIKLARDAN YÜKSEK KALİTEDE YAKIT SAĞLANIYOR

Afyonkarahisar İli Çevre Hizmetleri Birliği Birlik Müdürü Ercan Özcan, yeni tesislerinin evsel atıklardan ATY üreten ilk proje olduğuna dikkat çekti. Özcan, "Geri dönüşüm alanında bir ilki gerçekleştirirken tesisin en verimli şekilde çalışmasını sağlamak büyük önem taşıdığından özellikle teknolojik yatırıma özen gösterdik. Dünyada kullanılan en verimli teknolojileri araştırarak tesisimize entegre ettik. Bu nedenle dünya çapında güven duyulan TOMRA'nın RDF Online Analiz makinesi ile çimento fabrikalarının yaptığı analizleri çok daha net ortaya koyan bir sistem kurduk. Tesisimizde kurulan sistemle üretilen yakıt malzemesinin kalorifik değeri, nem ve klor içeriği açısından tespit ve analizlerini yapıyoruz. Diğer şehirlerin atık geri dönüşüm ve ATY politikalarına örnek olacak çok önemli bir projeyi gerçekleştirdik" dedi.

Ercan Özcan, TOMRA'nın makinesi sayesinde ATY değerlerini yakma işlemine göndermeden önce doğrudan takip edebildiklerini ve bu değerleri yakma fırınları ile paylaşabildiklerini belirtiyor. Böylelikle artan kalite doğrultusunda yakıt olarak çıkan ürüne olan talebin arttığını ifade eden Özcan, "Daha önce çimento tesisleri ATY'lere daha çekimser yaklaşırken artık bu alternatif yakıtları tercih ediyorlar. Yakıt kalitesi, kömür ithalatına göre tedarik kolaylığı ve düşük maliyeti tercih edilirliliğini art-

tırıyor. Öte yandan atık kaynaklı olması, ATY'lerin ulaşılabilir ve sürdürülebilir bir yakıt türü olmasını sağlıyor." dedi.

TOMRA İLE RISK ORTADAN KALKIYOR

TOMRA olarak çok uzun yıllardır tüm dünyada endüstriyel ve evsel atıklardan türetilen yakıtlara odaklandıklarını paylaşan TOMRA Geri Dönüşüm Türkiye ve Orta Doğu Satış Müdürü Serkan Orhan ise, "TOMRA'nın AUTOSORT® RDF makinesi, online olarak analiz ve ölçüm yapıyor. Makinemiz ile RDF fraksiyonları sürekli izlenerek kalite kontrol istikrarı sağlanıyor. Ayıklanan ATY, yakma tesislerine gönderildiğinde ölçüm talep ediliyor ve malzemenin tutarlı bir kalitede olması bekleniyor. Makinemiz, ATY'nin aynı tutarlı kaliteyi sağlamasını ve kontrol edilebilmesini sağlıyor. Atıktan türetilen yakıttaki tutarsız kalite nedeniyle yakma fırınının çalışmama riskini ortadan kaldırıyor ve yakma fırınının hasar görmesini engelliyor" şeklinde konuştu.

BÜTÇEYE KATKISI 166 MİLYON TL

İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından 2019 yılında Harmandalı Düzenli Katı Atık Depolama Sahası'nda elektrik üretmek için hizmete alınan biyogaz tesisi, bugüne kadar kurum bütçesine 166 milyon 154 bin liralık katkı sağladı.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'in göreve gelmesinin ardından 240 milyon liralık yatırımla Harmandalı Düzenli Atık Depolama Sahası'nda elektrik üretmek için yapılan "biyogaz tesisi"nden toplamda 166 milyon 154 bin liralık gelir elde edildi. Tesis, kentin en önemli çevre projelerinden biri olarak gösterilirken bu süreçte evsel atıklar da ekonomiye kazandırıldı. Tesisin 15 megavat kurulu güce sahip enerji üretim kapasitesi bir buçuk yılda 32 megavata çıkarıldı. Şu an yılda yaklaşık 162 milyon metreküp metan gazını bertaraf eden tesis ayrıca 323 milyon kilovatsaat elektrik enerjisi üretiyor. Bu miktar yıllık 190 bin hanenin enerji kullanımına karşılık geliyor.

E-ATIKLARI MUHTARLAR TOPLUYOR

Tokat Belediyesi, Sıfır Atık Projesi kapsamında atık elektronik eşyaların geri dönüşüme kazandırılması için kampanya başlattı.

Tokat'ta mahalle muhtarları, vatandaşlardan atık elektronik eşyaları topluyor. Bu atıklar geri dönüşüm merkezlerinde ekonomiye kazandırılıyor.

Tokat Belediye Başkanı Eyüp Eroğlu, vatandaşların evlerindeki atık malzemeleri muhtarlara teslim etmesini isteyerek şunları kaydetti: "Vatandaşlarımız evlerinizde atık hâline gelen ampul, florasan, şarj aleti, telefon, saat, kumanda, saç kurutma makinesi, bilgisayar gibi tüm elektronik eşyaları çöpe atmak yerine mahalle muhtarlarımıza teslim edebilirler. Taşıyabilecekleri büyüklükteki beyaz eşyalar için 153 Beyaz Masa'yı arayarak belediyemize bilgi verebilirler. Kampanyamız 31 Aralık'a kadar devam edecektir. Kampanyamıza katılım sağlayan tüm duyarlı vatandaşlarımıza ve projeye destek veren tüm mahalle muhtarlarımıza teşekkür ederim."

BİTKİSEL ATIK YAĞLAR TOPLANACAK

Elazığ Belediyesi, bitkisel atık yağları toplamak için kampanya başlattı. 5 litrelik bitkisel atık yağ karşılığında bulaşık deterjanı ve süngerden oluşan ikili temizlik seti hediye edilecek. Proje ile lokantalar, sanayi mutfaqları, oteller, yemekhaneler, hazır yemek üretimi yapan firmalar ile evlerde oluşan bitkisel atık yağların kanalizasyona dökülmesi engellenerek çevre kirliliğinin önlenmesi, atık yağların geri dönüşüme kazandırılması hedefleniyor.

ATIK İLAÇLARI ÇÖPE ATMAYIN

Sıfır Atık Projesi kapsamında yağ, tekstil ürünü, elektronik eşya, plastik, kağıt, cam atıklarını geri dönüşüme kazandıran Esenyurt Belediyesi, şimdi de atık ilaçları topluyor.

Esenyurt Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü, ilaçların ayrıştırılarak doğaya zarar veremeyecek şekilde imha edilebilmesi için ilçedeki eczanelere Atık İlaç Toplama Kutuları yerleştirdi. Çevreye ve topluma zarar veren tarihi geçmiş ilaçların ayrıştırılması ve doğru şekilde imha edilebilmesi için İ-

stanbul Eczacılar Odası ile birlikte başlatılan çalışma kapsamında vatandaşlar, evlerinde bulunan tarihi geçmiş, kullanılmayan ilaçları kendilerine en yakın eczaneye götürerek bu kutuya bırakabilecek. Atık kutularına bırakılan ilaçlar, ekipler tarafından belirli aralıklarla toplanarak imha edilecek.

ATIK JİLETLER DÖNÜŞÜME GİDECEK

Niğde Belediyesi, kentteki berber ve kuaförlere dağıtılan kutularla atık jiletleri toplayacak. Böylece hem kullanılan jiletlerin geri dönüşüme kazandırılması sağlanıyor hem de sokak hayvanlarının

zarar görmesi engellenmiş oluyor. Niğde Belediyesi ayrıca eczanelere yerleştirdiği toplama ekipmanları vasıtasıyla 230 kilo atık ilaç topladı. İl geneline, tekstil atıkları için de 200 kumbara yerleştirildi.

66 TON ATIK GIYSI TOPLADI

Zonguldak Belediyesi, kent geneline yerleştirdiği giysi ve tekstil geri dönüşüm kumbaralarıyla 7 ayda 66 ton atık topladı. Vatandaşların desteği ile belediye 65.908 kilogram tekstil malzemesini ülke ekonomisine kazandırdı. Bu doğrultuda daha fazla atık toplamayı hedefleyen Zonguldak Belediyesi, "Hemşehrilerimizden, evlerinde bulunan kullanılan giyim ve tekstil eşyalarını çöp kutusu yerine geri dönüşüm kumbaralarına bırakmalarını rica ediyoruz." çağrısı yaptı.

SAATTE 5 TON ATIK DÖNÜŞECEK

Başakşehir Belediyesi'nde kurulacak geri dönüşüm tesisinde, saatte 5 ton atık ayrıştırılarak ekonomiye geri kazandırılacak. Başakşehir Belediyesi, ilçeye yeni bir tesis daha kazandırmak için çalışmalarına tüm hızıyla devam ediyor. Başakşehir Mahallesi'nde yer alan geri dönüşüm tesisinin ardından bir tesis de Bahçeşehir 2. Kısım Mahallesi'ne inşa ediliyor. Geri dönüşüm tesisinde, "her atık çöp değildir anlayışı" ile plastik, pet, kâğıt, metal, cam, karton, naylon ambalaj atıkları yeniden işlenebilecek.

ATIK KAĞIT TOPLAMA SEFERBERLİĞİ

Konyaaltı Belediyesi, içerik açısından güncelliğini yitirmiş ve kullanılmayacak durumdaki kitap, dergi, defter, gazeteleri vatandaşların ev ve ofislerinden alıp, geri dönüşüme kazandırıyor.

Konyaaltı Belediyesi, ilçe genelinde başlattığı geri dönüşüm kampanyası ile atık kağıtları topluyor. Belediye vatandaşların evlerinde ve ofislerinde kullanmadıkları kitap, defter, dergi, gazete gibi malzemeleri geri dönüşüme kazandırıyor. Atık materyallerini, geri dönüşüme kazandırmak isteyen vatandaşlar, Konyaaltı Belediyesi'nin ilçenin çeşitli noktalarına konumlandığı mobil atık toplama merkezlerine bırakabiliyor. Ayrıca vatandaşlar, sosyal medyadan ve Halk Masa ekipleri ile iletişime geçerek adres ve iletişim bilgilerini verdiklerinde, atıkların belediye ekiplerince alınmasını da sağlayabiliyorlar. Toplanan atık malzemeler belediye ekiplerince geri dönüşüm merkezine teslim edilerek yeniden işlemden geçiriliyor.

Kampanya ile hem ormanları koruduklarını hem de ekonomiye katkı sağladıklarını belirten Konyaaltı Belediye Başkanı Semih Esen, belediye olarak sıfır atık projelerine son derece önem verdiklerini söyledi. Kağıt israfının doğaya ve ekonomiye verdiği zararın önüne geçebilmek adına böyle bir proje başlattıklarını ifade

eden Başkan Esen, "Ülke olarak geri dönüşüm konusunda maalesef hâlâ istediğimiz noktada değiliz. Yerel yönetimler olarak bu konuda örnek olmak istiyoruz çünkü bu doğa ve ormanlar hepimizin. Onları koruma görevi de hepimize düşüyor." diye konuştu.

8 AYDA 8 TON ELEKTRONİK ATIK TOPLANDI

Kocasinan Belediyesi, özellikle insan sağlığına ve doğaya en çok tehlike arz eden elektronik atıkları toplayarak, geri dönüşümlerle ekonomiye kazandırıyor. Bu kapsamda 8 ayda 7 bin 860 kilogram elektronik atık geri dönüşüme kazandırıldı. Kocasinan Belediye Başkanı Ahmet Çolakbayraktar, "Temizlik İşleri

Müdürlüğü ekiplerimizin ilçenin belirli bölgelerine yerleştirdiği 'Elektronik Atık Toplama' noktalarıyla ülke ekonomisine ve doğaya daha fazla katkı sağlıyoruz. Bu sayede ekonomik ömrünü tamamlamış elektronik cihazlarda bulunan tehlikeli maddelerin çevreye verilebileceği olası zararların önüne geçi-

yor ve ülke ekonomisine büyük ölçüde katkı sağlıyoruz. Ayrıca geri dönüşüm; herkesin katkıda bulunacağı bir sosyal sorumluluk projesidir. Tüm vatandaşlarımızı bu önemli konuda daha duyarlı olmaya ve atık hale gelen elektronik aletleri bu noktalara bırakmalarını istiyoruz." diye konuştu.

“ATIĞIM VAR” İLE ATIKLAR ADRESTEN ALINIYOR

Keçiören Belediyesi, geri dönüştürülebilir ambalaj atıkları, bitkisel atık yağ, atık pil, cam, elektronik eşya, ilaç ve tekstil ürünlerinin toplanması ve bunların ekonomiye kazandırılması için yürüttüğü sıfır atık çalışmalarına bir yenisini daha ekledi. Bu çalışma kapsamında belediyenin kurumsal web sitesinde <https://sifiratik.kecioren.bel.tr/> adresiyle oluşturulan uygulama ile

vatandaşa kolaylık sağlamak için belediyenin geri dönüşüm sistemine dair tüm bilgilere yer verildi. Aynı zamanda uygulama içinde yer alan “Atığım Var” seçeneğini tıklayarak adres bilgilerini paylaşan vatandaşların, atıklarının adreslerinden alınması için de kolaylık sağlanıyor. Bu seçenekte Atık Toplama Merkezleri'nin konum bilgisi ve buralara nasıl ulaşılacağı de yer alıyor.

EKO ÇİFTLİK SIFIR ATIK MERKEZİ

Sincan Belediyesi, sıfır atık ve geri dönüşüme katkı sağlamak amacıyla Yenikent'te Eko Çiftlik Sıfır Atık Merkezi'ni kurdu. Atıkların dönüştürülerek yeniden kullanıma sunulduğu merkezde 7'den 70'e herkese sıfır atık ve geri dönüşüm süreci anlatılıyor. Tamamı atık malzemelerden oluşturulan park, ziyaretçilerin büyük ilgisini çekiyor. Sokak hayvanları için yaş mama üretiminin yapıldığı merkezde kırmızı Kaliforniya solucanı ile solucan gübresi üretimine de devam ediliyor. Bu kapsamda belediye binalarında tüketilen çayın posası, pazar atıkları ile hayvan gübresi karıştırılarak mama yapılıyor. Düzenli bakım ve besleme ile solucanlar bu mamayı tüketiyor ve böylece ayda yaklaşık 300 kilogram gübre elde ediliyor. Bu gübre, tesisteki ağaç, sebze ve çiçeklerin yetiştirilmesinde kullanılıyor. Merkezde kompost çalışmaları da yapılıyor, buradan elde edilen gübre de park ve bahçelerde kullanılıyor.

BU MERKEZ SIFIR ATIK İÇİN ÇALIŞACAK

Zeytinburnu'nda “Sıfır Atık ve İklim Değişikliği” konularında öğrencilere ve vatandaşlara eğitim vermek için inşa edilecek olan Çevre Koruma ve Eğitim Merkezi, geri dönüşüm kapasitesini artırmak için çalışmalar yapacak.

Zeytinburnu Belediyesi tarafından Sıfır Atık ve İklim Değişikliği konularında öğrenci ve vatandaşlar için eğitim çalışmaları gerçekleştirmek üzere Çevre Koruma ve Eğitim Merkezi kurulacak. Güneş enerjisi panelleriyle kendi enerjisini üreten merkez içerisinde, Birinci Sınıf Atık Getirme Merkezi, kompost

tesisi, eğitim binası bulunurken çatı tarımı ve arıcılık faaliyetlerinin yapılacağı “Sürdürülebilir Yaşam Alanı” oluşturulacak. Kompost üretimi ve kent tarımı gibi konularda öğretmen, öğrenci ve ebeveynlere yönelik bilgi paylaşım programları da düzenlenecek. Çevre Koruma ve Eğitim Merkezi'nde

yağmur suyu toplama bidonları ile yağmur suyu hasadı yapılırken, ilçe genelinde haftanın 6 günü kurulan pazar yerlerinden toplanacak organik atıklar, kompost tesisinde işlenerek toprak iyileştirici malzeme olan kompost üretilenler. Bu malzeme park ve bahçelerde gübre olarak kullanılacak.

E-ATIKLAR SAYESİNDE ORMAN KURACAKLAR

İzmit Belediyesi, bir atık toplama firması iş birliğiyle İzmit'te toplanan elektronik atıkları, orman yangınları ile sarsılan Milas'a fidan olarak kazandıracak.

Bu kapsamda iki AVM'de atık toplama alanları kuruldu. Vatandaşlar, ev ve iş yerlerinde kullanılmayan ve atıl durumda olan elektronik eşyaları bu toplama alanlarına ulaştırabilecekler. Kentte geri dönüşüm farkındalığı oluşturacak olan kampanya 3 Aralık Cuma gününe kadar devam edecek. İzmit Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü'nce sahada biriken atıklar toplanarak gerekli izin ve lisansa sahip olan geri dönüşüm firmasına iletilecek. Geri dönüşüm işlemleri-

ne tabi tutulan atıklardan elde edilecek gelirin tümü ile fidan bağıışı yapılacak. İzmit Belediye Başkanı Fatma Kaplan Hürriyet, "Bu zamana kadar nerede bir felaket olsa yardım elini uzatan İzmitliler, biliyorum ki orman yangınlarından etkilenen, gelir kaynakları yok olan kardeşleri için yine desteklerini esirgemeyecekler. Evlerinde kullanmadıkları elektronik eşyaları toplama alanlarına getirerek, çocuklarımızın geleceğine yatırım yapacaklar." ifadelerini kullandı.

ERBAALILAR BİRİKTİRDİKÇE KAZANDI

Erbaa Belediyesi tarafından şubat ayında başlatılan "Biriktirdikçe Kazanalım Projesi" kapsamında bugüne kadar toplam 10 ton atık toplandı. Topladıkları atıklar karşılığında manyetik kartlarına puan yüklenen vatandaşlar, bu puanlarla market alışverişlerini yapabiliyorlar. Erbaa'da bu proje kapsamında 4 ton kağıt, 3 bin 200 kilo plastik, 2 bin 700 kilo cam, 200 kilo metal atık toplandı. Toplamda 10 ton atık geri dönüşümle ekonomiye kazandırıldı. Erbaa Belediye Başkanı Ertuğrul Karagöl, "Şubat ayından bu yana toplanan atıklarla 360 metrekarelik bir orman alanının yok olması engellendi. 5 bin 600 ağaç kesilmekten kurtarıldı. 44 bin kilovatsaat elektrik tasarrufu sağlandı. Küresel ısınmaya yol açan 845 kilogram karbondioksitin atmosfere salınımı engellenmiş oldu." şeklinde konuştu.

30 TON E-ATIK TOPLANDI

Karadeniz Ereğli Belediyesi, çevre duyarlılığıyla faaliyetlerini sürdürüyor. Bir yandan bu konuda halkın bilinçlendirilmesi ve sürece katılması için eğitim çalışmaları yapılırken diğer yandan da atık toplama merkezlerinde geri dönüşüm ve bertaraf için çalışmalar devam ediyor. Karadeniz Ereğli Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü ekipleri, bugüne kadar toplam 30 ton atık elektrikli ve elektronik eşyayı geri dönüşüm tesislerine gönderdi ayrıca 100 ton bitkisel atık yağ toplandı; 9 ton atık pilin de imhası sağlandı.

PLASTİK KİRLİLİĞİNİ 2030'A KADAR YÜZDE 30 AZALTACAK

Plastik Atıksız Şehirler Ağı'na dâhil olan Çeşme'de temiz deniz, temiz çevre için çalışmalar başladı.

WWF Akdeniz Girişimi'nin Blue Panda Yelkenlisi, Akdeniz'in karşı karşıya olduğu tehditlere dikkat çekmek için çıktığı "Akdeniz'in Hazinelerini Korumak" başlıklı yolculuğunda Plastik Atıksız Şehirler Ağı'na pilot ilçe olarak katılan Çeşme'yi ziyaret etti.

Bu ziyaret kapsamında, Çeşme Belediye Başkanı Ekrem Oran, Çeşme Plastik Kirliliği ile Mücadele Eylem Planı'nın ana hatlarını açıklayarak, tüm Çeşme halkını ve ilçedeki işletmeleri öncülük ettikleri eyleme katkıda bulunmaya çağırdı.

Sahillerinin doğal güzelliğini korumak için gerekli adımları atacağını duyuran Ekrem Oran, WWF-Türkiye (Doğal Hayatı Koruma

Vakfı) ve İzmir Büyükşehir Belediyesi arasında imzalanan Plastik Atıksız Şehirler Ağı (Plastik Smart Cities) protokolü kapsamında Çeşme'nin pilot ilçe olduğunu söyledi. Oran, Çeşme'nin, önümüzdeki iki yıl içinde plastik kirliliğini yüzde 30 azaltmayı taahhüt ettiğini dile getirdi.

WWF-Türkiye (Doğal Hayatı Koruma Vakfı) Genel Müdürü Aslı Pasinli de yaptığı açıklamada, "Çeşme Belediyesinin açıkladığı eylem planı, bizleri plastik sorununun çözümü olduğu konusunda umutlandırıyor. Bir yıl sonra plastik atıkları yüzde 30 azalmış Çeşme'de buluşacağımızı temenni ediyoruz." ifadelerine yer verdi.

İŞTE ATILACAK ADIMLAR

Çeşme Belediyesi binasında ve Belediyenin özel işletmelerinde (6 adet restoran/cafe) tek kullanımlık plastiklerin kullanımı yasaklanacak.

Belediyenin organizasyonlarında ve halka açık tüm etkinliklerinde tek kullanımlık plastikler kullanılmayacak.

Pazar yerlerinde kullanılan plastik poşetler aşamalı olarak kaldırılacak, yerine kese kağıdı kullanılacak.

Plastik ve diğer geri dönüştürülebilir atıkların kaynağında ayrıştırılmasını sağlayan hâlihazırda 8 adet mobil atık getirme merkezinin sayısı artırılabilecek.

Çeşme'deki işletmeler Plastik Atıksız Çeşme için, Belediyenin bu konudaki çalışmalarına destek olacak.

Halkın katılımının sağlandığı atık toplama etkinlikleri düzenlenerek bu konudaki farkındalık artırılacak.

Plastik atık azaltımı için yapılan tüm faaliyetlerin uygulanmasının yanı sıra bu konudaki bilinç artırılacak.

AVRUPA YEŞİL

MUTABAKATI'NA HAZIR MIYIZ?

11 Aralık 2019'da kabul edilen Avrupa Yeşil Mutabakatı, 2050'ye kadar iklim nötrlüğüne ilişkin uzun vadeli hedefini ve AB'nin sera gazı emisyonlarını 2030 yılına kadar 1990 seviyelerine göre yüzde 50-55 oranında azaltma yönündeki çabasını içermekte. Bu düzenleme yılda 70 milyar dolar ihracat yapan Türk ekonomisi için büyük önem arz ediyor. Peki, 90 bin ihracatçımız ve Avrupa ülkelerinde yatırım yapmayı planlayan girişimcilerimiz bu düzenlemelere hazır mı?

İnsani faaliyetlerden kaynaklanan iklim değişikliği, dünyanın karşılaştığı en büyük zorluklardan biri olarak tanımlanmakta. Sera gazı emisyonu ve giderek büyüyen karbon ayak izi nedeniyle gelecek yıllarda daha büyük sorunlar beklenmekte. İklim değişikliğinin hem insan hem de doğal sistemler üzerinde birçok etkisi bulunmakta. Kaynak bulunabilirliği, ekonomik faaliyetler ve insan refahı üzerinde önemli etkilere yol açabilmekte. Buna karşılık, atmosferdeki sera gazını azaltmak ve iklim değişikliğine adaptasyonu kolaylaştırmak için çeşitli çalışmalar yürütülmekte. Kamu ve özel sektör tarafından uluslararası, bölgesel, ulusal ve yerel girişimler geliştirilmekte ve uygulanmakta.

Avrupa Birliği'nde (AB) gündeme gelen Yeşil Mutabakat, bu ihtiyaçtan ortaya çıkmış bir proje. AB hedeflerinde birçok yeni strateji geliştirmek, yeni yasalar hazırlamak ve planlamalar yapmak var.

AB, Yeşil Mutabakat kapsamında birçok eylem planı geliştirdi. İklim, ekonomi, yatırım, endüstri gibi alanlarda çok sayıda politikayı yürürlüğe koydu. AB, sürdürülebilir bir ekonomi ile 2050'ye kadar karbon nötr olma hedefine ulaşabilmesi için AB pazarına ürün ihracatı yapan şirketlere ve ülkelere de belirli sorumluluklar yüklemekte.

Kısa zaman içerisinde AB ülkelerine satılan ürünlerin içerisindeki karbon miktarı ayrıca fiyatlandırılıp ürünü satan şirket ya da ülkelerden vergi olarak alınacak. Ticaretteki bu ve bunun

gibi önemli gelişmelerden dolayı, şirketlerin yeni düzenlemeler ve gelişmeler hakkında bilgi sahibi olması gerekmekte.

AB, Yeşil Mutabakat projesi ile çevre ve iklim konularında çok katı bir tutum sergileyeceğini beyan etti ve bu bağlamda ticaret anlayışında çok kritik ve köklü değişiklikler yapacağını sinyallerini verdi. Şirketlerin de AB pazarına ürün sunmaya devam edebilmesi için yürürlüğe girmiş veya yakın gelecekte girmesi beklenen yasalar, standartlar ve stratejiler hakkında bilgi sahibi olarak buna göre ürün ve hizmetlerini, süreç ve politikalarını yeniden düzenlemeleri gerekmekte.

AB, 2050'de iklim açısından nötr olma hedefini yasal bir zorunluluğa dönüştürmek için bir Avrupa İklim Yasası önerisinde bulundu. Bu hedefe ulaşmak için ekonomi dâhil tüm sektörlerin harekete geçmesi elzem olup yapmaları gereken çalışmalar aşağıdaki ana başlıklarda toplanmakta:

- » Çevre dostu teknolojilere yatırım yapmak
- » İnovasyon için endüstriyi desteklemek
- » Daha temiz, daha ucuz ve daha sağlıklı özel ve toplu taşıma araçları sunmak
- » Enerji sektörünün karbondan arındırılması
- » Binaların daha enerji verimli olmasının sağlanması
- » Küresel çevre standartlarını iyileştirmek için uluslararası ortaklarla çalışmak

TÜRKİYE’NİN KARŞILAŞACAĞI MALİYET YILLIK 1,8 MİLYAR AVRO

2050 yılında karbon-nötr bir ekonomiye ulaşmayı hedefleyen Avrupa Birliği’nin, çeşitli çalışmalar yürüttüğü sektörlerin başında enerji sektörü geliyor.

Karbon salınımlarındaki en büyük payı enerji kaynaklı emisyonların oluşturduğunu söyleyen Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, Avrupa Yeşil Mutabakatı’nın temel öncelikli alanlarından birinin enerji olduğunu vurguluyor. Eskinazi, “Eğer sera gazı emisyonlarını azaltmak istiyorsak, enerji sektöründeki sera gazı salınımlarını azaltmalıyız. Yenilenebilir enerji kaynaklarından enerji üretimine yönelmeliyiz.” dedi.

Düşük karbonlu yakıtlar, binalardaki enerji tasarrufları, kaynakların çeşitlendirilmesi ve enerji depolanmasının, AB Komisyonunun yeşil dönüşüm kapsamında 2030 ve 2050 hedeflerini belirlediğini anlatan Eskinazi, bu hedefler doğrultusunda strateji ve regülasyonların yanında alınan iki temel aksiyonun, akıllı sektör entegrasyonu ve açık deniz yenilenebilir enerjisi olduğunu açıkladı.

Eskinazi şunları söyledi: “Akıllı sektör entegrasyonu stratejisiyle elektrik, gaz, endüstri, inşaat ve ulaşım gibi çeşitli enerji sektörleri, karbon salınımlarını azaltmak amacıyla entegre edilecek. Fosil yakıtların kullanımı, yenilenebilir elektrik enerjisi ile yer değiştirecek ve elektrifikasyonun mümkün olmadığı alanlarda düşük karbonlu yakıtlar kullanılacak. Açık deniz ve yenilenebilir enerji stratejisine göre de açık denizde bulunan rüzgarın kuvveti, gelgit veya dalgaların hareketiyle birlikte

ortaya çıkan enerjinin, modern teknolojilerle birlikte kullanıma sunulması planlanıyor. Yeşil Mutabakat ile birlikte tüm enerji tedarik zincirlerinde, temiz enerjinin ulaşımını kolaylaştırmak ve binalardaki enerji tasarrufunu artırmak adına dijitalleşme teşvik edilecek. Enerji kaynaklarının çeşitlendirilmesi kadar üretilen enerjinin depolanması da önemli bir konu. Bataryalar için Stratejik Aksiyon Planı ile enerji depolama kapasitesinin artırılması planlanıyor.”

KARBON EMİSYONLARININ YÜZDE 87,4’Ü ENERJİ SEKTÖRÜNDEN

Jak Eskinazi, Yeşil Mutabakat’a uyumda geç kalınması durumunda AB’nin sınırda karbon mekanizmasıyla Türkiye’nin karşılaştacağı maliyetin yaklaşık yıllık 1,8 milyar avro olabileceğini paylaştı. Eskinazi, “Özellikle, çimento, otomotiv, makine, demir-çelik ve tekstil gibi sektörler daha çok etkilenecek. Avrupa Birliği bir yandan üye ülkelerin emisyonları düşürmeyi hedeflerken diğer taraftan da Birlik dışından ithal edilen ürünlerin karbon içeriğine göre sınırda karbon düzenlemesi mekanizmasıyla vergilendirilmesini amaçlıyor. Bu yolla AB sınırları içerisinde karbon maliyetiyle iş yapan şirketlerin rekabetçiliği korunurken, AB ülkeleri aynı zamanda kendilerine karbon vergisi gibi ekstra bir geliri de yaratmış olacaklar. Toplam CO2 emisyonlarının 2019 yılında yüzde 87,4’ü enerji sektöründen, yüzde 34,6’sı elektrik ve ısı üretiminden, yüzde 12,3’ü endüstriyel işlemler ve ürün kullanımı sektöründen, yüzde 0,3’ü ise tarım ve atık sektörlerinden kaynaklanıyor.”

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE ÇEVRESEL BOZULMA, AVRUPA VE DÜNYA İÇİN VAROLUŞSAL BİR TEHDİTTİR. BU ZORLUKLARIN ÜSTESİNDEN GELMEK İÇİN AVRUPA BİRLİĞİ; MODERN, KAYNAK VERİMLİ VE REKABETÇİ BİR EKONOMİYE DÖNÜŞTÜRECEK YENİ BİR BÜYÜME STRATEJİSİ ORTAYA KOYMA SÜRECİNE GİRDİ.

YENİLENEBİLİR ENERJİ VE ATIKLARDAN ELDE EDİLEN ELEKTRİK ÜRETİMİ YÜZDE 14,7

Eskinazi, sanayi sektörünün elektrik tüketiminde birinci sırayı koruduğunu hatırlatarak, “Kömür, sıvı yakıt ve doğal gazdan (fosil yakıtlar) üretilen elektrik, toplam üretimimizin yüzde 56,1’ine tekabül ediyor. Hidroelektrikten elde edilen elektrik yüzde 29,2. Yenilenebilir enerji ve atıklardan elde edilen elektrik üretimimiz geçen on yılda on kattan fazla artış göstermiş ama buna rağmen yenilenebilir enerjiden elektrik üretimimiz, toplam elektrik üretimimizdeki payı yüzde 14,7 seviyelerine kadar anca gelebilmiştir. Hâlâ elektrik üretimimiz önemli derecede fosil yakıtlara bağlı. 2019 yılında sanayi sektörü toplam elektrik tüketimde yüzde 45 ile birinci sırayı alırken, ticaret sektörü yüzde 19,3, meskenler yüzde 21,8, resmî daireler yüzde 5,3, aydınlatma yüzde 2 ve diğer sektörler yüzde 6,6 oranında elektrik tüketmiştir. Sanayi sektörünün en önemli aktörü olan ihracatçılarımız son dönemde elektrik maliyetleriyle de mücadele ediyor.” dedi.

AB’YE İHRACATTA ÇİMENTO, ALÜMİNYUM, DEMİR ÇELİK, GÜBRE VE ELEKTRİK ÜRÜNLERİNDE KARBON VERGİSİ BAŞLIYOR

Ege İhracatçı Birlikleri (EİB) Genel Sekreteri İ. Cumhuri İbrahimoğlu, Avrupa Birliği ile Türkiye’nin 143 milyar dolar ticaret hacmi olduğunu hatırlatarak, Yeşil Mutabakatı ana gündem

maddesi olarak benimseyen EİB’nin faaliyetleri ve projeleriyle ilgili bilgi verdi. İbrahimoğlu, “AB ile ticaretimizde birçok sektörde önemli tedarikçi konumundayız. İhracatçı birliklerin sektörel aksiyon planları ile düşük karbonlu ekonomi sürecini hızlandırması en önemli adımlardan biri. Biz EİB olarak küresel iklim rejiminin çerçevesini netleştiren Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı kapsamında, birçok proje gerçekleştiriyoruz. 2020’yi ‘Sürdürülebilirlik Yılı’ ilan ettik ve ‘Sürdürülebilirlik Manifestosu’ hazırladık. Sürdürülebilirlik Çalışma Grubumuz her geçen gün ajandasına yeni projeler ekliyor. Birliğimiz kapsamında sıfır atık belgesi aldık. Birleşmiş Milletler inisiyatifi Global Compact’a Türkiye’den üye olan ilk ihracatçı birliği olduk.” dedi.

SANAYİ VE TARIM SEKTÖRLERİNDE DÜŞÜK KARBONLU KALKINMAYA GEÇİŞ

EİB Sürdürülebilirlik Günleri başlığı ile Yeşil Mutabakat hakkında firmaları bilgilendirdikleri bir dizi eğitim programı organize ettiklerini anlatan İbrahimoğlu, “Türkiye’nin organik ürün ihracatının yüzde 75’i bölgemizden gerçekleştiriliyor. Organik sektörümüz Yeşil Mutabakat ve İklim Değişikliği konu başlıklarında iki projeye başvurdu. ‘Kullandığımız Pesticitleri Biliyoruz’ isimli projemiz kapsamında da ürünlerimizin akredite olmuş laboratuvarlarda analizlerini yapıyoruz. Sanayi ve tarım sektörlerimizin çevreci ve düşük karbonlu kalkınmaya geçişini hızlandırmak için firmalarımıza Sürdürülebilir UR-GE projelerimizle destek veriyoruz.” dedi.

Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması

Avrupa Yeşil Mutabakat'ının ve AB'ye ihracata ilave vergi getiren "Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması"nın temel prensiplerine dair öne çıkan başlıklar şöyle...

-Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması; kademeli olarak devreye girecek. 2023'te geçiş aşaması başlayacak ve 2025'te sona erecek.

Ülkelerin, Sınırdaki Karbon sertifikalarıyla emisyonları karşıladığını göstermeleri gerekecek. Çimento, alüminyum, demir çelik, gübre ve elektrik gibi en yüksek karbon emisyonu ve riski olan sektörlerde başlayacak.

Şimdilik sadece bu ürünler etkilenecek. Her şirketin geleceğine, ülke ekonomilerine hayati bir yatırım. Böylelikle Türkiye ile AB arasında hem Gümrük Birliği içerisinde hem de uluslararası alanda iş birliği olacak.

2021 yılı Haziran'da AB'nin hedeflerini taahhüt haline getiren hükme bağlayan iklim yasası yürürlüğe girdi. Temmuz'da ise 2030 için belirlenen yüzde 55 karbon nötr hedefine uyarlanmış mevzuat paketinin ortaya kondu.

-Türkiye, bu mekanizmanın Gümrük Birliği ve DTÖ kurallarıyla uyumlu olmasını, şeffaf ve adil olması gerektiğini, korumacı bir politika olarak uygulanmaması gerektiğini, çimento-demir çelik-alüminyum gibi sektörlerde büyük dönüşüm gerektiren alanlarda finansman kaynaklarına erişim anlamında AB ile iş birliği içinde olma taraftarı.

Önümüzdeki günlerde döngüsel ekonomiye dair motorlu taşıtlar, elektrik elektronik, tekstil, konfeksiyon ve kimyasallar gibi sektörlerin dahil olduğu kapsamlı AB sektör stratejisi açıklanacak. İhracatımızda motorlu taşıtlar yüzde 70, tekstil yüzde 50, elektronik eşyalar yüzde 40 orana sahip.

Sanayi ürünlerinin Yeşil Mutabakat ile karşılaşabileceği önemli hususlar ve temel ihtiyaçlar; yeşil dönüşüm için uygun finansman kaynaklarının temini, Ar-Ge ve geri dönüşüm teknolojilerine erişim, temiz enerji ve yeşil temiz ulaşım imkanlarından yararlanılması.

Pazara girişte karbon salınımının ölçülmesi, sertifikasyonu, yeniden üretime kazandırma, atık dönüşümü önemli unsurlar. Kimyasallarda ülkemizin AB ile mevzuat uyumlu politika ve uygulamalarını oluşturması, EKO etiketleme kriterlerinin karşılanması gerekecek.

GÜMRÜK BİRLİĞİ'NİN GÜNCELLENMESİNİN TEMELİNDE YEŞİL MUTABAKAT VAR

» Sürdürülebilirlik kapsamında AB'nin ortak tarım politikası, sürdürülebilir bir gıda sistemi oluşturacak şekilde dönüştürülecek.

» Kimyasal pestisitler, gübreler ve antibiyotiklerin kullanımını ciddi oranda azaltacak. Organik tarımın artırılması ve üretimden tedarige kadar çevresel ayak izi konusunda tüm taraflara bilgi sağlanması için dijital takip sistemi kurulacak.

» Enerji sektörünün yenilenebilir enerji üzerine kurulması, hidrojen kullanımının yaygınlaştırılması, inşaat sektöründe enerji verimliliğini artırmak için renovasyon/yenileme dalgası başlatılacağı da açıklandı.

» AB, Aralık 2020'de açıkladığı Sürdürülebilir ve Akıllı Ulaşım Stratejisi ile ulaşım kaynaklı emisyonları yüzde 90 oranında azaltmayı amaçlıyor. 2035'te fosil yakıtlı araçların üretiminin durdurulması hedefleniyor.

» Küresel iş birliği yönünde bir inisiyatif var. AB yeşil dönüşüm çerçevesinde tüm ticari anlaşmalarına hükümleri ekliyor. Japonya, Vietnam, İngiltere ile yapılan anlaşmalar buna örnek. Türkiye ile AB arasında Gümrük Birliği güncellemesinde de aynı düzenleme olabilir.

"TÜRKİYE KENDİ EMİSYON TİCARET SİSTEMİNİ OLUŞTURMALI"

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Türkiye-Avrupa İş Konseyleri Koordinatör Başkanı Zeynep Bodur Okyay, yeşil dönüşümün Türkiye'nin 3 yıllık yol haritası niteliğini taşıyan yeni Orta Vadeli Programda (OVP) yer alması gerektiğini söyledi. Yeşil dönüşümün Türkiye ekonomisi ve sanayisinin kapsayıcı ve sürdürülebilir büyümesi için önemli olduğuna işaret eden Okyay, bunun yanı sıra ülkenin AB başta olmak üzere, üçüncü ülkelere ihracatında rekabetçiliğinin korunması ve güçlendirilmesi için önemli görüldüğünü dile getirdi.

Zeynep Bodur Okyay, Avrupa Yeşil Mutabakatı'nda Türkiye'yi ticaret kanalından etkilemesi beklenen en önemli politika değişimlerinden birinin "Sınırdan Karbon Düzenleme Mekanizması" (SKDM) olacağını kaydetti. AB'nin, bu mekanizma yoluyla Türk ihracatçılarından tahsil edeceği tutar sayesinde kendi yeşil dönüşümünü finanse edeceği bilgisini veren Okyay, Türkiye'den de her yıl önemli miktarda döviz çıkışı yaşanacağına dikkati çekti. Okyay, oluşabilecek bu olumsuz duruma çözüm olarak, dünya genelinde ülkelerin kendi somut koşullarına göre tanımladığı Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) uygulamalarının yaygınlaştığını belirterek şöyle konuştu: "Türkiye de kendi ETS'sini oluşturmalı. Bu sayede sektörlerin emisyon düşürücü teknolojileri benimsemesi motive edilirken ülke içinde toplanacak emisyon gelirleri de sanayinin ihtiyacı olan yeşil dönüşümü finanse etmesinde kullanılabilir ve kaynakların ülke içinde kalmasını temin eden bir ekosistem oluşturulabilir diye düşünüyorum. Burada farklı sektörlerin mevcut koşullarına

ve oluşturulacak toplam gelirlerin hesaplanmasına uygun bir tasarım gerekiyor. Türkiye için geliştirilecek ETS'nin mal ihracatında rekabet dezavantajına yol açmaması için sektörlerin karbon kaçağı riskinin belirlenmesi ve bu sonuçlara göre politika tasarlanması kritik önem arz ediyor."

Aday ülke konumunda olan Türkiye'nin Yeşil Mutabakat hedeflerine uyumunun, Türkiye ve AB'yi temelde de yaklaştırabileceğine işaret eden Okyay, "Türkiye sanayicisi ve ihracatçıları olarak rekabet gücümüzü yitirmemek hatta orta-uzun vadede rekabet anlamında daha da güçlenmek adına çok kritik bu manevrayı başarıyla yapabilmeliyiz. Türkiye olarak geç kalmamak ve şartları ülkemiz lehine çevirmek için yapılması gerekenlere destek vermeye hazırız." değerlendirmesinde bulundu.

KARBON VERGİSİ 1 OCAK 2023'TE BAŞLIYOR

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç, AB'nin ithal ettiği her ürün için bir karbon emisyon sınır değeri koyacağını ve "çevre dostu" üretim yapılmaması hâlinde AB ülkelerine ihracatın yapılamayacağını ya da vergi ödeneceğini söyledi. Türkiye'nin AB'ye yıllık ihracatının 70 milyar doları bulunduğunu ifade eden Avdagiç, "karbon vergisi" adı verilen bu verginin ilk uygulamasının 1 Ocak 2023'te başlayacağını, 2026'dan itibaren ise tam olarak yürürlüğe gireceğini söyledi.

Avdagiç, şunları kaydetti: "AB, belirlediği sınır değerlerini aşan ürünler için ton başına bugün 60 avro civarında olan ve sürekli güncellenen bir gümrük vergisi uygulayacak. Türkiye olarak tam zamanında bu yeni düzene uygun bir sanayi tesis etmezsek iş dünyası olarak ton başına 60 avrodan yıllık 2 milyar avroyu aşkın bir karbon vergisi yükü ile karşılaşacağız. Başka bir deyişle, sanayicimiz, yeşil dönüşüm için harcamaktan kaçındığı her avroyu AB'ye vergi olarak verip 'Biz harcamıyoruz, buyurun siz harçayın.' demiş olacak. Yeşil dönüşümü görmezden gelmenin bedeli ton başına 60 avrodan sadece bir yılda 2 milyar avroyu aşabilir."

İş dünyasına seslenerek, "AB'ye karbon vergisi ödemek yerine yurt dışına gidecek bu finansmanı karbon salınımını azaltacak yatırımlar için kullanma" çağrısında bulunan Avdagiç, "Bu para sadece ihracatçımızın değil, Türkiye'nin cebinden çıkan bir kayıp olacaktır." dedi.

AJANDALARIN İLK MADDESİ YEŞİL MUTABAKAT OLMALI

Şekib Avdagiç, firmaların Yeşil Mutabakatı ciddi şekilde gündemine alması gerektiğini belirterek şu değerlendirmelerde bulundu: "İlk etapta ve mutlaka 90 bin ihracatçı firma başta olmak üzere ajandalarının ilk maddesine acilen Yeşil Mutabakatı eklemeli. Hükümet de bunu harekete geçirecek önlemleri ivedilikle uygulamaya koymalı. Şurası bir gerçek ki iş dünyamızın bugün kaçındığı yeşil dönüşüm bedeli, yarın ya sipariş kaybı ya da karbon vergisi olarak yine bizim cebimizden çıkacak. Sadece 90 bin ihracatçı firmamızın cebinden de değil, vergi ve istihdam kaybı olarak tüm ekonomimizin cebinden

çıkacak bir kayıp. Biz istiyoruz ki bu tutarları AB'ye vergi olarak ödemek yerine yatırım yapalım; vergimizi, istihdamımızı, üretimimizi arttırıp bu fonu ülkemiz için kullanalım. Böylece hem ödeyeceğimiz 'sınırdaki karbon vergisi' düşer hem de AB firmalarının Türkiye'yi daha çok tercih etmesini sağlayıp rekabet avantajı elde edebiliriz."

Sürecin köklü yatırımlar gerektirdiğini belirten Avdagiç, "Yeşil yaşama geçişi 'yeşil badana' olarak görme hatasına düşülmemesi son derece önemli. Küçük revizyonlarla geçiştirilecek bir süreç değil. Çünkü AB'nin yeşil dönüşümü, bir badanadan çok daha fazlasını, önemli bir tadilatı içeriyor." ifadelerini kullandı.

YEŞİL DÖNÜŞÜM UZMANLARI YETİŞTİRMELİYİZ

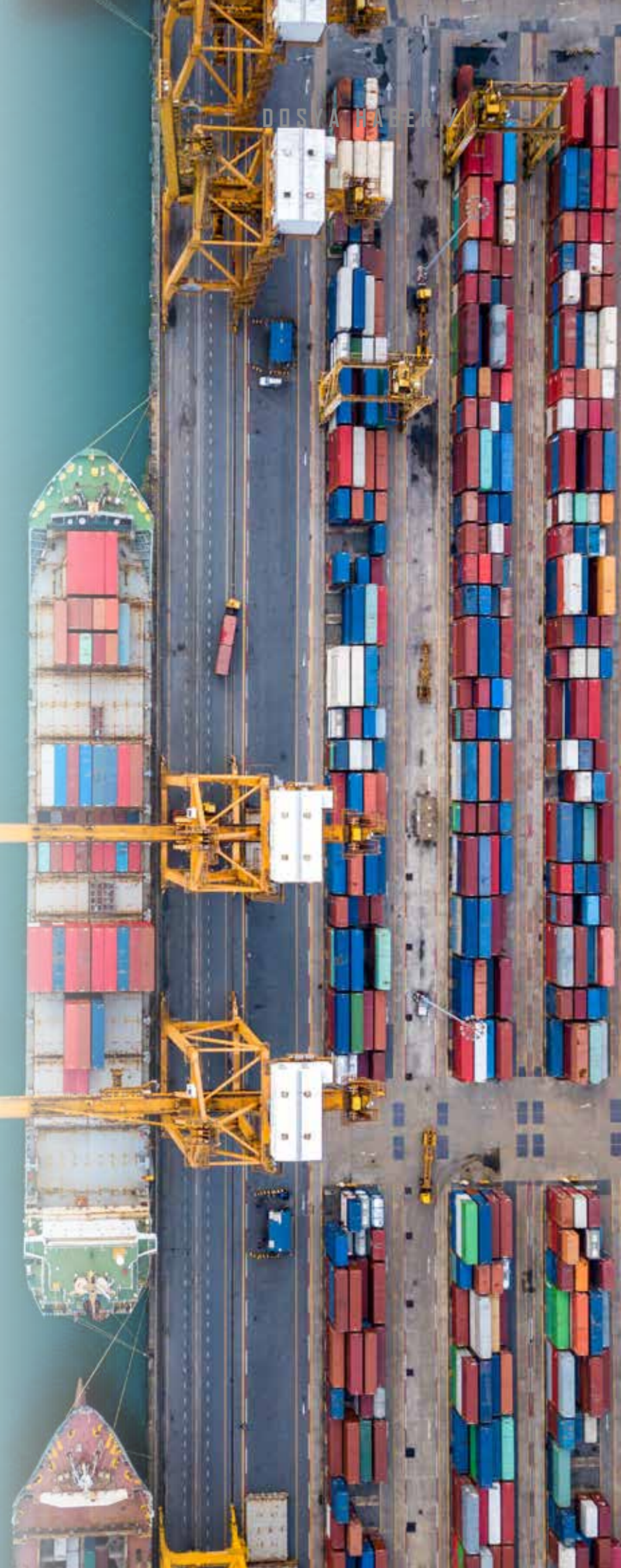
İTO Başkanı Avdagiç, Yeşil Mutabakat taslağında bu verginin öncelikli olarak uygulanacağı ürünlerin çimento, demir-çelik, alüminyum, gübre ve elektrikle sınırlı olduğunu ancak zamanla bu ürün listesinin artırılmasının da mümkün görüldüğünü kaydetti.

Avdagiç, "Bu ürün listesine bakıldığında yapılacak düzenlemeden dünyada en fazla etkilenecek 3 ülke Çin, Rusya ve Türkiye. İhracatın bir kuruşunun bile ciddi anlamda önemli olduğu bu süreçte ne gelir kaybına ne de pazar kaybına tahammülümüz var. Uluslararası rekabet gücümüzü korumak için yeşil dönüşüm ve dijital dönüşümü tamamlamak zorundayız." diye konuştu.

Yeşil sanayinin sadece ticaretin sağlığı için değil, iklim değişikliği ile mücadele ve dünyanın sürdürülebilirliği açısından da olmazsa olmaz olduğunu vurgulayan Avdagiç, "Ayrıca yeşil dönüşüme hâkim nitelikli iş gücü yetiştirmek adına da hızla adımlar atılması son derece önemli. Kendi yeşil dönüşüm uzmanlarımızı yetiştirmeliyiz." dedi.

TÜRKİYE'NİN TOPLAM SERA GAZI EMİSYONU İSTATİSTİKLERİ NE DURUMDA?

En son yayımlanan TÜİK verilerine göre; Türkiye'nin toplam sera gazı emisyonu 2019 yılında 506,1 milyon ton CO₂ eş değeri oldu. Sera gazı envanteri sonuçlarına göre, 2019 yılı toplam sera gazı emisyonu bir önceki yıla göre %3,1 azalarak 506,1 milyon ton CO₂ eş değeri olarak hesaplandı. Kişi başı toplam sera gazı emisyonu ise 1990 yılında 4 ton CO₂ eş değer, 2018 yılında 6,4 ton CO₂ eş değer ve 2019 yılında 6,1 ton CO₂ eş değer olarak hesaplandı. Ülkemizde üretimdeki ve nüfustaki artışa paralel olarak sera gazı emisyonları yıllar içinde ciddi artış göstermiş durumda.

“KARBON EMİSYONUNU ÖNEMSEMİK ZORUNDAYIZ”

Avrupa Yeşil Mutabakatı ile başlayan değişime AB içerisinde yatırım yapan, fabrika kuran ya da fabrika satın alan yerli firmalar yakından şahit oluyor. Önümüzdeki dönemde Galler ve Belçika’da yatırım planlayan ve cam fabrikası kuracak olan Ciner Grubu, bu süreci yakından takip ediyor. Şirket bünyesinde çalışan mühendisler ve mimarlar yaşadıkları ve karşılaştıkları durumları dergimize anlattı.

Ciner Glass İş Geliştirme ve Yatırımlar Müdürü Bora Yalçın: “Üretimde ve tasarımda kendini kanıtlamış bir kurum olarak Galler, Belçika gibi ülkelerdeki yatırımları aslında davetler doğrultusunda başlatıyoruz. Bu çok güzel ve değerli bir durum. Bunu Avrupa neden yapmadı, neden biz yapıyoruz ve ne yapmalıyız soruları fabrika içinde tartıştığımız, üzerinde durduğumuz konular. Enerji, arazi, üretim maliyetlerinde herkes eşit, farkı yalnızca kaliteli üretimle ortaya koyabilirsiniz.

Gündemimizde daha fazla yer almaya başlayan küresel ısınmayla ilgili birçok konu artık Avrupa’da imza altında. 2030 yılına kadar emisyon azaltmakta herkesin sorumluluğu ve yükümlülükleri var. 2050 yılı için sıfır karbon hedefi var çünkü. Bunları artık herkes dikkate almak zorunda. Eskiden yalnızca konuşulan felaketler artık kapımızı çaldı. Almanya ve Belçika’da sel felaketlerinden bahsediyoruz. Suudi Arabistan’da kar yağdı. Bir taraftan yangınlarla, diğer taraftan sellerle uğraşyoruz. Fosil yakıt kullanımının sonlandırılması için çağrı yapılıyor. Artık sıfır bile değil, negatif karbon konuşuluyor. Türkiye’de bunlar konuşulmuyor çünkü hâlâ bu konular bize çok uzakmış gibi yaşıyor. Biz de gittiğimiz ülkelerde daha yeşil projeler tasarlamayı öğreniyoruz aslında.

İngiltere, Belçika dünyada cam geri kazanımı konusunda en ileri ülkeler. Biz de cam kırıklarının çoğalmasını istiyoruz ve bunu yapmak zorundayız. Bu projelerde bize verilen karbon salınımı limitinin de altına inebileceğimiz bacalar tasarlamaya çalışıyoruz. Şu an o limit değerler de Avrupa ülkelerinde hiçbir şey ifade etmiyor. Çünkü o limitlerin de çok çok altında kalmak istiyorlar. Örneğin Türkiye’de bacalarımızda filtre yok. Doğal gaz kullanıyoruz ama her hâlükarda bir atığımız var, karbon emisyonu. Uygun regülasyonumuz var ama demek istediğim, Avrupa’da bu uzun zamandır uygulanan bir şey.

Artık hidrojen, elektrik ve oksijenle entegre yakıt kullanımı gündemde, bunların hepsi ayrı maliyet ve artık müşteri bunu talep ediyor. Yani sizden şişe alıyorsa bunu yeşil bir uygulamayla yapıp yapmadığınıza, karbon ayak izinize bakarak alıyor. Şişe sizden ona mazotlu bir kamyonla gidiyorsa onu da istemiyor. Tüm süreçleriniz yeşil olmalı. Yalnızca fabrika içinde değil, tedarikçiden taşımacılığa dek tüm aşamalarda bunu temin etmek zorundasınız. Şu an tavsiye niteliğinde ama zorunlu olacak. Birçok ülkede o tavsiye zorunluluk gibi yerine getiriliyor. Ülkemiz de artık gerekli adımları atmak zo-

Biz burada ağaçlandırma yaparız ve doğaya katkıda bulunduğumuzu düşünürüz ama Avrupa ülkelerinde ekolojik olarak bu bir sakınca olarak görülür, istediğimiz bitkiyi istediğimiz yere asla dikemeyiz.

Suyu belirlenen bir derinlikten alabiliriz, ne yüzeyden ne de daha derinden, bunları duyunca farklılığı hissediyorsunuz.

İnşaat sırasında oluşan hafriyatı asla başka yere götüremezsiniz, onu inşaat alanınızda tutmak zorundasınız. O size ait oluyor. İnşaat alanından bir karış bile dışarı çıkarılmasına izin verilmiyor, düzleştirip zemin olarak kullanabilirsiniz.

runda çünkü atmosfer acımıyor ve artık felaketin bir lokasyonu kalmadı. Yeşil olma iddianız varsa elektriğinizi bile yenilenebilir enerji üreten firmalardan temin etmelisiniz.”

İNGİLTERE KURALLARA EN BAĞLI ÜLKE

Stratejik Planlama Şefi Alper Özpolat: “Ben daha çok devletle ilgili tarafta olduğum için yasal süreçlerle ilgiliyim. Beni en çok zorlayan ülke İngiltere. Neredeyse iki yıllık bir süreç sonunda gerekli izinleri alabiliyoruz. Çok fazla yabancı yatırımcı olmaması ve bürokrasideki titizlik çok ince eleyip sık dokumalarını gerektiriyor. Galler’de yatırım yaptığımız bölge bizden önce en son 60 yıl önce yatırım almış. Daha önce kömür madenlerinin olduğu, iş gücünün ucuz ama işsizliğin çok fazla olduğu bir yer. Çalıştığımız Avrupa ülkelerinin hepsinde aynı durum geçerli ama özellikle İngiltere karbon

emisyonu ve çevre konularında çok katı kuralları olan bir ülke. İtalya'da izinleri almak 8 ay kadar sürüyorsa İngiltere'de bir buçuk yılı buluyor. Bizim gibi ülkelerde yatırımın ekonomik değeri süreçleri belirlerken, Avrupa ülkelerinde ekolojik değerler belirliyor.”

HALKTAN İCAZET ALINIYOR

Ciner Glass Proje Şefi Alper Yaman: “Ciner Glass'ın Belçika, İngiltere ve İtalya projelerini yürütüyoruz. Ülkeler arasında inşaat sürecinden tasarıma kadar kültürel pek çok fark olabiliyor. Biz inşaat sürecinde servis ve yemek imkânının yanında, çalışanlarımıza bir de konteyner kamp alanlarında barınma imkânı sunarız. Avrupa'da, özellikle Belçika'da bunu yapamıyoruz. Herkes barınma, beslenme ve ulaşımda kendi sorumluluğunu almak zorunda. Özellikle yemek uygulaması, dün-

yada sadece Türkiye'de olabilir şu an. Bu bizde hem kültürel bir şey hem de biz gerçekten çalışanlarımızın ihtiyacı olan kaloriyi önemsiyoruz. Yurt dışında daha çok, evden getirdiğiniz yemeği hazırlayabileceğiniz, ısıtıp yiyebileceğiniz bir mekan temin ediliyor size. Bizde müşahede alanı ve acil bakım ünitesi olan bir revir vardır, yurt dışında buna da yer veremiyoruz prosedür gereği. Yalnızca bir hemşire ya da sağlık memuru yeterli görülüyor. Burada üç vardiya çalışan sıkı bir güvenlik sistemimiz var. Yurt dışında kapıda bir güvenlik alanı olması yeterli ve ona da müdahale şansı verilmiyor. Bizdeki gibi özel mülk kapsamında görülüyor yani fabrika, kapıdaki kilit açıldıysa adli makama başvurmak zorundasınız. Biz de yurt dışındaki yatırımlarımızda yemekhanesi, servis alanı, güvenlik sahası ve reviri olmayan fabrikalar tasarlıyoruz böylece.”

Soldan sağa

Ciner Glass Proje Şefi Alper Yaman, Ciner Glass Proje Müdürü İbrahim Bayındır, Ciner Glass İş Geliştirme ve Yatırımlar Müdürü Bora Yalçın, Stratejik Planlama Şefi Alper Özpolat

FABRİKA ATIK SUYU İLE GÖLET YAPIYORLAR

“Bunun dışında tasarımıımızı etkileyen farklı durumlar da var: Örneğin Türkiye’de kullandığımız suyun fazlasını deşarj ederiz. Bu Devlet Su İşleri yönetmeliğinde böyle ve derelere gidiyor fazla su. Belçika’da bu yasak. Size ait olan fazla suyu dereye falan boşaltamazsınız, tesisinizin içinde muhafaza etmek zorundasınız. Bu yüzden yapay göletler oluşturmak zorundasınız. Burada biriken suyu da çevre sulamada kullanabilirsiniz.”

“MANZARANIZI BOZAN BİR ŞEY VAR MI?”

“Galler’de fabrika kurulurken çevrede yaşayan insanlara ‘Manzaranızı bozan bir şey var mı?’ diye soruluyor, icazet alınıyor halktan. Bu tür farklılıklar çok çarpıcı olabiliyor, mimari tasarımı da etkiliyor. Bacayı başka tarafa almak zorunda kaldık. Doğaya, orada yaşayan insana saygı, bir öncelik Galler’de.”

SIFIR EMİSYON ÖNCELİK

Ciner Glass Proje Müdürü İbrahim Bayındır, “Birbirine benzer özellikler gösterebilir de hiçbir proje aynı değildir. Üretilen

ürün, kültür, coğrafi koşullar, arazi, bir fabrikanın tasarımını doğrudan etkileyen ve onun özgün olmasını gerektiren unsurlar. Bozüyük’teki bu fabrika, arazi koşullarının avantajıyla tasarlanmış bir yapı. Fırın, ambara kadar düzenli bir şekilde uzanıyor. Başka bir yerde fırını iki katlı yapmak zorundayız. Burada bakım ve onarım için uygun koşullar varken, başka bir yerde rampa yapmak zorunda kalırız. Örneğin geri dönülmez bir aşamaya geldiğimiz Galler projesinde bugün konuştuğumuz bir şey, ürüne göre makine parkının değişebileceği oldu. Şu an en önemli yatırımlarımız Kazan, İngiltere, Belçika ve İtalya projeleri. Her ülkede bürokratik ve hukuki süreçler farklı, uygulamalar da öyle. Bu süreçleri tamamlamak için mutlaka yerel firmalarla çalışmak gerekiyor. Bazen anlaşmak bile problem olabiliyor, en yetkin firmalar sizin bahsettiğiniz bir prosesle ilgili hiçbir çalışma yürütmemiş olabiliyorlar ama bu sorun da aşıyor. Bir zamanlar Hollanda projemiz vardı, sonradan Macaristan’a kaydı o proje. O süreci görüşürken ısrarla söyledikleri şey şuydu: ‘Sıfır emisyon istiyoruz.’ Katma değer, istihdam umurlarında değil, ilk önce çevreye verilecek zararı düşünüyorlar.” dedi.

TEKSTİLCİLER YEŞİL MUTABAKATI YAKINDAN TAKİP EDİYOR

Ihracatının yüzde 70'ini AB ülkelerine yapan Türk tekstil sektörü, Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı'nı yakından takip ederek geri dönüşüme uyum için sürdürülebilirliği gündemine aldı.

Yeşil Mutabakat bağlamında "Döngüsel Ekonomi" kavramı tekstil sektöründe çok önemli. Bundan sonra daha fazla gündemde olacak. Uludağ Tekstil İhracatçıları Birliği Başkanı Pınar Taşdelen Engin, Yeşil Mutabakat ile beklenen değişimi anlattı. Engin, "Sürdürülebilir ürün çerçevesi ile tek kullanımlık ürünlerin sınırlanacağı, ürünlerin erken kullanım dışı kalmasının ve

satılmayan dayanıklı ürünlerin imha edilmesinin önleneceği bir dönem bekliyor bizleri. Kullan at mantığında çok önemli bir değişim olacak. Ürün tasarımı ve geri dönüşüm kavramları yeniden kullanma ve onarıma izin verecek şekilde değişecek. AB sanayi stratejisinin bir parçası olan döngüsel ekonomi kavramı, ülkemiz tekstil sektörünün de dönüşüm projesi olarak

üretim ve kullanım süreçlerimizde hayatımızda daha fazla yer alacak." dedi. Günümüzde insanlığın her şeyi sonsuz şekilde tüketme lüksü kalmadığını söyleyen Engin, "Zaman geçtikçe de bu konudaki şartlar giderek zorlaşacak. Bu yüzden bir değişime ihtiyaç var. İleriyi görüp bunu kendi rızası ile yapmayanları gün gelecek şartlar buna zorlayacak." ifadelerini kullandı.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İŞ DÜNYASININ NORMALİ ARTIK

IEge Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği, 2021 yılı ilk yarı ihracatlarının 750 milyon dolarlık kısmını gerçekleştiren 28 firmanın sürdürülebilirlik farkındalığını ölçtü.

Ege Hazırgiyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği Başkanı Burak Sertbaş'a göre küresel emisyonu aşağı çekmek, gün geçtikçe artan çevresel ve sosyal sorunlarla etkili bir biçimde yüzleşmek istiyorsak, daha gerçekçi tutumlar sergilememiz gerekiyor.

Sertbaş şöyle diyor: "Her şeyden önce attığımız her adımda 'neden' sorusunu sorup, 'sürdürülebilir sorumluluk' çerçevesinde cevap aramalıyız. Sürdürülebilirliğin artık iş dünyasının yeni normu haline geldiği tartışmasız bir gerçek. Paris Anlaşması ve Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nin bir bütünü olan AB Yeşil Mutabakatı; küresel iklim rejimini netleştiren bir dizi regülasyon ve politika paketi ile bütün tedarik zincirini şekillendiriyor. Bunlar arasında sürdürülebilir hammadde kullanmak, enerji verimliliği, su ve atık yönetimi, ambalajı azaltmak, yeniden kullanım, tedarik zincirinde adil işçilik uygulamalarını sertifikalandırmak, kadın yönetici sayısı, sosyal sorumluluk projeleri, kurum içi eğitimler, sivil toplum ile ilişkiler gibi daha birçok döngüsel çözüm yer alıyor."

FİRMALARIN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK KARNESİ YENİLİKÇİLİK VE İNOVASYONUN YAŞANDIĞINI ORTAYA KOYUYOR

EHKİB'nin üç yıldır sürdürülebilirlik temelli projeler ve atılımlar gerçekleştirdiğini hatırlatan Sertbaş, "Her adım kayda değer olduğu gibi ölçümleme ve şeffaflık; sektör çapında sürdürülebilir çözüm bulma rekabetini elbette ki artırıyor. Dünyada kurumsal sosyal sorumluluk raporu hazırlayan şirketlerin sayısı fazlalaşiyor. Sürdürülebilirlik Farkındalık Anketi çalışmamızı, sektörün gelişimi konusunda yapılacak çalışmalara bir temel, önemli bir referans noktası olarak görebiliriz. Anketimiz 2021 yılı ilk 6 aylık ihracatımızın yüzde 51'ini gerçekleştiren firmalar tarafından yanıtlandı. Firmalarımızın yüzde 67'sinin yani her üç firmadan ikisinin kendi bünyesinde sürdürülebilirlik departmanı var. Firmalarımızın sürdürülebilirlik karnesi; sektörümüzün gelişmesi için ihtiyacımız olan yenilikçilik ve inovasyonun yaşandığını ortaya koyuyor." dedi.

HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON SEKTÖRÜ ULUSLARARASI STANDARTLARDA ÜRETİYOR

Anketin ilk bölümünde firmaların ana ürün grubu, ihracat yapılan ilk üç ülke, çalışan sayısı, sürdürülebilirlik departmanı, sürdürülebilirlikle ilgili danışmanlık hizmeti alıp alınmadığının incelendiğini anlatan Sertbaş sözlerine şöyle devam etti:"İkinci bölümde çevresel, ekonomik ve sosyal boyutu ile ilgili farkındalık seviyesini belirlemek amacıyla sorular yöneltildi. Üçüncü bölümünde firmaların sahip olduğu belgeler sorgulandı. Dördüncü bölümde ise gönüllü sürdürülebilirlik girişimlerine üyelikler, firma bünyesinde yürütülen projeler ve kullanılan sürdürülebilir materyaller ve üretim şekilleri baz alınarak bir sonuca varıldı. Firmalarımız sürdürülebilirlikte dünyada en önemli standartlardan; GOTS (Global Organic Textile Standard), OCS (Organic Content Standard), RCS (Recycled Claim Standard) gibi daha birçok uluslararası belge ve sertifikaya sahip. Aynı zamanda hepsi Sustainable Apparel Coalition, Global Compact gibi birçok uluslararası sürdürülebilirlik inisiyatifine de üye."

İTHİB
İSTANBUL TEXTILE AND RAW MATERIALS
EXPORTERS' ASSOCIATION

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK TEKSTİLCİLERİN İLK GÜNDEMİ

Türkiye İhracatçılar Meclisi Tekstil Sektörü Sürdürülebilirlik Eylem Planı'nı hazırladı. Türk tekstil sektörü çevresel bir dönüşüm sağlayarak küresel ihracattaki pazar payını artırmak istiyor. İstanbul Tekstil ve Ham Maddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) Başkanı Ahmet Öksüz ile bu eylem planını konuştuk.

Türk tekstilcilerinin gündeminde iklim değişikliği, yenilenebilir enerji yatırımları, su tasarrufu, daha düşük karbon emisyonu ile üretim gibi evrensel sorunlar var. Tekstil üreticileri bu kapsamda kalıcı bir dönüşüm sağlayarak küresel ihracattaki pazar payını daha da artırmayı hedefliyor. Türkiye İhracatçılar Meclisi öncülüğünde hazırlanan “Tekstil Sektörü Sürdürülebilirlik Eylem Planı” ile Türk tekstil sektörü Avrupa Yeşil Mutabakatı normlarına üst düzey uyum sağlamak istiyor.

Tekstil Sektörü Sürdürülebilirlik Eylem Planı'nın detaylarını öğrenmek ve yapılacak çalışmalar hakkında bilgi almak için İstanbul Tekstil ve Ham Maddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) Başkanı Ahmet Öksüz ile görüştük. Ahmet Öksüz'ün sorularımıza verdiği cevaplar şöyle:

Döngüsel ekonomi neden önemli? Türkiye’de bu model ne durumda?

Döngüsel ekonomi genel olarak “al-kullan-at” dediğimiz modelden çıkıp yeniden dönüşümü esas alan üretim modellerini benimsiyor. Döngüsel ekonomi, temelde atık üretiminin önlenmesini, önlenemediği durumlarda minimum atık üretilmesini amaçlar. Bu prensibe göre bir endüstrinin atığı başka bir endüstrinin girdisi olarak kullanılır, üretim ve tüketimde daha az kaynak harcanması hedeflenir.

Giderek artan çevre kirliliği ve iklim krizi ile ilgili çözümler aranırken, döngüsel ekonomi bu çözümlerin başında yer aldığı için oldukça önem arz ediyor. Üretim sistemlerinde oluşan her atığın tekrar değerlendirildiği, bu sayede ham madde maliyetinin minimize edildiği, kaynak verimliliğinin ise en üst düzeyde tutulduğu, sürdürülebilir bir üretim modeli olan döngüsel ekonomi, bu çözümlerin başında geliyor.

Türk tekstil sektöründe döngüsel ekono-

minin önemiyle ilgili bir farkındalık oluşmuş durumda. Farklı sektörlerden birçok firma bu modele geçiş için çalışmalarını sürdürüyor. Biz de tekstil sektörü olarak Türkiye İhracatçılar Meclisimizin öncülüğünde “Tekstil Sektörü Sürdürülebilirlik Eylem Planını” açıkladık. Eylem planımızın en önemli alt çalışma alanlarından birini de döngüsel ekonomi modelimiz oluşturuyor. Özellikle denim kumaş gibi bazı alt sektörlerimizde döngüsel ekonomiye yönelik çok başarılı çalışmalar yürütülüyor. Bizim de amacımız iyi uygulama örneklerini sektörümüzde tabana yaymak.

Tekstilde sürdürülebilirlik ne demektir? Bu nasıl oluyor? Nasıl olmalı?

Sürdürülebilirlik; toplumsal, çevresel ve ekonomik açıdan tüm etki alanlarına doğrudan dokunuyor. Tekstil sektörü olarak sürdürülebilirlik konusunu bir tercih değil, zorunluluk ve sorumluluk olarak görüyoruz. Tekstil sektörünün geleceği sürdürülebilirlik odaklı ürünlerde yatıyor. Dünyada bulunan doğal kaynakların bilinçsiz kullanımı, teknolojiye meydana gelen gelişmeler, endüstrileşme ve hızlı nüfus artışı sonucunda maalesef kaynaklar hızla tükenme sürecinde. Dolayısıyla her sektörde olduğu gibi tekstil sektörünün de çevresel açıdan performanslarının iyileştirilmesini sağlamak gerekiyor. Tekstilde sürdürülebilirliğin çevre, iklim değişikliği ve dolayısıyla toplum odaklı temiz üretimi; döngüsel ekonomi başlığıyla birlikte benimsenerek iş yaşamı süreçlerinde de adil, kapsayıcı ve eşitlik anlayışının yönetişim süreçlerinin merkezine entegre edilmesi gerekiyor. Tabi sürdürülebilirlik adımlarını atarken ulusal ve uluslararası kamuoyunu bilinçlendirmek de önemli önceliklerden biri olmalı. Nihai tüketicilerin sürdürülebilir ürünlere yaklaşımını da doğru yönlendirmemiz gerekiyor.

TEKSTİL SEKTÖRÜ OLARAK
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
KONUSUNU BİR TERCİH DEĞİL,
ZORUNLULUK VE SORUMLULUK
OLARAK GÖRÜYÖRÜZ.

İTHİB Başkanı Ahmet Öksüz

Avrupa Yeşil Mutabakatı neleri düzenliyor? Tekstil sektöründe faaliyet gösteren şirketlere ne gibi kriterler getirdi?

Avrupa Yeşil Mutabakatı'nda sera gazı emisyonlarının 2030'a kadar 1990'daki seviyelere göre yüzde 50-55 oranında azaltılması amaçlanırken böylelikle AB'yi, kaynakları daha verimli kullanan rekabetçi bir ekonomiye dönüştürmek hedefleniyor. Yeşil Mutabakat ile gerçekleştirilecek değişim ve dönüşümler sadece AB ülkelerini değil, bu ülkelerle ilişki içinde bulunan tüm ülkeleri de ekonomik, sosyal ve siyasi anlamda etkileyecek. Dolayısıyla AB ile ticaret hacmi 2020 yılında 143 milyar dolar değerinde olan Türk sanayisinin de dönüşümünü hızlandıracak.

AB'nin değişim sürecinin doğrudan etkileyeceği sektörlerin başında gelen Türk tekstil ve hazır giyim sektörü, dâhilindeki öncelikli sektörler arasında yer alıyor. Özellikle ürünlerin çevre ayak izi üzerinden oluşacak yeni maliyetlerin, üreticilere yansıtılması ihtimali göz önünde bulundurularak AB'nin dönüşüm stratejisi paralelinde ulusal sektörel stratejilerin planlanması gerekiyor. Çünkü çoğunluğunu KOBİ ölçeğinde firmaların oluşturduğu sektörde "Sınırdaki Karbon Düzenlemesi" nedeniyle

oluşabilecek yeni maliyetler, küçük kâr marjlarıyla faaliyet gösteren firmaların rekabet avantajını doğrudan etkileyecek. Bu nedenle, uluslararası alandaki rekabet avantajının sürdürülebilmesi için öngörüler eşliğinde sektörel dönüşümün başlatılması büyük önem taşıyor.

Türkiye'de üretim yapan tekstilciler AB ülkelerine ihracat gerçekleştirirken karbon engeline takılmamak için ne gibi önlemler almalı? Tesislere ne gibi yatırımlar yapılmalı?

Yeşil Mutabakat ile planlanan Sınırdaki Karbon Düzenlemesine göre ithalat fiyatının, eşyanın karbon içeriği dikkate alınarak belirlenmesi ve tedarik zincirinin her aşamasını mali açıdan etkileyecek yeni düzenlemelerin gündeme gelmesi söz konusu. Buna göre uygulanacak sistem henüz açıklanmasa da karbon kaçağı riski olan sektörlerde ithal ürünler için sınırdaki vergi/gümrük vergisi uygulanması, AB Emisyon Ticaret Sistemi'nin (ETS) ithalatı kapsayacak şekilde genişletilmesi, ithalat için ETS dışında yeni bir emisyon ticaret mekanizmasının oluşturulması ve karbon kaçağı riski olan sektörlerde tüketim düzeyinde vergi alınması gibi dört farklı seçenek öne çıkıyor.

Enerji verimliliğine ve yenilenebilir enerjiye yatırım yapmak, ürün başına kullanılan su miktarını azaltmak, üretimde sıfır atık uygulamalarını hayata geçirmek karbon ayak izini azaltacak adımlar arasında yer alıyor. Ürün başına tehlikeli atık miktarını azaltmak, ambalaj malzemelerinde geri dönüştürülmüş ürün miktarını artırmak da alınacak önlemlerin başında geliyor. Hepsinden öte ilk yapılması gereken mevcut durumdaki karbon ayak izinin ölçülmesi, düşürülmesi için yol haritasının belirlenip alınacak aksiyonlara karar verilmesi ve bunların uygulamasının takibidir.

Sürdürülebilirlik Eylem Planı neyi kapsıyor? Hedefleriniz nelerdir?

Türkiye İhracatçılar Meclisimizin öncülüğünde gerçekleştirdiğimiz "Tekstil Sektörü Sürdürülebilirlik Eylem Planı" ile Türk tekstil sektörü olarak, kalıcı bir dönüşüm sağlayarak küresel ihracattaki pazar payını daha da artırmayı ve Avrupa Yeşil Mutabakatı normlarına üst düzey uyumu hedefliyoruz. Plan kapsamında tekstil sektörü atık suların geri kazanımı, sektörün enerji tüketiminin azaltılması, geri dönüşüm gibi birçok önemli konuda somut adımlar atmaya planlıyoruz.

Sürdürülebilirlik olgusunu, bir risk değil dönüşüm süreci gibi görüyor ve fırsat olarak değerlendiriyoruz. Bu plan kapsamındaki hedeflerimizin ancak kamu-özel sektör iş birliği ortak vizyonu ile başarıya ulaşabileceğini biliyoruz. Bu kapsamda Tarım ve Orman Bakanlığımız ile organik pamuk üretiminin daha fazla teşvik edilmesi için pamuk prim fark desteğinin artırılması ve organik pamuk üretim alanlarının artırılması çalışmalarını gerçekleştiriyoruz. Ticaret Bakanlığımız ile sektörümüzün sürdürülebilirlik politikaları üzerinde ayrı bir destek mekanizması oluşturması için girişimlerde bulunuyoruz.

Tekstil sektörü olarak alacağımız önlemler ve sağlayacağımız sürdürülebilirlik dönüşümüyle yaşama ve ekosisteme sahip çıkarken, ülke ekonomimizin lokomotif sektörlerinden biri olarak değişen piyasa dinamiklerinde yerimizi korumaya devam etmeyi ve 2023 hedeflerimize ulaşmayı amaçlıyoruz.

Tekstil sektöründe su tüketimi çok fazla. Suyun tasarruflu kullanımı, geri dönüşümü ile ilgili ne yapmak gerekir?

Tekstil endüstrisi üretim sürecindeki su tüketimi ile üretim sektörleri arasında ikinci sırada, pamuğun tarımsal faaliyetleri ile en çok su tüketen mahsuller arasında ise beşinci sırada yer alıyor. Islak prosesi olan işletmelerde su ve atık su yönetimi, geri dönüşüm ve ileri dönüşüm konuları öncelikli olarak odaklanılması gereken başlıklar arasında yer alıyor. Firmalarımızın alacağı çok küçük yatırım kararları ve firma içi bilinçlendirme faaliyetleriyle su tüketimi önemli seviyelerde azaltılabiliyor. Firmalarımızda bu konuda farkındalık oluşturmamız gerekiyor. Bu süreçlerin tamamını bir kriz olarak değil, fırsat olarak değerlendirmeliyiz. Firmalarımız yapacağı küçük know-how yatırımlarıyla sadece su tüketimini azaltmakla kalmayacak aynı zamanda önemli bir maliyet unsurunu da azaltmış olacaklar.

Suyun tasarruflu kullanımı kapsamında yapılacak çalışmalar doğrultusunda sektörümüzde kapalı döngü yaklaşımı dikkati çekiyor. Kapalı döngü, atık suları arıtarak ve yeniden kullanıma döndürerek ve ürünlerin dayanıklılığını artırarak ham madde kullanımını, atık oluşumunu azaltmaya odaklanan ters lojistik ve ileri lojistiği (tedarik, üretim ve dağıtım) birleştiren bir lojistik süreç sistemidir.

Sürdürülebilir ham madde nedir? Sertifikalı materyallerin kullanımını nasıl sağlayacaksınız?

Sürdürülebilirlik, ham madde seçimi ve tasarım aşamasında başlıyor. Bu doğrultuda bir hazır giyim ürününün yarattığı karbon etkisinin yüzde 80'i ham madde seçimi ve tasarım aşamasında verilen karar doğrultusunda gerçekleşiyor yani sürdürülebilir ham madde seçimi en kilit başlangıç noktasıdır. Sürdürülebilir ham madde dendiğinde aklımıza ilk olarak geri dönüştürülmüş malzemelerin kullanımı gelebilir.

Geri dönüşümlü malzemenin kullanımının söz konusu olmadığı durumlarda

ise daha az kaynak tüketen malzemelerin kullanımından bahsetmemiz gerekiyor. Buna örnek olarak kenevir verilebilir. Kenevir, doğası gereği doğal elyaf türlerine göre daha az su tüketiyor. Organik sertifikalı yün, keten, bambu veya kullanılan elyaflara alternatif olabilecek soya, ısırgan, ananas kabuğu, portakal kabuğu gibi malzemeler de yaygınlaşmaya başladı.

Artık günümüzde son tüketicilerin satın alma kararlarını gitgide daha fazla çevresel etki odaklı verdiği görülüyor. Bu da markaların, imalatçılardan sertifikalı ürün kullanılması talebini doğuruyor. Biz de hâlihazırda Ticaret Bakanlığı tarafından desteklenen ham madde sertifikaları başlıklarının geliştirilmesi için çalışmalar yürüttüğümüz gibi bunların kullanımı ile ilgili çeşitli teşvik mekanizmaları üzerinde de çalışıyoruz ayrıca üniversite-sanayi iş birliği projeleri ile sürdürülebilir ham maddelere yönelik AR-GE çalışmalarını destekliyoruz. Bununla birlikte her küresel markanın ve ülkenin sürdürülebilirlik ya da kurumsal sosyal sorumluluk konularında istediği sertifikalar ve denetimler; firmalarımızda bir denetim yorgunluğu oluşturabiliyor. Firmalarımızın üretim süreçlerini her geçen gün daha da zorlaştıran denetim yorgunluğunun konsolide edilmesinin de değerlendirilmesi gerekiyor.

Tekstilde sıfır atık mümkün mü?

Sıfır atık döngüsel ekonomiyi uygulama araçlarından biridir. Sıfır atık yönetmeliği; katı atıkların çöpe gitmesini ve atık oluşumunu engellemek, engellenemiyorsa minimize etmek olarak tanımlanıyor. Gerçek sıfır atık ise çevreye verilen tüm çıktıların sıfırlanması ve üretim süreçlerine tekrar dâhil edilmesi anlamına geliyor. Bu Yeni Zelanda gibi bazı ülkelerde en ileri boyuta evrilmiş hâlde yani sıfır atık genel olarak al-kullan-at dediğimiz modelden çıkıp yeniden dönüşümü esas alan üretim modellerini benimsiyor. Tekstil sektörü olarak bu sürece daha kapsamlı bakarak tasarımlarımızı ve üretimlerimizi bu doğrultuda şekillendirsek ve teknolojimizi bu doğrultuda ilerletirsek sıfır atığa ulaşmamız mümkün olur.

SIFIR ATIK KÖYÜ

Canik Belediyesinin ödüllü “Sıfır Atık Köyü Projesi” hayata geçiyor.

Canik Belediyesinin, Türkiye Belediyeler Birliği (TBB) ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından düzenlenen Belediyeler İçin Sıfır Atık Fikir Yarışması'nda ödül almaya hak kazanan “Sıfır Atık Köyü Projesi” hayata geçiriliyor.

Yarışmada ödül kazanan 29 belediye arasında yer aldıklarını ifade eden Canik Belediye Başkanı İbrahim Sandıkçı, “Sıfır Atık Köyü Projesi”ni kısa sürede tamamlayacaklarını belirtti.

Projenin pilot bölge olarak Samsun Millet Bahçesi'nde hayata geçirileceği bilgisini aktaran Canik Belediye Başkanı İbrahim Sandıkçı, “Bu projeye öncelikle çocuklarımızı ve gençlerimizi dâhil etmeyi amaçlıyoruz.” dedi. Sandıkçı, “Sıfır Atık Köyü”

adıyla oluşturulacak pilot bölge ile sürdürülebilir çevre anlayışını yaygınlaştırmayı hedeflediklerini dile getirdi.

Proje kapsamında kurulan “Geri Dönüşüm Müzesi” ile gençlere sıfır atık ve çevre eğitiminin verileceğini ifade eden Başkan Sandıkçı, şunları söyledi: “Sıfır Atık Köyü Projesi ile çocuklara; kaynakların verimli kullanılmasını, atık oluşumunun olabildiğince engellenmesini, israfın önüne geçilmesini, oluşan atıkların kaynaklarına göre ayrı ayrı toplanması ve bu atıkların geri dönüşüm ile enerji kaynağı hâline getirilmesini yerinde öğretmeyi hedefledik.”

Projede yer alan açık tarla alanı ve kapalı sera alanlarında “ata tohumu” ekimi ya-

pılacağını dile getiren Başkan İbrahim Sandıkçı, bu tür uygulamalarla gençlere tarım, çevre ve toprak sevgisi aşılanacağını altını çizdi.

Canik Belediyesi AR-GE birimi tarafından geliştirilen projede ayrıca atıkların depolanıp lisanslı firmalara teslim edileceği geçici depolama alanı; atık ahşap, lastik, halat, demir gibi malzemelerden oluşan oyun grupları ve oturma alanları; hurda atıklardan imal edilmiş balık figürlü bir sanat eserinin de yer aldığı hurda sanat alanı; tarlalardan çıkan yeşil atıkların gübreye dönüştürüldüğü kompost alanı ve eski evlerden alınmış ahşap parçalardan yapılmış bilgilendirici tabelaların olduğu bildirildi.

**PROJE KAPSAMINDA
KURULAN GERİ
DÖNÜŞÜM MÜZESİ'NDE
GENÇLERE SIFIR ATIK
VE ÇEVRE EĞİTİMİ
VERİLECEK.**

SIFIR ATIK KÖYÜ'NDE NELER VAR?

Hurda Malzemelerden Tasarım:

Atık sac, metal vb. malzemeler kullanılarak Karadeniz'in sembollerinden olan balık tasarımı imal edildi.

Geri Dönüşüm Müzesi:

Yeşil bir bina olarak tasarlanan Geri Dönüşüm Müzesi, güneş panelleri ve rüzgâr türbininden sağlanan enerji ile aydınlatılmaktadır. Daha önce çardak olarak kullanılan yapının etrafı atık palet ve lastiklerle kapatılıp sarmaşıklarla düzenlenmesi yapılmıştır. Bu oluşumla birlikte doğaya uyumlu olarak "Kentsel Isı Adası" etkisinin azalması sağlanmıştır. Yenilenebilir enerji kaynakları kullanılarak sera gazı salınımı azaltılırken karbon ayak izi ve küresel ısınma karşısında pozitif bir yaklaşım sergilenmiştir. Öğrencilerin eğitim alanı olarak da kullanabileceği Geri Dönüşüm Müzesi'nde bisiklet sürerek pedal yardımıyla ışık enerjisi dönüşümü ve telefonlarını şarj edebilecekleri bir mekanizmaya da yer verilmiştir. Kasalarla oluşturulmuş dönüşüm kütüphanesi ile okuma alanlarına; çevre bilinci eğitimi, sıfır atık eğitimi, geri dönüşüm atölye çalışmalarına yer verildi.

Yağmur Suyu Depolama Alanı:

Müzenin çatısına yerleştirilmiş su toplama kanalları yardımıyla, yağmur suyu hasadı yapılmaktadır. Depolama tankına filtre takılarak dış kaynaklardan gelen yaprak vb. malzemelerin girmesi engellenmiştir. Depolanan su, tarla alanlarında sulama suyu olarak kullanılmaktadır.

Atık Geçici Depolama Alanı:

Atık Köyü'nden çıkacak atıklar arasında karakterizasyon çalışması yapılarak toplanacak atıklara göre atık kutuları yerleştirilmiştir. Toplanan atıklar ayrı ayrı biriktirilerek lisanslı firmalara teslim edilmekte.

Tarım Alanı:

Öğrencilerle birlikte ata tohum ekim-dikim çalışmaları yapılacak; tohum, fidan ve çevre sevgisi aşılacaktır.

Dönüşüm Seraları:

Ahşap atık, halat, naylon gibi malzemeler kullanılarak oluşturulan sera alanları Canik Belediyesi tarafından düzenlenecek etkinlikler doğrultusunda okullara teslim edilecektir. Bu şekilde öğrencile-

rin sorumluluk sahibi olmaları ve kendi elleriyle ürün yetiştirmeyi öğrenmeleri amaçlandı.

Kompost Alanı:

Atık varil olarak tasarlanan Kompost Alanı'nda, bahçeden çıkan yeşil atıklar toprakla karıştırılarak 4-6 hafta arasında gübre hâline getirilip tarlalarda toprak iyileştirici olarak kullanılacaktır.

Geri Dönüşüm Oyun Grupları ve Oturma Alanları:

Eski ahşap atık, kütük, lastik, halat vb. malzemelerden köyün konseptine uygun olarak tasarlanmış kaydıraklı traktör, mini karavan, salıncak, tırmanma parkuru, yürüme parkuru ve lastikli geçitler oluşturuldu.

“HEDEFİMİZ EKO-ENDÜSTRİYEL OSB KURMAK”

Yakın bir zamanda faaliyetlerine başlayan Geri Dönüşümcüler ve Geri Kazanımcılar Derneği kısa sürede 100 üyeye ulaştı. Derneğin ilk gündeminde Sakarya’da Eko-Endüstriyel Geri Dönüşüm Organize Sanayi Bölgesi kurmak var.

Geri Dönüşümcüler ve Kazanımcılar Derneği (GEKADER) geri dönüşüm sektörüne yön verebilmek amacıyla 2020’de faaliyetlerine başladı. Kısa süre içerisinde 100’e yakın üye sayısına ulaşmayı başardı.

Geri Dönüşüm Ekonomisi’ne konuşan GEKADER Başkanı Fatih Eren, “Üyelerimizle birlik beraberlik içinde bir dayanışma kültürü oluşturarak fikir alışverişinde bulunabileceğimiz bir platform yarattık. Geri dönüşüm sektörünün temsilcileriyle bürokrasi arasında köprüler kuruyoruz. Üyelerimizin haklarını hem ulusal hem de uluslararası mecralarda koruyabilmek amacıyla yola çıkan bir derneğiz. Greenpeace gibi global çevre örgütleriyle iletişim hâlinde olarak anti geri dönüşüm çalışmalarının önüne geçmeyi hedefliyoruz.” dedi.

Uluslararası hurda ticareti, ham madde ticareti konusunda da dijital altyapı hazırlıklarını sürdürdüklerini anlatan Fatih Eren, “Derneğimizin bünyesinde 2021 yılı başında kurulan Sıfır Atık Vakfı da yer alıyor. Vakıf aracılığıyla sürdürdüğümüz çalışmalarla sektördeki konumumuzu her geçen gün yükseltiyoruz.” şeklinde konuştu.

Öncelikli hedefleri arasında ise Sakarya’nın Söğütlü ilçesinde geri dönüşüm ve atık odaklı organize sanayi bölgesi kurulmasınıyer aldığını anlatan Eren, Karasu Limanı’na yurtdışından gelen atıkların ihracat masraflarının minimize edilerek Türkiye ekonomisine kolaylıkla geri kazandırılmasını hedeflediklerini belirtti. Eko-Endüstriyel Geri Dönüşüm OSB adıyla faaliyete geçecek sanayi alanı ile ilgili olarak Fatih Eren, şu bil-

GEKADER
Başkanı
Fatih Eren

gileri paylaştı: “Sakarya’da 3 bin 500 dönümlük bir arazide kurulması planlanan OSB için ilgili bakanlıklarla görüşmelerde sona yaklaştık. OSB’nin içinde kendi su arıtma tesisi olacak. Böylece yıkama hattı çalıştıran bütün tesislerin arıtması OSB içinde yapılacak. Arıtılmış su, tesise kaynak olarak geri basılacak. OSB’nin kendi ardiyef tesisi olacak. Geri dönüşümden çıkan atıklar bu tesisle yakıt hâline getirilecek. Aynı zamanda OSB içinde bir de biyokütle elektrik enerji santrali kurulacak. Bu şekilde OSB, kendi atıklarından kendi elektriğini üretir hâle gelecek. Ayrıca OSB arazisinin yanında alternatif enerji kaynaklı bir sera kurulması da planlar arasında. Yaklaşık 200 tesisin yer alacağı OSB’nin Karasu Limanı’na 10 ila 50 kilometre yakınlıkta olmasını planlıyoruz. Aynı zamanda OSB içinde bir antrepo tesisi olacak. Gelen ham madde doğrudan sa-

nayiciye gidecek. İki yıl içinde OSB’deki fabrikaların temellerinin atılmaya başlanacağına inanıyorum.”

Faaliyet alanlarımızı kısaca özetlemek gerekirse;

» Türkiye’de geri dönüşüm sektörüne yön verebilmeyi hedefliyoruz. Sektördeki üyelerin haklarını hem ulusal düzeyde hem de uluslararası mecralarda korumak amacıyla çalışmalar yapacağız.

» Sıfır Atık Vakfı’nın amaçları doğrultusunda çevreyi koruma bilinci oluşturmak: Sıfır atık yönetimini destekleyen etkin bir uygulama için sıfır atık yönetim sisteminin yaygınlaştırılmasına ve geliştirilmesine yönelik faaliyetler yürüteceğiz.

» Depozito sisteminin geliştirilmesine katkı sağlamak: Depozito sistemlerini uygulamak, uygulattırmak, tüm paydaş-

lar arasında koordinasyonu sağlamak, sektörde kümelenme çalışmalarını başlatmak yönünde adımlar atacağız.

» Geri dönüşüm ve kazanım OSB'lerinin kurulmasına yönelik öncü çalışmalar yapacağız.

» Ulusal ve uluslararası düzeyde hurda ticareti ve ham madde ticareti için e-ticareti koordine etmek ve e-ticaret portalı kuracağız. Sektörün verimlilik ve dijitalleşme çabalarına destek vermek amacıyla yol gösterici faaliyetler yürüteceğiz.

» İthalatta ve ihracatta maliyetleri azaltmak, sektörün rekabet gücünü artırmak ve karbon ayak izini azaltmak için gerekli çalışmaların başlatılması yönünde adımlar atacağız.

» Uluslararası paydaşlarla entegrasyon hedefi doğrultusunda Türk geri dönüşüm ve geri kazanım sanayisinin rekabet gücünü artırmak için uluslararası ekonomik yapıda belirgin ve kalıcı bir yer edinmeyeyenlik çalışmalarını yürüteceğiz.

» Yurt içinde ve yurt dışında karar alıcılar nezdinde sektör ve üyelerimiz adına lobi faaliyetleri gerçekleştireceğiz.

PLASTİK SEKTÖRÜ CARİ AÇIĞIN KAPANMASINA KATKI SUNUYOR

Fatih Eren, plastik geri dönüşüm sektörü hakkında da önemli veriler paylaştı. Bir milyon yüz bin ton üretim kapasitesine sahip olan plastik geri dönüşüm sektörünün, bu rakamla sektörde PETKİM'den

ULUSLARARASI DÜZEYDE HURDA TİCARETİ VE HAM MADDE TİCARETİ İÇİN E-TİCARET PORTALI KURACAĞIZ.

daha büyük bir kapasite oluşturduğuna dikkati çekti. Sektördeki 1.300 işletmenin, 1 milyar dolar ciro elde ettiğini belirten Eren, "Cari açık dostu olan plastik geri dönüşüm sektörü, 2030 yılı itibarıyla plastik ham madde cari açığını yaklaşık yüzde 36 oranında azaltma potansiyeli sunmaktadır. Plastik hurda ham maddesi ithali ile ham maddedeki cari açığın kapanmasına 1 milyar dolar-dan fazla katkı sağlanmaktadır." dedi.

2050 yılında güncel fiyatlarla plastik geri dönüşüm sektörünün küresel pazar büyüklüğünün 900 milyar dolar olmasının beklendiğini açıklayan Fatih Eren, Türkiye'nin mevcut büyümesini sürdürdüğünde, 2025'te 3,2 milyar dolar, 2050'de ise 63 milyar dolarlık bir büyüklüğe ulaşmasının öngörüldüğünü dile getirdi.

Fatih Eren, şunları anlattı: "Bir otomobil üretiminde yaklaşık 200 kilograma

yakın plastik kullanılmaktadır. Otomotivin yanı sıra beyaz eşya, ambalaj, tarım, elektrik-elektronik, inşaat başta olmak üzere onlarca sektörde plastik madde kullanılmaktadır. Hurda plastik ham madde işlenerek çeşitli mamullere dönüştürülmekte ve 3,5 kat katma değer ile Türkiye'de kullanıma sunulmaktadır. Aynı zamanda dünyaya da ihraç edilmektedir."

İSTİHDAM DOSTU SEKTÖR

Geri dönüşüm sektörü istihdam dostu sektörler arasında yer almaktadır. Sektörde istihdam edilen her bir kişiye karşı geri dönüşüm sektöründe 20 kişi istihdam edilmektedir. Sektör doğrudan ve dolaylı olarak 350 bin kişilik istihdam yaratarak iş gücüne önemli bir katkı sağlamaktadır. Sokak toplayıcıları ve fabrikalar dâhil edildiğinde hâlihazırda 1 milyondan fazla kişiye iş imkânı sunulmaktadır. Öte yandan sektör genç ve düşük nitelikli işsizleri de absorbe ederek istihdama nitelikli bir değer kazandırmaktadır.

Türkiye plastikte yeterli ham maddeyi bulamadığı için plastik ham maddenin temininde yüzde 80 dışa bağımlıdır. Dünyada sadece Türkiye değil; İsveç, Hollanda gibi gelişmiş ülkeler de plastik hurda ham maddesi ithal etmektedir. İhracat faaliyetleri ile de ekonomiye sürekliliği olan bir döviz girişi sunmaktadır. İhracat/ithalat rasyosu açısından bakıldığında, 1 birimlik döviz çıkışı karşılığında 7 birimlik döviz girişi elde edilmektedir."

PLASTİK HURDA İTHALAT VE İHRACAT VERİLERİ: PLASTİK HURDA İTHALATI

2018 YILINDA:	112.507.000 USD
2019 YILINDA:	113.120.000 USD
2020 YILINDA:	127.704.000 USD

GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ PLASTİKTEN MAMUL İHRACAT RAKAMLARI

2018 YILINDA:	771.607.000 USD
2019 YILINDA:	986.754.000 USD
2020 YILINDA:	1.212.000.000 USD

ATIK ÖN İŞLEM VE GERİ KAZANIM TESİSLERİ YÖNETMELİĞİ YAYIMLANDI

Atık işleme tesislerinin teknik kriterlerine ve bu tesislerde bulunması gereken asgari şartlara ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla düzenlenen yönetmelik yayımlandı.

Yönetmelikle gerçekleştirilen düzenlemeler şöyle...

1. 02.04.2015 tarih ve 29314 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliği ile atık işleme tesislerine getirilen yükümlüklere ilave olarak tesis faaliyeti özelinde kriterler belirlendi.

2. 7.6.2011 tarihli ve 27967 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bazı Tehlikesiz Atıkların Geri Kazanımı Tebliği kapsamında Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerinden izin belgesi olarak faaliyet gösteren tehlikesiz atık toplama ayırma tesislerinin teknik özellikleri yeniden düzenlenmiş ve diğer atık işleme tesislerinde olduğu gibi bu tesisler için de 10.9.2014 tarihli ve 29115 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında çevre li-

sansı alma şartı getirildi. Bazı Tehlikesiz Atıkların Geri Kazanımı Tebliği yürürlükten kaldırıldı.

3. Ambalaj atığı toplama ayırma tesisleri ile Bazı Tehlikesiz Atıkların Geri Kazanımı Tebliği kapsamında faaliyet gösteren tehlikesiz atık toplama ayırma tesisi ayırımı kaldırılarak bu tesisler “Toplama Ayırma Tesisi” olarak tanımlandı. Bu tesislerin alabilecekleri atık kodları ve tesis kriterleri belirlendi.

4. Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği kapsamında yer alan inşaat ve yıkıntı atıkları geri kazanım tesisleri Yönetmelik kapsamına dahil edildi. İlgili idareden izin olarak faaliyetlerini gerçekleştirmekte olan inşaat ve yıkıntı atıkları geri kazanım tesislerine bu Yönetmelik ile belir-

lenen koşullara uyum sağlayarak Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde çevre lisansı alma şartı getirildi.

Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce;

- İl müdürlüğünden izin belgesi olarak faaliyetlerini gerçekleştirmekte olan tehlikesiz atık toplama ayırma tesisleri,

- Çevre lisanslı ambalaj atığı toplama ayırma tesisleri, hurda metal işleme tesisleri ve geri kazanım tesislerinin,

mevcut izin/lisans sürelerinin sonuna kadar faaliyetlerine devam etmeleri, süre bitiminde Yönetmelik hükümleri doğrultusunda çevre lisansı almaları şartı getirildi.

ÇEVRE İZİN VE LİSANS YÖNETMELİĞİ DEĞİŞTİ

Geri dönüşüm tesislerinde, işletmeci tarafından “kasten” yangın çıkarıldığıнын tespit edilmesi durumunda tesisin çevre izin ve lisans belgeleri iptal edilecek. Bu işletmeler, 3 yıl tekrar çevre izin ve lisans başvurusu yapamayacak.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından hazırlanan, “Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” Resmî Gazete’de yayımlanarak, yürürlüğe girdi.

Yönetmelikte yer alan çevre lisans konularıyla ilişkili “Atık Ön İşlem ve Geri Kazanım Tesislerinin Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin” yürürlüğe girmesi ile uygulamada boşluk yaşanmaması için izin lisans yönetmeliğinde değişikliğe gidildi.

Buna göre, Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği kapsamında yer alan inşaat ve yıkıntı atıkları geri kazanım tesislerine, Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde “çevre lisansı” alma şartı getirildi.

KASTEN YANGIN ÇIKARDIĞI TESPİT EDİLİRSE BELGELERİ İPTAL OLACAK

Ayrıca Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği’ne tabi tesislerden de il müdürlüklerine yapacakları uygunluk başvuru aşamasında,

Sıfır Atık Yönetmeliği’ndeki yükümlülüklerini yerine getirmesi istenecek. Yönetmeliğe, son dönemde sıkça karşılaşılan geri dönüşüm tesislerinde meydana gelen yangınlara ilişkin hükümler de eklendi. Bu kapsamda geri dönüşüm tesislerinde çıkan yangınlara ilişkin soruşturma ve raporlarda yangının işletmeci tarafından kasten çıkarıldığıнын tespiti durumunda izin ve lisans belgeleri iptal edilecek. Bu işletmeler, 3 yıl süreyle tekrar çevre izin ve lisans başvurusunda bulunamayacak.

SIFIR ATIK YÖNETMELİĞİ DEĞİŞTİ

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğiyle uyumlu hale getirilmesi amacıyla Sıfır Atık Yönetmeliği'nde değişiklik yapıldı.

Sıfır Atık Yönetmeliği'nde bazı değişikliklere gidildi. Yapılan değişikliklerle yönetmeliğin, 7261 sayılı Türkiye Çevre Ajansının Kurulması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'a istinaden Türkiye Çevre Ajansının kurulması ve Çevre Kanununda yapılan düzenlemelere uyumlu olması hedeflendi.

Yapılan değişikliklerle;

- Belediyelerin kurumsal kapasitelerinin güçlendirilmesi ve sıfır atık sorumlularının belirlenmesi ve az nüfuslu belediyelere kolaylık sağlanması amacıyla nüfusa göre çevre görevlisi, çevre mühendisi ve danışmanlık hizmeti alınmasına,
- Belediyelerin hizmet nüfusuna göre çalışabilecekleri toplama ayırma tesislerinin kapasite ve kriterlerine,
- Atıkların geri dönüştürülebilir ve diğer atık olmak üzere en az ikili biriktirileceği, ayrı biriktirilen atıkların belediyeler tarafından ayrı şekilde toplanarak lisanslı atık işleme tesislerinde işleneceğine,
- Belediyelerde sıfır atık nitelikli belge alınması için biyobozunur atıkların ayrı olarak toplanacağı üçlü toplama sisteminin (geri dönüştürülebilir-biyobozunur-diğer atık) kurulmasına,
- Zincir marketler ile üniversitelere nitelikli belge alma zorunluluğu getirilmesine,
- Biriktirme ekipmanları ile taşıma araçlarında sıfır atık logosunun kullanılmasına,
- Belediyelerin sıfır atıkla ilgili olarak vatandaşlara yönelik mobil iletişim hattı kurulmasına,
- Zincir marketler ile 400 m2 ve üzeri kapalı satış alanına sahip satış noktalarının tüketiciler tarafından getirilen kâğıt, cam, metal, plastik atıklar ile satış yapılması durumunda pil, elektrikli küçük ev aletleri veya tekstil atıklarının ayrı olarak biriktirilmesi için rahatlıkla görülebilecek ve erişilebilecek yerlerde toplama noktaları oluşturmasına,
- İlaç satışı yapılan yerler ile İl Sıfır Atık Yönetim Sistemi Planı'nda belirtilen yerlerde atık ilaçların toplanacağına,
- Atık ilaçların beyaz renkli biriktirme ekipmanında biriktirilmesine,
- Sıfır atık belgesi alması gereken bina ve yerleşkelere kargo şirketleri, laboratuvarlar, hukuk büroları, dernek, kooperatif, çevre danışmanlık firmaları, meslek kuruluşları, kafeterya ve restoranların ilave edilmesine,
- Toptancı hallerinde ve pazar yerlerinde gıda atıklarının kaynağında ayrı biriktirilmesi için belediyeler tarafından sistem kurulmasına,
- Sıfır atık belgesi alan yerlerin ayrı biriktirdikleri atıklarını sıfır atık belgesi olan mahalli idarelere veya lisanslı atık işleme tesislerine verebileceklerine,
- Sıfır atık kapsamında ayrı biriktirilen ve toplanan atık verilerinin aylık olarak sıfır atık bilgi sisteminden girilmesine,
- Vatandaşların getirip atıklarını bırakabileceği ve sıfır atık sisteminin temel unsurlarından olan atık getirme merkezlerinin belediyeler tarafından kurulmasının ve toplama verimini artırmak için mobil atık getirme merkezleriyle bu sistemin desteklenmesinin zorunlu olduğuna,
- Atık getirme merkezlerinin kurulmasında asgari 1000 m2 şartı alan bulunamaması durumunda belediyenin nüfusuna göre birkaç bölgede parçalı olarak atık getirme merkezlerinin oluşturulabileceğine,
- Atık getirme merkezi için sınıf ayrımının kaldırılmasına,
- İnsan yoğunluğunun yüksek olduğu alanlardan alışveriş merkezlerinde mobil atık getirme merkezi kurulmasına,
- Atık getirme merkezlerinin teknik esaslarının Bakanlık tarafından belirlenecek usul ve esaslarla belirleneceğine

yönelik düzenleme yapılmıştır. Bu kapsamda Atık Getirme Merkezi Tebliği yürürlükten kaldırılarak sıfır atık bütüncüllüğün sağlanması amacıyla bu Yönetmelik kapsamına alındı.

GENELGELER İTHALATA ENGEL; PLASTİK SEKTÖRÜ DERTLİ

Deda Plastik Yönetim Kurulu Başkanı Kamil Dönmezoğlu

Adana Plastik Geri Dönüşüm Sanayicileri, yeterli ham madde tedarik edemez hale geldiklerini, üretimin bazı tesislerde durduğunu açıkladı. Geri dönüşüm sanayicileri ithal edilen plastikte yüzde 1 oranında saflık aranmasından şikayetçi.

Türkiye'de yıllık 1 milyar 373 milyon dolarlık ithalatı ikame eden ve 770 milyon dolarlık ihracat hacmine ulaşan plastik geri dönüşüm sektörü bugünlerde çok dertli. Sektör, Ticaret Bakanlığı'nın hurda plastik ve etilen polimer atık ithalatına yönelik yasakları kaldırmasına rağmen Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın çıkardığı 4 adet genelgeden muzdarip. Sektör, 03.09.2020 tarih ve 2020/22 sayılı, 31.12.2020 tarih ve 2020/29 sayılı, 18.05.2021 tarih ve 2021/9 ve son olarak 16.07.2021 tarih ve 2021/16 sayılı genelgeler nedeniyle Avrupa ülkelerinden ham madde tedarik edemez hale geldi. Ham madde stokları tükenen geri dönüşüm tesislerinde üretim çarkları durdu, sanayiciler istihdam ettikleri işçileri zorunlu olarak işten çıkarmaya başladı.

"GENELGELER YÜRÜRLÜKTE OLDUĞU SÜRECE İTHALAT İMKÂNSIZ"

Adana Plastik Geri Dönüşüm Sanayicileri adına açıklama yapan Deda Plastik Yönetim Kurulu Başkanı Kamil Dönmezoğlu, Ticaret Bakanlığı'nın 1 Ocak'ta karışık hurda plastik ithalatına, 18 Mayıs'ta ise etilen polimer atık ithalatına getirdiği yasakların kaldırılmasına yönelik taleplerinin geçen temmuz ayında karşılık bulduğunu, ancak aynı yaklaşımı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan göremediklerini, hatta bu kurumun 3 Eylül 2020 tarihi ve sonrasında çıkarttığı toplam dört ayrı genelge ile hurda ithalatını imkansız hale getirdiğini belirtti.

Kamil Dönmezoğlu, "Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın genelgelerinde hurda plastik ithalatında saflık şartı, ithalatta yüklü miktarda teminat mektubu istenmesi, dünyadaki atığı toplayıp sınıfına göre ayırtıran tesislerin kodu olan 19.12.04 atık kodlu ithalatın yasaklanması, 3915.90.80.00.19 GTİP kodlu teknik ve karışık plastiklerin ithalatının yasaklanması zaten zor şartlar altında üretim yapan plastik geri dönüşüm sanayicilerimizin elini kolu bağlamış, resmen açık olan ithalatı fiilen yapılmaz hale getirmiştir." dedi.

'HEM ÇEVRE HEM DE EKONOMİK ANLAMDA ÜLKEMİZİN ÇIKARLARIYLA ÇELİŞEN MEVZUAT İVEDİLİKLE DEĞİŞTİRİLMELİ'

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın genelgelerinde plastik geri dönüşüm sanayisini kilitleyen hükümlere ilişkin detaylı değerlendirmeler yapan Kamil Dönmezoğlu, sektörün ayakta kalması ve sürdürülebilir üretimin devam etmesi için taleplerini şöyle sıraladı: "Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın genelgelerinde bizim için her biri birbirinden kritik yasaklayıcı maddeler bulunmaktadır. Bunlardan ilk ithal edilen atıklarda yüzde 1 saflık şartının getirilmesidir. Petkim'in ürettiği orijinal ham maddede dahi saflık oranı yüzde 3'tür. Plastik hurdada yüzde 1 saflık oranı eşyanın tabiatına aykırıdır. Hurda plastiklerde yüzde 15 ile 35 oranında fire olur. Örneğin yurt dışından 100 ton hurda kâğıt ithalat ettiğinizde 40 ton fire verir, 60 ton ürün alabilirsiniz. Benzer oranlar hurda alüminyum, demir ve cam ham madde ithalatlarında da söz konusudur. İkincisi, yurt dışından ithal edilen herhangi bir ham maddede teminat istenmezken plastik hurda ithalatına yüksek miktarda teminat istenmesidir. Bu, bizim sektörümüz hariç hiçbir alanda olmayan, emsalsiz ve sanayiciyi oldukça zora sokan bir uygulamadır. Üçüncüsü, plastik atığın çıkış kaynağı ve yüklendiği yeri gösteren 19.12.04 atık kodlu ithalatın yasaklanmasıdır. Plastik geri dönüşüm sanayicilerimizin ithalat yaptığı merkezler ana atık tedarik yerleri, toplama, ayrıştırma, balyalama işi yapan tesislerdir. Bu kodun yasaklanması plastik hurda ithalatının tamamen kapatılması demektir. Dördüncüsü, plastik geri dönüşüm sanayicileri için katma değeri yüksek ve vazgeçilmez bir ürün olan 3915.90.80.00.19 GTİP kodlu teknik ve karışık plastikler, poliamitler, polycarbonatlar, polipropilenler, poliüretanlar ve diğer karışık plastiklerin ithalatının yasaklanmasıdır. Diğer yandan bu genelgeler ile plastik çuval hurdası ithalatı da dâhilde işleme şartına bağlanmıştır.

Soldan sağa

Gökhan Yolbaş Feydaş Makine,
Feyzullah Öge Ögem Plastik,
Ali Çetin Çetin Plastik, Eşref Çiçek
Yunus Plastik, Kamil Dönmezoğlu
Deda Plast, Fatih Ersoy Erso Plast,
Sinan Atlas Atlas Plastik

Oysa yüzde 100 copolimer propilen plastikten oluşan bu hurdadan geri dönüştürülmüş ham maddeye ülkemizde yüksek miktarlarda ihtiyaç vardır. En saf ve ari hurda olan plastik takoz ve imalattan çıkan takozların da ithalatı serbest bırakılmalıdır. Bütün bunların yanında beşincisi ise ithal edilen ham maddenin gümrükten geri dönüşüm tesisine nakliyesi konusunda da uydudan takip edilen taşıtların kullanılması şartıdır. Böyle bir takip altyapısı olan lojistik firmaları ülkemizde çok yetersizdir. Bu yetersizlikten dolayı da firmalarımız ithalat yapsalar dahi ham maddelerini fabrikalarına getirme imkanına sahip olamayacaklardır. Özetlemeye çalıştığımız bu konuların hepsi birlikte plastik geri dönüşüm sektörü için hayati öneme sahiptir. Ülkemizin çıkarları ile hem çevresel hem de ekonomik anlamda çelişen bu kısıtlama ve engellerin

ivedilikle kaldırılması için başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere yetkililerden ilgi ve destek bekliyoruz.”

'PLASTİK GERİ DÖNÜŞÜM SEKTÖRÜ ÇEVREYİ KİRLETEN DEĞİL, TEMİZLEYEN TARAF TIR'

Devlet destekleri ve teşvikleriyle yurt genelinde yaklaşık 8 milyar dolarlık yatırımla kurulan bin 350 lisanslı plastik geri dönüşüm tesisinin ham madde ithal etmeden ayakta kalmasının mümkün olmadığını dile getiren Kamil Dönmezoğlu şöyle devam etti:“Türkiye genelinde yaklaşık 300 bin kişinin doğrudan istihdamını sağlayan, iç piyasanın taleplerini karşılayarak yıllık 1 milyar 373 milyon dolarlık ithalatı ikame eden, 770 milyon dolarlık ihracat hacmine ulaşan plastik geri dönüşüm sektörümüz, çevreyi kirleten değil, temizleyen taraftır. Ülkemizde plastik geri dönüşüm

sürüklenmesi kaçırılmazdır. Plastik geri dönüşüm tesislerinin çalışabilmesi, istihdam ve ihracatın devamı için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'mızın sözünü ettiğimiz genelgelerde ivedilikle düzenleme yaparak sektörümüzün önünü açmasını bekliyoruz.”

'PLASTİK GERİ DÖNÜŞÜM SANAYİCİLERİ TESİSLERİNİ AVRUPA ÜLKELERİNE TAŞIMAK ZORUNDA KALACAK'

Kamil Dönmezoğlu, gelinen noktada Türkiye sınırları içinde mevzuat engelleri nedeniyle üretim faaliyetlerini sürdürmesi imkânsız hale gelen plastik geri dönüşüm sanayicilerinin tesislerini Avrupa ülkelerine taşımak için arayışa girdiğine de dikkati çekti. Böyle bir durumda Türkiye ekonomisinin büyük darbe alacağını, ihracat gelirinden olacağını ve Avrupa ülkelerindeki geri dönüşüm tesislerinden yüksek fiyatlarla ürün temin etmeye mahkûm kalacağını vurgulayan Dönmezoğlu şunları söyledi: “Bir yandan yasakların kaldırılması için mücadele verirken diğer yandan ülkemizdeki plastik geri dönüşüm sanayicileri tesislerini Romanya, Bulgaristan, Hollanda, İngiltere ve Almanya gibi ülkelere taşımak için çeşitli görüşmeler yapıyor. Sektörümüzdeki firmaların ham madde tedariki sağladığı bu ülkeler aynı zamanda geri dönüşüm tesislerine çok ciddi miktarlarda teşvikler vermektedir. Türkiye'de bu sıkıntıları aşmak istiyor-sak bize göre yapılması gereken,Avrupa Birliği'nin yıllar önce atıkların kaynağında ayrıştırılması konusunda hazırladığı mevzuat ve yönetmeliklerin ülkemizde de birebir uygulanmasıdır. Gerek karbon ayak izinin azaltılması gerekse doğal kaynakların sürdürülebilir şekilde döngüsel ekonomide değerlendirilerek sürdürülebilir ekonomik başarının yakalanması ancak geri dönüşüm ile mümkündür. Bu da devlet politikası haline getirilerek kamu, sivil toplum ve özel sektörün ortaklaşa çalışarak başarabileceği bir husustur. Biz geri dönüşüm sanayicileri olarak hükümetimiz ve çevre gönüllüleri başta olmak üzere konuyla ilgili her kesimle işbirliği yapmaya ve birlikte çalışmaya hazırız.”

sektörünün üretimini durma noktasına getiren mevzuat değişiklikleri yakın gelecekte birçok sektörde üretimi ve ihracatımızı da olumsuz etkileyecektir. Meyve sebze ihracatında kullanılan plastik kasalara bağlı olarak yaş meyve sebze ihracatçıları, her türlü tarımsal sulama ve damlama sulama borularının üretimini ve ihracatını yapan firmalar, otomotiv sektöründe yoğun kullanılan teknik plastikler, çöp poşeti, atlet poşet ve diğer ambalaj ihracatları ile alüminyum kompozit ihracatçıları başta olmak üzere tüm sektörlerde faaliyet gösteren işletmelerimiz bu yasaklardan zarar görecektir ve ülke ihracatımızda ciddi gerilemeler yaşanacaktır. Ülkemizde toplanan hurda plastikler sektörümüzün ihtiyacının en fazla yüzde 10'unu karşılayabilmektedir. Bu genelgelerin kaldırılmaması halinde ham madde ithalatı yapamayan sektörümüzün iflasa

TÜRKİYE'DE 300 BİN KİŞİNİN İSTİHDAMINI SAĞLAYAN PLASTİK SEKTÖRÜ YILLIK 770 MİLYON DOLARLIK İHRACAT HACMİNE SAHİP.

EUROPAP TEZOL REKOR TALEPLE BORSA İSTANBUL'DA İŞLEME BAŞLADI

Europap Tezol Kağıt, Borsa İstanbul Yıldız Pazar'da işlem görmeye başladı. Halka arza 30 kat ve 10 milyar TL üzerinde talep geldi. 121 bini aşkın yatırımcı Europap Tezol Kağıt hissesi aldı.

Temizlik kağıtları sektöründe faaliyet gösteren Europap Tezol, 8-9-10 Eylül'de talep topladı ve şirketin arzına yatırımcılardan 30 kat talep geldi. Europap Tezol Kağıt'a toplam 121 bin 838 yatırımcının talebi karşılanırken, arz büyüklüğü 333 milyon TL oldu. Europap Tezol Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Ersin Tezol, "Biz halka açılmayı finansman kaynağına ulaşmak için değil, kurumsallaşmayı bir adım daha ileri götürmek, şirketimizin kamuoyunda tanınırlığını ve farkındalığını artırmak için istedik. Bizim için halka açılmak kurumsallaşmak, marka değerimize güç katmak ve global ligde daha yukarılara tırmanmak anlamına geliyor." dedi.

Ersin Tezol, "Halka arzımıza 30 kat ve 10 milyar TL talep gelmesinin yanında 121 bini aşkın yatırımcının katılması da bize gurur verdi. Yatırımcılarımız, finansman ihtiyacı olmayan, yatırımlarını kendi finans edebilen ve uzun vadede global planlar yapan bir şirkete ortak oldu. Onları hayal kırıklığına uğratmayacağımıza inanıyoruz. Her zaman yatırımlarla büyüdük, büyürken istikrarlı karlılığımızı ve finansal yapıyı da koruduk. Artık yeni ortaklarımız ile birlikte büyüyeceğiz" ifadelerini kullandı.

GERİ DÖNÜŞÜMLÜ KÂĞIT ÜRETİYOR

Satışlarının yarısına yakını 30'dan fazla ülkeye ihraç olarak yaptıklarını söyleyen Tezol, geri dönüşümlü kâğıt üretiminin ise faaliyetlerinde önemli bir yer kapladığını vurguladı. Kendi markaları Baby Softy, Mare, Ritmo, Ecco Yeşil Dünya, Dolce ve Unico ile temizlik kâğıtları pazarında faaliyet gösterdiklerini kaydeden Tezol, "Tezol'un gelişiminde önemli bir kilometre taşı da herkesin kendi markasıyla üretim yapmaya odaklandığı bir dönemde, yalnızca

Europap Tezol Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Ersin Tezol

kendi markalarımız ile değil, özel markalara da üretim yaparak büyüme kararı vermemiz oldu. Bir yandan Türkiye'nin önde gelen büyük zincir marketleri için özel üretimle, diğer yandan da kendi markalarımızı büyütürken karma bir üretim stratejisi ile bugünlere geldik." diye konuştu.

NET FİNANSAL BORCU YOK

2020 yılı İSO 500 listesinde 439.sırada bulduklarına işaret eden Tezol, net finansal borçlarının bulunmadığına da dikkat çekiyor. Tezol'un verdiği bilgiye göre şirketin 30 Haziran 2021 itibarıyla son 12 aylık cirosu 682 milyon lira, aynı dönem itibarıyla Faiz, Vergi, Amortisman Öncesi Kârı (FAVÖK) 159 milyon, net kârı da 150 milyon lira.

HER YIL DAĞITILABİLİR KÂRIN YÜZDE 30'U NAKİT PAYLAŞILACAK

Europap Tezol Kâğıt Yönetim Kurulu Başkanı Ersin Tezol, şirket paylarının borsada işlem görmesiyle birlikte halka arz büyüklüğünün yüzde 40'ına karşılık gelen fon ile "Günlük Alım Emri" uygulaması ger-

çekleştirileceğini belirtti. Tezol, "Europap Tezol Kâğıt, temettü politikası uyarınca her yıl dağıtılabilir kârının asgari yüzde 30'u nakit olmak üzere toplam yüzde 70'ini yatırımcılarla paylaşmayı öngörüyor. SPK onay süreci ve fiyat tespit raporu daha tamamlanmadığı için halka arz büyüklüğüne ilişkin henüz bir rakam paylaşmıyoruz." dedi.

YENİ KÂĞIT ÜRETİM TESİSİ 2022'DE FAALİYETTE

Europap Tezol Kâğıt Yönetim Kurulu Başkanı Ersin Tezol, şöyle konuştu: "Europap Tezol'un hâlihazırda kurulu kâğıt üretim kapasitesi 86 bin ton. Aralık 2020'de, 40.000 ton/yıl kapasiteli yeni bir kâğıt üretim tesisi daha kurmak için harekete geçtik. Bu tesisimizin 2022'nin üçüncü çeyreğinde üretime geçmesini hedefliyoruz. Böylece toplam kapasite yaklaşık 130 bin tona çıkacak. Özetle şu anda hem Mersin'deki hem İzmir'deki fabrikalarımızda toplamı 300 milyon liraya ulaşan yeni bir yatırım hamlesi içindeyiz ve bunların bir kısmını da tamamladık. Mevcut entegre kâğıt üretim tesislerimizin ikisi İzmir'de, biri Mersin'de; yeni kurulacak dördüncü tesisimiz de yine Mersin'de olacak. Kâğıt üretim tesislerine ek olarak, 15'i İzmir'de, 7'si Mersin'de olmak üzere toplam 22 bitmiş ürün üretim hattımız bulunuyor."

YURT DIŞI YATIRIM PLANI DA VAR

Ersin Tezol, Mersin'deki fabrikanın devreye girdikten sonra 1-2 yıl içinde yurtdışında 3 ayrı kıtada yatırım planları olduğunu vurgulayarak, "Fabrikalar kâğıt üretim fabrikası ve bitmiş ürün yapma tesisleri olacak. Biri Avrupa, biri ABD, biri Afrika'da olacak, gelecek planlarımızı buna göre şekillendirdik." diye konuştu.

ÜRETİM ATIKLARI ENERJİYE DÖNÜŞÜYOR

KMK Kâğıt, kâğıt üretimi sırasında ortaya çıkan pulper atıklarını enerji sağlayan bir yakıta dönüştürüyor. Şirket, böylece hem üretimden çıkan atıkları azaltıyor hem de enerji maliyetlerini düşürmüş oluyor.

KMK Kâğıt, üretim tesislerinde üç adet WEIMA WLK 25 Süper Jumbo tek shaftlı öğütücüyle çalışıyor. Biri Kütahya'da, diğer ikisiyse Kahramanmaraş'taki fabrikalarda bulunuyor. Her gün 100 tondan fazla kâğıt hamurunun üretiminden çıkan atıklar çöpe gitmiyor, geri dönüştürülüyor. Ortaya çıkan atıktan türetilen yakıt, şirketin kendi için bir enerji kaynağı olarak kullanılıyor.

Kâğıt üretimi sırasında büyük miktarlarda üretim atığı oluşur, çoğu zaman bunlar çöpe giderdi. KMK Paper'da ise bu sorun erken tespit edildi. Kâğıt endüstrisindeki bu atığın çoğu, hamurlaştırıcı artıkları ve hamur halatları olarak da bilinen, gevşek atıklardan ve hamurlaştırıcı iplerden oluşur. Bunlar çıkma teller, zimba telleri, çiviler, kancalar, yapışkan bantlar, plastik bantlar, kordonlar gibi maddelerden oluşuyor. Bu tür atıklar, doğru parçalama teknolojisiyle değerlendirilebilen hamurlaştırıcı atıklar olarak adlandırılır.

KMK Kâğıt, kâğıt ve karton üretimi için

gerekli olan enerjiyi, parçalanmış artık malzemeleri Atıktan Türetilmiş Yakıt (RDF) dönüştürerek elde ediyor. Bu süreçte yanma ile üretilen enerji, yüksek kaliteli oluklu mukavva üretiminde gerekli olan su buharını üretmek için kullanılıyor. Kâğıt hamuru atıklarının üretiminden yeniden

kullanımına kadar olan bu süreç müstakil ve son derece verimlidir. Her gün 100 tondan fazla hamurlaştırıcı atığı WEIMA parçalayıcıya giriyor. Üç WEIMA WLK 25 Süper Jumbo öğütücü, günün her saati üç vardiya hâlinde çalışıyor ve her gün 100 tondan fazla atık malzemeyi öğütüyor.

MOPAK'IN YENİLENEN PM3 HATTI 5 KAT FAZLA ÜRETİM YAPACAK

Uluslararası Teknoloji Grubu Andritz, Mopak Kâğıt Karton'un Dalaman fabrikasındaki PM3 üretim hattını yeniledi. 4,34 metre genişliğindeki PM3, dakikada 600 metre üretim yapacak. Yatırımdan önce bu makinede yılda 100.000 ton civarında oluklu mukavva üretiliyordu. Yenilenen hat, şimdi yılda 500.000 ton üretim ka-

pasitesine yükseldi. PM3 hattında, yüzde yüz geri dönüşümlük kâğıt kullanılarak sıvımalı karton, yüksek sağlamlık ve parlaklık değerlerine sahip hafif sıvımalı ve sıvımasız Beyaz Top Testliner ile mukavva üretimi yapılacak, makine ayrıca ham selüloza dayalı hafif/ağır sıvımalı ve sıvımasız karton ve ofset baskı kâğıt-

ları üretebilecek. Dalaman fabrikasında ayrıca yılda 100.000 ton civarında kraftliner, testliner ve fluting üretebilen PM2 makinesi de bulunuyor.

KİPAŞ, TURQUALITY DESTEK PROGRAMINDA

Kipaş Holding, Türk ürünlerinin yurt dışında markalaşması ve Türk malı imajının yerleştirilmesi amacıyla hayata geçirilen Turquality Destek Programı'na kabul edildi.

Tekstilden enerjiye, çimentodan kağıda, eğitimden lojistiğe Türkiye'de bir çok alanda faaliyet gösteren 11 bin çalışanı ve 1 milyar doların üzerinde cirosuyla Türk ekonomisine katkı sunan Kipaş Holding, Türk markaları oluşturma hedefiyle yürütülen Turquality Destek Programı'na kabul edildi.

Konuyla ilgili açıklama yapan Kipaş Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Hanefi Öksüz, holdingin Turquality Destek Programı'nın desteğiyle uluslararası arenada daha da güçleneceğini belirtti.

Programla Türkiye'nin ekonomisine değer katarken şirketin yurt dışındaki imajına da yeni bir vizyon sağlayacaklarını belirten Öksüz, şunları kaydetti: "Türkiye'nin en prestijli destek programlarından biri olan Turquality Destek Programı'ndan yararlanmaya hak kazandık. Bu program, dünya markalarının en çok verim alınan uygulamalarının incelenmesi sonucu elde edilen verilerle hazırlanıyor. Bizi her anlamda iyi noktalara taşımaya devam edecek olan bu program sayesinde gerek finansal gerek

kurumsal yönden gelişirken, global rekabet gücümüzü de üst noktalara taşımaya devam edeceğiz ve bununla birlikte operasyonel yapımızda, ihracatta, stratejide, yüksek katma değer elde etmede, gelişimde ve sürdürülebilirlikte programın sağladığı birçok kazanımı elde etmiş olacağız."

Tüm kurum çalışanlarının olağanüstü bir gayretle süreci takip ettiğini belirten Öksüz, sürece hazırlanmanın, başvuru aşamalarını tamamlamanın ve sonucunda desteği kazanmanın gayret ve çalışma gerektiren bir durum olduğunu kaydetti.

Kipaş Holdingi Avrupa'nın en önemli üretim üssü hâline getirmeyi hedeflediklerini belirten Öksüz, "Tüm planlarımızı, organizasyonlarımızı ve stratejilerimizi gözden geçirip ihtiyaç duyduğumuz iyileştirmelerimizi sağlayarak kurumsal sürdürülebilirlik açısından çok yol aldık. Marka gücümüzü, satış hacimlerimizi, çevreye ve doğaya duyarlı sürdürülebilir üretim anlayışımızı ileriye taşıyarak Turquality sürecinden yararlanmaya devam edeceğiz." ifadelerini kullandı.

BATI KİPAŞ'TA PM3, 2023'TE DEVREYE GİRECEK

Kıpaş'ın Aydın Söke'deki fabrikasında kurulacak PM3 makinesi Türkiye'nin en hızlı kağıt üretim hattı olacak.

Batı Kıpaş'ta temmuz ayında üretime başlayan PM2 makinesinin ardından PM3 hattının da kurulması çalışmaları sürüyor. 2023 yılında üretime başlaması planlanan makine Türkiye'nin en hızlı kağıt üretim hattı olacak.

Kıpaş'ın üçüncü makinesi(PM3) yıllık 650.000 ton kapasitesine sahip olacak. Trim olarak 8.4 m. eninde olan PM3'ün devreye girmesiyle Söke kampüsünün toplam kapasitesi yaklaşık yıllık 1.400.000 tona ulaşacak.

Kıpaş ile Valmet arasında nisan ayında gerçekleştirilen sözleşmeye göre PM3, 2023 yılında faaliyete geçecek. İnşaatı, yardımcı tesislerin yapılması, diğer ekipmanlar temmuz ayında devreye giren PM2'ye göre planlandı-

ğından bu makine hızlı bir şekilde üretime başlayacak. Makine dakikada 1800 metre, günde 1800 ton kağıt üretimi gerçekleştirecek. Bu hatta fluting, testliner, kraft, top testliner üretimi gerçekleştirilecek. Yılda 650 bin ton kağıt üretilmesi planlanıyor.

Kıpaş halihazırda PM3'ün birçok ekipmanını tamamladığı için devreye giriş zamanında gecikme beklemiyor. Bu yılın sonlarında mevcut PM1 hattında bazı revizyonlar yaparak makine kapasitesini yıllık 70-80.000 ton kadar artırmayı planlayan Kıpaş, 3 makineyle yıllık toplam 2 milyon ton kapasiteye yaklaşacak. Şirket bu kapasiteyle Türkiye'nin dışında Avrupa'da da en büyük üreticilerden biri olacak.

GERİ DÖNÜŞÜM MİLLİ DAVA OLARAK GÖRÜLMELİ

Varaka Kâğıt Fabrikası, üretimde kullandığı ham maddenin yüzde yüzünü geri kazanılmış kâğıtlardan karşılıyor.

Balıkesir’de 1 milyon 265 bin metrekare alan üzerine kurulmuş olan Varaka Kâğıt Fabrikası, Türkiye’de kâğıt üretimi alanında hizmet veren en büyük tesislerinden biri. 110 bin metrekare kapalı alana sahip fabrikada verimliliğin ve kalitenin artırılması, ürün kalitesindeki sürekliliğin sağlanması için üretimin her aşamasında ileri teknolojiden yararlanılmakta. Tesiste üretim için ham madde olarak yüzde yüz geri dönüşümlük kâğıt kullanılmakta. Kâğıt ve ambalaj atıklarının ekonomiyeye geri kazandırıldığı fabrikada fiilen 500 kişi, dolaylı olarak yaklaşık 3 bin kişiye iş imkânı sağlanıyor.

GÜNLÜK BİN TON HAM MADDE İŞLİYORUZ

Varaka Genel Müdür Yardımcısı Mürşit Tetik, günde bin ton civarında geri dönüşüm ham maddesini işlediklerini söyledi. Ham maddenin tamamının geri dönüşebilen kâğıt içeriğinden oluşmadığını vurgulayan Tetik, “Tesisimize gelen ham maddenin yüzde yüzü kâğıt değil, içerisinde maalesef plastik, metal ve cam gibi aklınıza gelebilecek kâğıt harici birçok materyal var. Bunlardan arındırılmış olan, kâğıt kısmıyla biz mamul kâğıdımızı üre-

tiyoruz. Ham maddenin bize geldikten sonra işlenerek mamul olarak çıkması için, biz elektrik ve su tüketiyoruz. Bu anlamda gelen ham maddenin nitelikli olması bizim gibi tesisler için çok önem arz etmektedir.” diye konuştu.

270 BİN TON ÜRETİM HEDEFİ

Amerika, Çin, İngiltere, İtalya, Yunanistan gibi ülkelere ihracat yaptıklarını belirten Tetik, pazarın ihtiyacına göre ihracat yapılan ülkelerin değiştiğini, şu an ağırlıklı olarak yurt içine ürün verdiklerini aktardı. Yaptıkları üretimin ambalaj kâğıdı kategorisinde yer aldığına değinen Tetik, şu bilgileri paylaştı: “Üretimimizin büyük bir çoğunluğunu kutu fabrikalarına veriyoruz. Ayrıca son dönemde torba kâğıdı üretimine de başladık. Böylelikle kâğıt torba yapan firmalara da kâğıt satışı yapıyoruz. Varaka Kâğıt, şu an sektöründeki en genç firma olmasına rağmen pazarda önemli bir yer edindi. Büyüklük ve kapasite olarak Türkiye’de üçüncü sıradayız. Geçen yıl üretimde ilk yılımız olmasına rağmen 200 bin ton civarında

bir imalatımız oldu. Fabrikamız 2019 yılı ortalarında deneme çalışmalarına başladı, 2020’de de ilk üretim yılımızı geçirmiş olduk. Bu yıl 270 bin ton gibi bir üretim hedefimiz var.”

“ÇÖP DEĞİL NİTELİKLİ HAM MADDE ALIYORUZ”

Yurt dışından Türkiye’ye getirilen kâğıdın, geri dönüşüm kâğıdı olarak isimlendirilmesini doğru bulduğunu söyleyen Tetik, şu değerlendirmelerde bulundu: “Atık veya hurda kâğıt deniliyor ama aslında bu şekilde söylendiğinde sanki biz yabancı ülkelerin çöpünü satın alıp, ülkemize getiriyoruz gibi bir algı oluşturuluyor. Bizim gibi tesislere yurt dışından ham madde olarak nitelikli ürün geliyor. Yurt dışında kullanılan kâğıtların toplanıp ayrıştırılması, ayrıştırılmış kâğıtların da bize sevkiyatını içeren bir işlem bu. Maalesef bu geri dönüşüm konusunda yabancı ülkelere göre iyi seviyelerde değiliz. Yurt dışında özellikle bu konuda herkesi bağlayıcı kurallar var. Bu durum da insanları geri dönüşüme teşvik ediyor.”

ÜLKE İÇİN ÇOK ÖNEMLİ

Geri dönüşümün ülke ekonomisi için büyük önem arz ettiğini söyleyen Mürşit Tetik, devletin bu alanda faaliyet gösteren firmalara yardımcı olmasını istedi. Tetik, şunları kaydetti: “Ayrıca tüm topluma da bu kültürü yayma açısından ilk adımı devletin atmasında yarar var. Eğer üretiyorsanız varsınız, ayaktasınız ve söz sahibiniz. Dünya bu konuma gelmiş durumda. Eğer üretilmiyorsanız başka ülkelerin mahkumu olmak zorundasınız. Geri dönüşüm tesisi adı altında bu üretimi gerçekleştiriyoruz, bunu millî bir dava olarak görüyoruz. Sokağa atılan kâğıtların toplanarak bir değer hâline getirilmesi önemli. Buraya gelen ham maddenin nitelikli olması bizim için çok önemli. Bu nitelikli ham maddeyi yurt içinden bulduğunuz zaman zaten hiç kimse bunu para ödeyerek yurt dışından getirmek istemez. Yurt içindeki ham madde sağlayıcılarının, ayrıştırma tesislerini işletenlerin bunu çok nitelikli bir şekilde yapıyor olması, bizim ve ülkemiz için çok önemli.”

BERA HOLDİNGİN İLK YARI NET KÂRI YÜZDE 26 ARTTI

Bera Holding, 2021 yılı ilk yarı sonuçlarını kamuoyu ile paylaştı. Holding yönetiminin yapılan açıklamada, küresel ve ulusal düzeydeki olumsuzluklara rağmen 2021 ilk yarısını başarılı bir performansla tamamladığı belirtildi. Holding bu dönemde satış hasılatını, geçen yılın aynı dönemine göre %25 artışla 1.753.984.536 liraya çıkardı. Yapılan açıklamada, “Grubumuza bağlı şirketlerden, Konya Kâğıt AŞ, Muratlı Karton AŞ, Divapan Entegre AŞ, Kompen PVC AŞ ve Golda Gıda AŞ, İstanbul Sanayi Odası tarafından her yıl yayınlanan Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2020 yılı sıralamasında yer alma başarısı göstermiştir.” denildi.

Holdington yapılan açıklamada şu verilere yer verildi: “2020 yılında kararlaştırılan ve 2021 yılında da devam ettirilen sıkı finansman politikası çerçevesinde alınan önlemlerle net finansman maliyeti, önceki döneme göre önemli oranda azaltılarak 96 milyondan 16 milyona düşmüştür. Net finansman maliyetindeki bu iyileşme, dönem net kârlılığının artmasında önemli etken olmuştur. İlk yarı yıl dönem satış hasılatı geçen yılın aynı dönemine göre %25 artışla 1.753.984.536 liraya çıkmıştır. Dönem net kârı ise önceki döneme göre %26 oranında artarak 186,8 milyon lira olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılı ikinci dönem konsolide ihracat rakamı 40,4 milyon dolar olurken, aynı döneme ait yatırım miktarı 16,2 milyon lira olmuştur. Döneme ilişkin araştırma geliştirme faaliyetleri, grubun firmalarının üretim alanında maliyet düşürme, teknoloji geliştirme ve yeni ürün yaratma hedefleri doğrultusunda 7.632.302 liradır.”

SANKO, KÂĞIT FABRİKASI KURUYOR

Ferizli ilçesinde bulunan Ferizli OSB'de kâğıt fabrikası inşa edilecek. Ekosakarya.com'da yer alan habere göre 97 dönüm üzerine inşa edilecek olan fabrika, yılda 55 bin 123 ton kâğıt üretecek. Atık kâğıtları geri dönüştürerek 7 çeşit kâğıt türünün üretileceği fabrika, bu atık kâğıt tedarikinin yüzde 60'ını ise ithal edilecek. Yani Ferizli'de kurulacak kâğıt fabrikası, yurt dışından ithal ettiği atık kâğıtları Sakarya'da geri dönüşüme tabi tutarak yeniden üretecek. Geri dönüşümü yapılacak atık kâğıt ürünleri ise atık kâğıt, eski gazete ve magazin kâğıtları, ambalaj kâğıdı atığı, ofis kâğıtları, matbaa atıkları, eski okul defter ve kitapları olacak.

Fabrika içerisinde atıkların bertarafı için fiziksel, kimyasal, biyolojik arıtma yapabilen günde 1.400 metreküp arıtma kapasiteli atık su arıtma tesisi kurulacak. Üretim aşamasında oluşacak olan selüloz atıkları bu tesiste arıtılacak.

Kâğıt fabrikası ayda 1 ton tehlikeli atık üretecek. Planlanan bu atığın üstüne çıkılma ihtimali de bulunan fabrika, bu durumda tehlikeli atık geçici depolama prosedürünü uygulayacak. Proje sahibi firma, fabrikanın izin sürecinde Tehlikeli ve Tehlikesiz Atık Yönetim Planı oluşturmayı da taahhüt edecek. Fabrikanın üreteceği tehlikeli atık riskini kabul eden yatırımcılar, arıtma sistemlerini ve bu atıkların bertaraf edilmesini sağlayacaklarını garanti edecek.

Fabrikanın çevre kirliliğini önlemesi gereken bu atık tesisi için Sakarya Büyükşehir Belediyesi, Sakarya Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünden onay alması gerekecek. Fabrikanın yapım aşaması onayların alınmasının ardından 15 ay sürecek. Fabrikada ilk etapta 150 kişi çalışacak.

VERİMLİLİĞİ ARTIRDI

Lila Kâğıt, 2020'nin son çeyreğinde tekstil alanında faaliyet gösterdiği boyahaneye yaptığı 55 milyon lira değerindeki yatırım ile hem verimliliği yüzde yüz artırdı hem de yüzde 30 enerji, yüzde 25 su tasarrufu sağladı.

Lila Kâğıt, geçen yıl mart ayında devreye aldığı yeni tesis ile mevcut bobin kâğıt üretim kapasitesini yüzde 50 artırarak yılda toplam 220 bin ton kapasiteye ulaştırdı. Ayrıca markalı ürün kapasitesi yılda 100 bin tondan 120 bin tona yükseldi. Şirketin gündeminde 450 milyon lira yatırım bedeli ile yılın ikinci yarısında faaliyete geçecek olan yeni tesis yatırımı var.

Lila Group CEO'su Alp Ögücü, "Kâğıt üretim işi alanımızdaki yeni tesisimizin makineleri son teknoloji ile donatılmış. Tüm bu güncelleme çalışmalarıyla birlikte enerji tüketiminde toplamda yüzde 15 tasarruf sağlayacağız. Bu tasarruf yıl içerisinde 1 milyon 500 bin dolar değerinde enerji tasarrufu sağlayacağımız anlamına geliyor. Kısacası 4 bin hanenin tükettiği enerjinin sürekli olarak kazanılacak ve elde edilen bu enerji santralimiz aracılığı ile sisteme sunulacak. Enerji alanında ülke olarak dışa bağımlı olduğumuzu göz önünde bulundurduğumuzda ülkemiz ve doğal kaynaklarımızın sürdürülebilirliği adına bu durumun ciddi bir kazanım olduğunu düşünüyoruz." şeklinde konuştu.

Enerjide Tasarruf Ettirecek Sistem

Alp Ögücü, kâğıt üretim sürecinde kullanılacak yeni ekipmandan da söz etti. Ögücü şunları söyledi: "Türkiye'de ilk defa bir kâğıt üretim makinesinde 'Re-Turne' adı verilen bir ekipman kullanılacak, makineye konulacak bir türbin vasıtası ile üretimde kullanılacak suyun enerjisinden faydalanılacak. 'Visco Nip' teknolojisi ile de ürünü kurutmak için gerekli olan ton başına tüketilen toplam elektrik enerjisinden tasarruf sağlanacak. Diğer taraftan bu sistem sayesinde konvansiyonel sistemlerde taze buhar tüketilerek yapılan işlem prostenen çıkan egzoz havası ile gerçekleştirilecek. Bu sayede ton kâğıt başına tüketilen buharda tasarruf sağlanacak. Ayrıca bu sistem sayesinde atmosfere atık ısı verilmiyor ve bu ısı enerjisi prostele tekrar kullanıldığı için çevre dostu bir sistem olarak kabul ediliyor. Tesis içerisinde hem atık ısı hem de yağmur suyu geri kazanımı için sistemler çalışacak. Çevreye duyarlı bu sistemler ile yıl içerisinde toplam yüzde 15 değerinde kaynak tasarrufu sağlayacağız."

SEKTÖRÜN İHRACAT LİDERİ HAYAT

■ Mobilya, kağıt ve orman ürünleri kategorisinde ihracatın şampiyonu Hayat Kağıt.

Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin araştırmasına göre 'Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri' sektöründe Türkiye'nin en çok ihracat yapan şirketi Hayat oldu. Hayat, tüm sektörler açısından 269 milyon dolarlık ihracatıyla Türkiye'nin en çok ihracat yapan ilk 50 kuruluşu arasında yer aldı.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından hazırlanan 'İlk 1000 İhracatçı Firma' araştırmasının sonuçları, TİM'in 28. Olağan Genel Kurulu ve 2020 İhracat Şampiyonları Ödül Töreni'nde açıklandı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla İstanbul'da gerçekleştirilen ödül töreninde Hayat adına ihracat ödülünü Hayat Holding Genel Sekteri Osman Aksoy, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'ndan aldı. Osman Aksoy, "Hayat ailesi olarak vizyonumuzu uzun yıllardır 'Nesiller boyu fayda sağlamak' teması üzerine da-

yandırıyor, tüm faaliyetlerimizi bu odak çevresinde gerçekleştiriyoruz. Ürettiğimiz faydayı gezegenimizin en uzak köşelerine kadar ulaştırabilmeyi bir taahhüt olarak benimsiyoruz. Geldiğimiz nokta itibarıyla; dünyanın 5'inci büyük markalı

bebek bezi ve Ortadoğu, Doğu Avrupa ve Afrika'nın en büyük temizlik kâğıtları üreticisiyiz. Madagaskar'dan Şili'ye, Yemen'den Moğolistan'a 5 kıtada 100'den fazla ülkede milyonlarca eve 'Hayat' götürüyoruz" diye konuştu.

ANKUTSAN'DAN İHRACATTA REKOR BÜYÜME

■ ANKUTSAN, Türkiye'nin ilk 1000 ihracatçı kuruluşu arasında 339 basamak birden yükselerek 503'üncü sırada yer aldı.

Antalya Kutu Sanayi ve Oluklu Mukavva Ticaret A.Ş. (ANKUTSAN) Türkiye'nin en büyük ihracatçılar ligindeki yükselişini bu yıl da sürdürdü. 2020'de 339 basamak birden yükselen Ankutsan, Türkiye'nin en büyük 1000 ihracatçı firması içinde 503'üncü sırada yer aldı.

2020'de dünyayı etkisi altına alan korona virüs pandemisi ve pandeminin getirdiği tüm olumsuzluklara rağmen istihdamını 1000 kişiye yükselten ANKUTSAN, kendi büyüme rekorunu tazeleyerek, 2020'de 1 milyar TL üzeri net satış hasılatı sağlarken, ihracatı 38.9 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Ankutsan A.Ş. Genel Müdürü Deniz Erdoğan, "Pandeminin yarattığı tüm olumsuz gelişmelere rağmen yatırımlarımıza ve büyümeye devam ediyoruz.

Adana'da mevcut kâğıt fabrikamıza ek olarak 60 milyon Euro yatırım ile yüksek teknolojiye sahip yeni bir kâğıt üretim tesisi kuruyoruz. Bu yatırımla birlikte yüzde 100 entegre olarak ihtiyacımız olan ham maddenin tamamını üretiyor olacağız." dedi. Ayrıca satın almasını daha önce gerçekleştirdikleri Ankara tesislerini 15 milyon dolarlık 2. etap yatırımını da yılsonunda devreye alacaklarını belirten Erdoğan, "Büyümemizi sürdürerek, 2021 yılında 1,9 milyar TL ciro hedefini gerçekleştirmek için var gücümüzle çalışacağız" şeklinde konuştu.

Erdoğan, "Geçtiğimiz yıl Avrupa, Avustralya, Asya, Kuzey Afrika, Amerika ve Ortadoğu bölgelerinde 60'dan fazla ülkeye ihracat yaptık. Mevcut pazarlarımızı büyütme için çalışmalarımıza devam ediyoruz." dedi.

Ankutsan AŞ Genel Müdürü Deniz Erdoğan

TAŞTAN KÂĞIT ÜRETECEKLER

Sürdürülebilir madencilığe yönelik faaliyetler yürüten Maden Sorunları ve Çözümleri Derneği, taştan kâğıt üretim projesi için hazırlıklara başladı. Dernek, Avrupa Birliği'nden 450 milyon avro kaynak sağlayıp üç ayrı şehirde fabrika kurmayı hedefliyor.

Yeraltı kaynaklarının, etkin bir şekilde bilimsel yöntemlerle aranmasına yönelik projeler geliştiren Maden Sorunları ve Çözümleri Derneği (MSM), çıkarılan madenin katma değerli ürüne dönüştürülmesi ve maden atıkların tekrar ekonomiye kazandırılmasına yönelik faaliyetlerine devam ediyor. Bu kapsamda birçok proje üzerinde çalıştıklarını bildiren MSM Başkan Vekili ve Uluslararası Uzman Maden ve Enerji Hukukçusu Yasemin Bal, "Taştan kâğıt üretme projesi için çalışmalarımız sürüyor. Atıl taş ocaklarından atık taşları alarak toz hâline getirip küçük miktarda plastik ham maddesi ve reçine ile karıştırarak kâğıt üreteceğiz. Bilimsel fizibilitelerini hazırladık. Bu projeyle üç ayrı teknolojiyle İstanbul, Afyon ve Mersin'de fabrika kurulacak. 29 Ekim

2023'de üretime başlamayı hedefliyoruz." açıklamasını yaptı.

Taştan kâğıt projesi kapsamında üç konsept üzerinde ilerlediklerini ifade eden Bal, uzun ömürlü, çok kısa ömürlü ve ambalaj alanında kullanılacak kâğıt üreteceklerini ifade etti. Proje ile üç ayrı teknolojiyle üç ayrı fabrikada üretim planladıklarını aktaran Bal, "Birinci teknolojiyle plastik esaslı kimyasal içeriğiyle karıştırılan ve 100 ila 200 yıllık uzun ömrü olan taştan kâğıt üretimi yapacağız. Bunun için Ege bölgesinde Afyon ve çevresindeki eski mermer ocaklarında fabrika kurmayı hedefliyoruz. İkinci teknolojiyle yüzde 100 organik kısa ömürlü ambalaj grubu için reçine bazlı taştan kâğıt üreteceğiz. Daha çok kireç taşlarının yoğun olduğu Mersin Silifke'de fabrika kuracağız."

dedi. Üçüncü teknolojiyle ise çocukların kullandığı, boyama kitabı gibi antibakteriyel özelliğe sahip ve iki yıl içinde doğaya karışacak kâğıtlar üretileceğine dikkat çeken Bal, bu kâğıt için de İstanbul'da terk edilmiş taş ocaklarında fabrika kuracaklarını vurguladı.

SU VE AĞAÇ İSRAFINI ÖNLEYECEK

Taştan kâğıt projesinin AB kriterlerine uyumlu hâle getirildiğinin altını çizen Yasemin Bal, "Her bir fabrika için 150 milyon avroluk, AB'den fon desteği sağlanarak üç fabrika kuracağız. Türkiye'nin toplam kâğıt ithalatı 10 milyar avro seviyesinde. Fabrikalar aktif hâle geldiğinde ithalatın bir kısmını önleyeceğiz." dedi. Ayrıca klasik kâğıt üretiminin çok fazla su tüketen bir sürece sahip olduğunu belirten Bal, "Taştan kâğıt üretiminde su ve ağaç kullanılmıyor." diye konuştu.

AMBALAJ SEKTÖRÜNÜN İLK 6 AY KARNESİ PEKİYİ

Ambalaj sektörü, bu yılın ilk 6 ayında 3 milyar 44 milyon dolar ihracat gerçekleştirerek önceki yılın aynı dönemine kıyasla miktar olarak yüzde 6, değer olarak yüzde 26 artış kaydetti.

Türkiye ambalaj sektörü, 1 milyar 222 milyon dolarlık dış ticaret fazlası verdi. 2020'nin ilk yarısında 1,39 milyon ton olan toplam ambalaj ihracatı, 2021'in aynı döneminde yüzde 6'lık artışla 1,48 milyon ton olarak gerçekleşti. Ambalaj sektörü ithalatı, geçen yılın ilk 6 ayında 898 ton olurken, 2021'in ilk 6 ayında 930 ton olarak hesaplandı. Değer bazında ise rakamlar sırasıyla 1,5 milyar dolar ve 1,8 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Ambalaj Sanayicileri Derneği'nden (ASD) Başkanı Zeki Sarıbekir, "Ülke ekonomimizin yüzde 21,7 olarak gerçekleşen ikinci çeyrek büyüme rakamına ambalaj sektörü olarak katkı sunuyor olmaktan ötürü büyük gurur ve mutlu-

luk yaşıyoruz. Hedefimiz, her geçen gün daha çok ihracat yapmak ve Türkiye'de ürettiğimiz ambalajların en az yarısını ihraç edebilmek." ifadelerini kullandı.

YÜZDE 22'Sİ KAĞIT AMBALAJ

Sarıbekir, ambalaj üretiminde sürdürülebilirlik ve çevrenin önemine dikkati çekerek, şunları kaydetti: "2020 yılında olduğu gibi 2021'de de sektör olarak pandemi sürecine rağmen dış ticaret fazlası vermeye devam ediyoruz. Ambalaj türüne göre genel toplamlara baktığımızda 2021'in ilk 6 ayında plastik ambalajların yüzde 67'lik payla ilk sırada, ikinci sırada ise yüzde 22 ile kağıt/karton ambalajların yer aldığını görüyo-

ruz. 2021 yılında en fazla ihracat yaptığımız ülkeler ise sırasıyla Birleşik Krallık, Almanya, Irak, ABD ve İsrail oldu."

Sürdürülebilir kalkınma hedefleri, döngüsel ekonomi ve yeşil mutabakat konularının sektörün ana gündemi olması gerektiğini söyleyen Sarıbekir, "Türkiye'nin itibarı ve yeşil mutabakat uyum süreci için bu konular büyük önem taşıyor. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri kapsamında bizim için en önemli olan nokta 'sorumlu tüketim ve üretim' konusu. Ülke olarak üretim ve tüketim döngüsünde bu çerçevede yol almamız. İhracat hedeflerimize ulaşmak için karbonsuz ekonomiye geçiş sürecini yakından takip etmeliyiz." dedi.

'FABRİKA KURACAK BABAYİĞİTLERE İHTİYAÇ VAR'

Dünyada artan selüloz fiyatları ile yükselen navlun bedelleri, kâğıtla işi olan her sektörü zorlamaya devam ediyor. Türkiye, kâğıt ham maddesinin ara mamulü olan selülozda yüzde 100 dışa bağımlı halde. Dışa bağımlılıktan kurtulmanın yolunun 'ham madde fabrikası kuracak babayığitler' olduğu belirtildi.

Küresel selüloz fiyatlarının artması ve ithal edilen kâğıdın taşıma maliyetinin (navlun) yükselmesi birçok sektörü zora sokmaya devam ediyor. Selüloz ve Kâğıt Sanayi Vakfı Başkanı Erdal Sükan, pandemi sürecinde navlun bedellerindeki artış ile konteyner sorununun temizlik kâğıdı, kitap, defter, mobilya ve orman ürünlerini etkilediğini söyledi. Sükan bu sorunun, internetten yapılan alışverişlerin artmasıyla birlikte karton paketlere ve ambalaj kâğıdından dolayı da gıda ürünlerine sirayet ettiğini aktardı. Türkiye Yayıncılar Birliği Başkanı Kenan Kocatürk'e göre ise son bir yılda kitap kâğıdındaki zamlar yüzde 20 iken bu oran birinci hamur kâğıtlarda yüzde 35'i, çocuk ve sanat kitaplarında kullanılan kuşe kâğıtlarda yüzde 40'ı, kitap kapak kâğıdında ise yüzde 100'ü buldu. Bu artışlar vatandaşa yüzde 40 kitap zammı olarak yansdı.

Akdeniz Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği (AKAMİB) Başkan Yardımcısı Bülent Aymen, Türkiye'nin kâğıt ham maddesinin ara mamulü olan selülozu %100 ithal ettiğini de anımsatan Aymen, dışa ba-

ğımlılığın yarattığı sıkıntıların çözülebilmesi için selüloz fabrikası kurulması gerektiğine işaret etti.

Bunun gerek mobilya gerekse kâğıt ürünlerinde yurt içinde ve dışındaki ticareti olumsuz etkilediğine dikkat çeken AKAMİB Başkan Yardımcısı Aymen, "Kâğıt fiyatları, hatta kâğıt üreten firmaların hisse değerleri her geçen gün artmakta. Özellikle tüm dünyada uzun süredir kapalı olan okulların yeniden açılıyor olması nedeniyle oluşan talep, bu artışın başlıca sebeplerinden biri. Yerli üreticinin en büyük zaafı maalesef ham maddede

PANDEMİ ÖNCESİNDE
ORTALAMA KÂĞIT
MALİYETLERİ BİR
KİTAP İÇİN % 35 İKEN
PANDEMİ SONRASI
% 60'LARA ÇIKTI.
BİRİM MALİYETLER
BİR TL İSE ALTI TL'YE
YÜKSELDİ.

dışa bağımlı olmamız. Dış ticaret den-
gesine ulaşabilmek için yerli otda
olduğu gibi ham madde fabrikası
kuracak babayiğitlere ihtiyaç var. Bu
sadece kağıtta değil tüm sektörler için
geçerli” diye konuştu.

‘PEÇETEDEN HAVLUYA FİYAT ARTIŞI KAÇINILMAZDI’

Aymen ayrıca, kâğıt ürünlerine olan
talep ile maliyetlerdeki artışın birle-
şerek vatandaşa zam olarak yansıt-
dığını da ifade etti. Kâğıdın hayatın her
alanına girdiğini, bunun internet üye-
rinden yapılan alışverişlerdeki karton
paketlerde, yemek siparişlerindeki

karton kutularda görülebileceğini söy-
leyen Aymen, “Pandemi nedeniyle tek
kullanımlık peçete, havlu gibi ürünlere
talep de artınca fiyat artışı kaçınılmaz
oldu. Artan ham madde fiyatlarına bir
de kurdaki yükselişin neden olduğu
maliyet artışı da eklenince son kulla-
nıcının ulaştığı ürünlerin de fiyatları
artmış oldu” diye konuştu.

YAYINCILIK MALİYETİ BİR YILDA YÜZDE 20-100 ARTTI

Türkiye Yayıncılar Birliği Başkanı
Kenan Kocatürk, son bir yılda ise ya-
yıncılık maliyetlerinin yüzde 20 ila
yüzde 100 arasında arttığını söyledi.

Maliyetlerdeki artışın nedenlerinin
dünyadaki selüloz fiyatları ile navlun
bedellerinin yükselmesi olarak açıkla-
yan Kocatürk, “Pandemi öncesinde or-
talama kâğıt maliyetleri bir kitap için
yüzde 35 iken pandemi sonrası yüzde
60'lara çıktı. Birim maliyetler 1 TL ise 6
TL'ye yükseldi. Yayıncılığımızın büyük
sıkıntılar çekeceğini söylemek için
kâhin olmaya gerek yok” değerlen-
dirmesinde bulundu. Kocatürk, bu yıl
kitaplara yapılması gereken zamların
yüzde 40 olması gerekirken, bazı ya-
yınnevlerinin bu zammı uyguladığını,
bazılarının ise yüzde 12-20 aralığında
yansıtıldıklarını söyledi.

Bülent Şişman

Eski Başhesap Uzmanı, Yeminli Mali Müşavir, Bağımsız Denetçi

OLUKLU MUKAVVA KARTON KUTULARIN FİYATLARI NEDEN ARTIŞ GÖSTERİYOR?

A- KAĞIT-KARTON SEKTÖRÜ HAKKINDA KISA BİLGİ:

Türk kâğıt ve karton ürünleri sanayi 2017 yılında 5,17 milyon ton üretim kapasitesi ile dünya kâğıt üretim kapasitesinin yüzde 2,1'ine sahip hâle gelmiştir. 2013 yılında Türkiye'nin dünya üretim kapasitesi içindeki payı yüzde 1,37 idi.

Türk kâğıt ve karton ürünleri sanayi 2013 yılında gerçekleştirdiği 3,09 milyon ton üretim ile dünya kâğıt ve karton ürünleri üretiminin yüzde 1,17'sini yapmıştır. 2017 yılında ise 4,35 milyon ton üretim ile dünya üretiminin yüzde 1,05'ini gerçekleştirmiştir. Türkiye, payındaki gerilemeye rağmen üretimde 20. büyük ülke hâline gelmiştir.

Türkiye 2013 yılında 5,66 milyon ton kâğıt ve karton ürünleri tüketimi ile dünya kâğıt ve karton ürünleri tüketiminde yüzde 1,44 pay almıştır.

2017 yılında ise tüketim 6,33 milyon ton olarak gerçekleşirken Türkiye'nin payı yüzde 1,54'e yükselmiş ve 16. büyük pazar hâline gelmiştir.

Türkiye'deki kâğıt ve karton ürünleri sanayi ihracatının dünya ihracatı için

den aldığı pay artış eğilimini sürdürmektedir.

2005 yılında yüzde 0,49 olan pay, 2010 yılında yüzde 0,71'e yükselmiştir. Türkiye'nin payı ilk kez 2013 yılında yüzde 1'i geçmiştir. 2014 ve 2015 yıllarında yeniden yüzde 1'in altına inen ihracat payı 2016 yılında yüzde 1,08'e ve 2017 yılında ise yüzde 1,15'e yükselmiştir. 2018 yılında ise 2,25 milyar dolar ihracat ile dünya kâğıt sanayi ihracatı içinde yüzde 1,26 pay alınacağı öngörülmektedir. Türk kâğıt sanayi ihracatı, dünya kâğıt sanayi ihracatı içindeki payını kademeli olarak artırmayı başarmaktadır. Türkiye kâğıt sanayi 2005 yılından bu yana dünya ihracatı içindeki payını 0,77 puan yükseltmiştir.

B- OLUKLU MUKAVVA KUTULARIN FİYAT ARTIŞ SEBEPLERİ

Oluklu mukavva kutuların artış sebepleri aşağıda maddeler hâlinde sıralanmıştır.

1- Döviz Kurlarındaki Artış

Oluklu mukavva kutuların (kahverengi kâğıtlar) fiyatı uluslararası borsalarda belirlenmekte ve alım satımı dolar veya avro üzerinden yapılmaktadır. 2

TÜRK KÂĞIT VE KARTON ÜRÜNLERİ SANAYİ 2017 YILINDA 5,17 MİLYON TON ÜRETİM KAPASİTESİ İLE DÜNYA KÂĞIT ÜRETİM KAPASİTESİNİN YÜZDE 2,1'İNE SAHİP HÂLE GELMİŞTİR.

Mart 2020 ve 10 Ağustos 2021 tarihleri arasındaki dolar ve avro fiyatları aşağıdaki gibidir.

Yukarıdaki tablodan görüleceği üzere Türkiye'de dolar kuru 2 Mart 2020-10 Ağustos 2021 arasında yaklaşık %26, avro kuru ise yaklaşık %38 artış göstermiştir.

	2 Mart 2020	10 Ağustos 2021	Artış Oranı
Dolar Kuru	6,2192	8,6205	38,61%
Avro Kuru	6,8903	10,1112	46,75%

2- Ham Madde Fiyatlarında Dolar ve Avro Cinsinden Artış

Pandemi süreci ile birlikte ham maddelerin toplanmasında büyük sıkıntılar oluşmuştur. Oluklu mukavva yapımında kullanılan kâğıt ve karton ürünleri geri dönüşümden gelmektedir. Pandemi süreci ile birlikte, bu kâğıtların toplanması, biriktirilmesi ve fabrikalara gönderilmesi azalmıştır. Bu sebeple ham madde fiyatlarında zaman içerisinde 60 avro, 80 avro ve 120 avro gibi artışlar olmuştur.

3- E-Ticaretin Aşırı Düzeyde Artması

Pandemi süreci ile birlikte insanların alışveriş alışkanlıkları değişmeye başlamıştır. E-ticaret aşırı artmıştır. E-ticaret ile birlikte ürünün içine konulduğu karton kutu sayıları da aşırı artmıştır. Çok küçük ürünler için dahi belirli ebatlarda karton kutular kullanıldığından piyasadaki oluklu mukavva ürünlerin tüketiminde e-ticaret sitelerinin ürün talebinde bulunması, piyasadaki mevcut ürünleri azaltmıştır.

4- Oluklu Mukavva Ürünlerinde Zıyan Olan Ürünlerin Artması

Oluklu mukavva karton kutu üretile-

OLUKLU MUKAVVA YAPIMINDA KULLANILAN KÂĞIT VE KARTON ÜRÜNLERİ GERİ DÖNÜŞÜMDEN GELMEKTEDİR.

bilmesi için geri dönüşümden ürün gelmesi gerekmektedir. Ancak insanların eve kapanması ve e-ticaret ile alışverişleri sebebiyle, insanların evinden çıkan karton ürünler daha çok çöp kutularına gitmekte, bu sebeple ürünler diğer çöplerle karışıp yeterince ayrıştırılıp toplanamadığından, ham maddelerde kayıplar yaşanmaktadır. 31 Aralık 2020 tarihine kadar ikili toplama kapsamında evsel atıkların organik ve inorganik maddeler olarak ayrıştırılması zorunludur, 1 Ocak 2021 tarihinden itibaren ise üçlü ayrıştır-

ma kapsamında çöplerin kaynağında ayrıştırılması gerekmektedir. Ancak ülkemizde ev ve iş yerlerinde çöplerin kaynağında ayrıştırılması uygulamaları çok zayıftır.

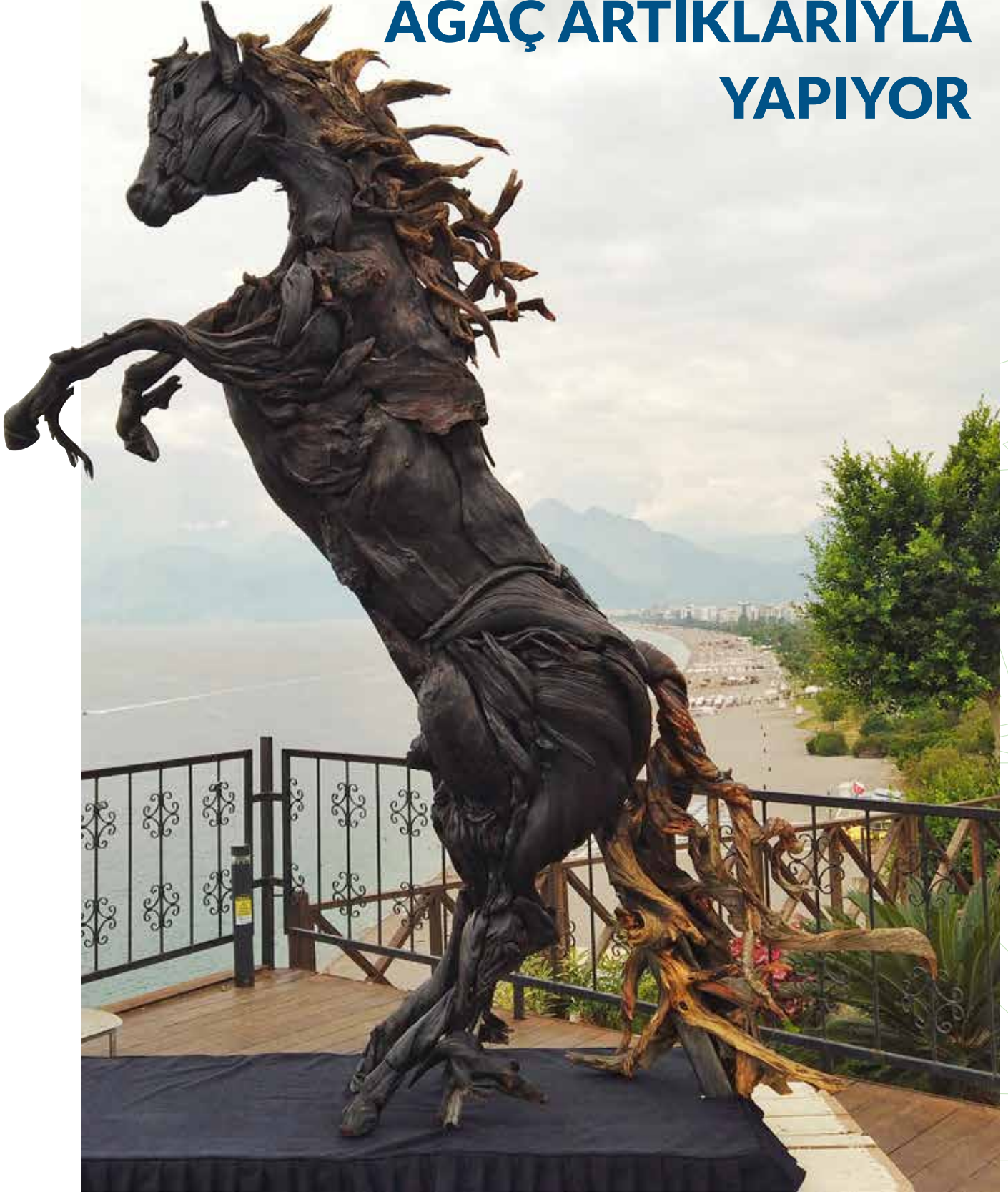
5- Pandemi Süreci İle Uzaktan Çalışmanın Artması ve İş Yerlerinde Kâğıt Tüketiminin Azalması

Uzaktan çalışma sistemi ile iş yerlerinde çalışma süreleri azalmış, bazı iş yerleri tamamen kapanmıştır. Bu sebeple iş yerlerindeki kâğıt tüketimi azalmış, bu da ham madde miktarını azaltmıştır. Ham madde tedarikinde en önemli kaynak iş yerlerinden gelmektedir. Bu kaynaktan azalma gerçekleşince ham madde kıtlığı olduğu gibi, ham madde fiyatlarının artış sebeplerinden bir tanesi de bu durum olmuştur.

6- Hurda İthalatının Azalması

Oluklu mukavva üretiminde ithalatın gerçekleşebilmesi ancak firmaların ürettiği ve kullandığı ham maddelerin %50'sine kadardır. Türkiye'deki firmaların üretimleri de azaldığı için, buna bağlı olarak ithal edebilecekleri ham madde miktarları da azalmıştır. Bu sebeple üretim azalınca fiyatlar yukarıya doğru seyretnmiştir.

HEYKELLERİNİ AĞAÇ ARTIKLARIYLA YAPIYOR

Geri Dönüşüm Sanatçısı Adnan Ceylan, Türkiye'nin en büyük orman yangını olarak kayıtlara geçen Manavgat yangınında zarar gören ağaçlardan bir kısmıyla sanat eserleri üretti. Yanık odunlar sanatçının elinde 3,5 metre yüksekliğinde, 250 kilo ağırlığındaki şaha kalkmış at heykeline dönüştü. Ceylan'ın ağaç artıklarından yaptığı birçok eser bulunuyor.

Antalya'da yaşayan Adnan Ceylan isimli sanatçı, yaptığı hayvan heykelleri ile dikkati çekiyor. Onun ürettiği figürlerin ilham kaynağı da ham maddesi de doğa. Kurumuş odunlar onun ellerinde kimi zaman şaha kalkmış bir at kimi zaman keskin bakışlı bir kartala dönüşüyor. Son yaptığı heykeller ise Manavgat'ta yaşanan büyük yangından arta kalan ağaçlardan yapıldı.

Önceki yıllarda Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde düzenlenen "Atıktan Sanata" başlıklı sergiye 6 heykeliyle katılan, yaptığı heykellerle adından söz ettiren Adnan Ceylan ile ürettiği eserler üzerine konuştuk.

Sizi ve yaptığınız işi tanıyalım. Siz tam olarak neler yapıyorsunuz?

Adım Adnan Ceylan. Geri dönüşüm sanatçısıyım. Geri dönüşümde estetik güzelliği olan bütün maddeleri bir araya getirerek bir eser oluşturuyorum. Demir, taş, metal, ağaç gibi maddeleri kullanıyorum. Bu atıkları kullanırken en dikkat ettiğim şey es-

Geri Dönüşüm Sanatçısı Adnan Ceylan

tetik durmaları ve bir araya geldikleri zaman bize bir şeyler anlatabilmeleri.

Neden bu maddeleri kullanıyorsunuz?

Çünkü ulaşımı çok kolay ve farkındalık yaratıyorlar. Konu geri dönüşüm olduğunda ve bu maddeleri sanatsal bir şekilde kullandığınızda ucu mutlaka bir yerlere dokunuyor. Tabii ki bu farkındalığı artırmak için daha fazlası gerekiyor. Sadece geri dönüşüm değil, yaban hayatı koruma, çevre, saygı gibi güncel konuları da ifade edebildikleri için bu maddeleri kullanıyorum.

**Gerİ dönüşüm size göre nedir?
Neden önemli?**

Gerİ dönüşüm konusunda hepimizin bilinçlenmesi gerekiyor. Bu modern çağda çok fazla ve çeşitli atıklarımız oluyor. Bu atıkları doğru değerlendirmek ve farkındalık yaratmak için sanatsal çalışmalar yapıyorum.

Gerİ dönüşümü sanat ile birleştirme fikri nereden çıktı?

Bu fikir sadece bana ait değil. Dünya üzerinde pek çok sanatçı bu sanatla ilgileniyor. Ben Stockholm'de bu alandaki çalıştaylara katıldım ve orada öğrendiğim tek bir şey var, o da elinizde hangi madde varsa onunla çalışın ve sanatınızı icra edin. Bu nedenle ben de Akdeniz Bölgesi'nde bulunan karkas dediğimiz ölü ağaçları ağırlıklı olarak kullanıyorum.

Bu zamana kadar pek çok materyal kullandım, bunların arasından en çok kullandıklarımın bir tanesi sedir ağaçlarıdır. 1.500-2.000 metre yüksekliklerde Toros Dağları'nda yetişiyor. Bunun yanında 1900'lü yıllardan kalma, Fransızların kullandıkları vagonları kullandım onları masalara ve konsollara dönüştürdüm. Birçok eski madde kullandım mesela eski variller. Bu materyallerden yaptıklarım arasında en çarpıcı olanlar ise sedir ağaçlarından yaptığım hayvan figürleridir.

Bu hayvan figürlerini sık yapmanın ve çarpıcı olmasının sebebi bize doğayı anlatması. Gerİ dönüşümde doğanın vurgulanması bence çok güzel bir fikir. Kaleiçi'nde yaptığım dağ keçileri sadece havada uçan iki dağ keçisi değildi. Görenler, bu hayvanların avlanmaması gerektiğine, onları korumamız gerektiğine dair farkındalık kazandı. Bu nedenle hayvan figürlerini yapmayı özellikle seviyorum çünkü bir mesaj taşıyor.

**MANAVGAT YANGININDA
ZARAR GÖREN
AĞAÇLARDAN ELDE
ETTİĞİ ODUN VE TAHTA
PARÇALARIYLA ŞAHA
KALKMIŞ AT FIGÜRÜ
YAPAN ADNAN CEYLAN,
BU HEYKELİN DOĞANIN
UYANIŞINI TEMSİL
ETTİĞİNİ SÖYLÜYOR.**

Yaptığınız eserlere ilgi var mı?

Yaptığım eserler birçok yerde sergileniyor artık. Eserlerimi alan yerlerden biri Dubai'de bir otel. Mermer bloğunun ortasında heykelim sergileniyor. Şaha kakmış at heykelim Irak'ın erbil şehrinde sergileniyor. Ali Koç'un ofisinden bir at heykelim var. Kartal figürüm, Rahmi Koç'un sanat koleksiyonu içinde yer alıyor. Antalya Kaleiçi'nde bir mermer bloğun üstünde iki dağ keçisi figürüm sergileniyor. Meşhur oldu bu heykeller. Dünyanın dört bir yanından gelen turistler heykelin önünde fotoğraf çektiriyor. Bu heykel ile Antalya ödül de aldı. Kanada'da yapılan çevre konulu yarışmada 36 şehir arasında birinci Antalya oldu. Antalya'ya Beş Çiçekli Altın Şehir Ödülü verildi.

Sergileriniz oldu mu? Yeni sergilere katılımınız olacak mı?

Sergilerim oldu. Onlardan biri Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde gerçekleşen

bir sergiydi. Buraya bazı eserlerimle katıldım. Sayın Emine Erdoğan da bu geri dönüşüm çalışmaları konusunda çok titiz biliyorsunuz. "Atıktan Sanata" isimli sergi için beni davet ettiler. Bunun dışında belediyelerin etkinliklerine de katılıyorum. Orman Haftası etkinlikleri kapsamında da hayvan figürlerimi sergileme imkânı buldum. Son katıldığım sergim 24 Eylül'de İstanbul'da ileri dönüşüm konuluydu. Dört eserimle bu sergiye katılmış oldum.

En son Manavgat yangınında zarar gören ağaçları kullanarak bir at heykeli yaptınız. Bu eser hakkında bilgi verir, bu süreci anlatır mısınız?

24 Eylül'deki sergiye davet alınca farklı ve yeni bir eser ortaya koymak istedim. Manavgat'ta yaşadığımız felaketten yola çıkarak bir figür yapmaya karar verdim. Yanan bölgeye gittim. İçim kan ağlayarak odun parçaları toplamaya başladım. Çoğu yanmış odunları eserim için seçtim.

Geri dönüşümle doğayı korumuş oluyoruz. Bu beni mutlu ediyor. Yaşadığımız çevreyi korumamız gerektiğini anlatmış oluyorum aslında. Mesela iki dağ keçisi heykelim, bu hayvanların avlanmaması, korunması gerektiği mesajını veriyor. Bu konuda farkındalık oluşturuyor diye düşünüyorum. Bu yüzden hayvan figürlerini yapıyorum. Yaptığım heykeller bence güzel bir mesaj veriyor.

Geri dönüşüm ile ilgili başka neler yapıyorsunuz?

Geri dönüşüm konusunda fazla hassasım. Belediyelerden eğitim çalışmaları yapmak için teklifler aldım. Geri dönüşüm çalışmalarını sanatsal olarak nasıl ön plana çıkarabileceğimiz üzerine eğitim faaliyetlerimiz olacak. Geri dönüşümün neden önemli olduğu konusunda yapacağımız çalışmalarla çocuklara bir bakış açısı kazandırmak istiyoruz.

KONTEYNER SIKINTISINA RAĞMEN TİCARET ÇOK HAREKETLİ

Tedarik problemlerine rağmen güçlü fiyatlar, kâğıt tüccarlarını keyiflendirdi. Ancak Avrupa ve ABD'deki canlı piyasalar, konteyner sorunu nedeniyle kısıtlanıyor. Konteyner fiyatları geçen seneye göre 4 kat artmış durumda.

Kuzey Amerika'da toplanan geri dönüşümlük kâğıt fiyatları, güçlenmeye devam ediyor. Tarımsal paketleme için yaklaşan yüksek talebin, eski oluklu mukavva ve diğer paketleme tipleri için zaten sıkı olan piyasaya daha fazla baskı oluşturması bekleniyor.

Bütün piyasalarda olduğu gibi ABD'deki geri dönüşümlük kâğıt ihracatçıları, ister konteyner yokluğuna, ister iptal edilen ve geciken rezervasyonlara, isterse de liman ve diğer lojistik problemlerine bağlı olsun siparişlerin nakledilmesinde zorluklar yaşandığını bildirmeye devam ediyor. Başlıca ABD limanları, ithal edilen ticari malların akını devam ederken ve çoğu konteyner hızla boş olarak yeniden doldurulmak üzere Çin'e gönderilirken rekor trafik bildiriyor. Bu durum, tüccarların bildirdiğine göre, toplanmış kâğıt ihracıları için konteyner bulma kabiliyetlerini bastırıyor.

Avrupa piyasalarında, fiyatlar hala yüksek ve konteyner tedarik edilebilirliği korkunç durumda iken son birkaç ayda çok az şey değişti. Çoğu kalite kâğıtta en fazlasını tüketen çoğunlukla yerel Avrupa pazarı, Hindistan kahverengi kaliteler için haftalarca piyasa dışında kaldı. Fakat ithalatçılar karışık kâğıt ve kırılmış kutu kartonu iyi miktarlarda satın alıyorlar. Tayland ve Endonezya sürekli ithal ediyorlar ancak sadece satın alma ihtiyacı temelinde. Avrupa'daki tesisler, miktarlarını ga-

rantiye alıyorlar ve dolayısıyla fiyatların düşmesi söz konusu değil.

İHRACAT ARTIYOR

ABD Ticaret Bakanlığı verilerine göre, yılın ilk dört ayı süresince toplanan kâğıt ihracıları geçen yılın aynı zamanlarına göre %15 daha fazlaydı ve tek başına geri dönüşümlük kâğıt nakliyatları %14 artmıştı. Oluklu mukavva ihracatları için ocak ayından nisan ayına kadar veriler tüm 2021 yılı için 10,8 milyon tonluk bir tahmini ortaya koyuyor. Bu miktar pandeminin etkilediği 2020 yılına göre %8 daha iyi bir durum oluşturuyor. Bu seviye 2019 değerlerine denk ve 2017'den %9 daha iyi.

Ticaret Bakanlığı verilerine göre, 2021'in ilk dört ayı süresince ihracat piyasasında geri dönüşümlük kâğıt fiyatları geçen yılın aynı dönemine göre %35 daha fazla ve ton başına 166 dolar FAS (gemi yanında teslim) ortalamasındaydı. Güçlü ihracat rakamlarına rağmen, Kuzey Amerikalı ihracatçılar eğer nakliyat problemleri olmazsa ülke dışına daha fazla kâğıt satabilecekleri konusunda ısrar ediyor. Sonuç olarak pek çok tüccar, ülke içi tesis fiyatlarının, yükselişte olmakla birlikte, ihracattan kaynaklanan daha güçlü rekabet durumunda olabileceği kadar yüksek olmadığını söylüyor. Tüccarların Kâğıt Stoku Raporu için bildirdiğine göre, haziran ayı süresince, kıta boyunca ödenen ortalama fiyat, mayıs ayına kıyasla %7 kazançla ve bir yıl daha önceye göre %33'lük bir artışla ton başına 135 dolar civarında iken, karton tesisleri genelde hurda karton için ton başına FOB (nakliye vasıtasında teslim) 150 doların oldukça üzerinde ödeme yapıyorlardı.

DOĞRUDAN KÂĞIT İTHAL EDEMESELER DE ÖYLE YA DA BÖYLE, ÇİN HÂLÂ AMBALAJ PİYASASINI KONTROL EDİYOR. ÇİN, GERİ DÖNÜŞÜMLÜK KÂĞIT PİYASASINDA BORUSUNU ÖTTÜRÜYOR

ÇİN PİYASAYA YÖN VERİYOR

ABD'de tarımsal nakliyat için en yoğun dönem yaşanıyor. Hem ABD'de hem de Çin'de, yılbaşı sezonu paketleme üretimi başlamak üzere. Bir hurda kâğıt ihracatçısı, "Doğrudan kâğıt ithal edemeseler de öyle ya da böyle, Çin hâlâ paketleme piyasasını kontrol ediyor. Bunu geri dönüştürülmüş selüloz ithal ederek veya hurda karton astar (liner) ve orta kâğıdı satın alarak yapıyor fakat bir şekilde Çin borusunu öttürüyor." diyerek Çin'in etkisini anlatıyor.

Çin'in hurda kâğıt ithalatı yasağına rağmen, ABD Ticaret Bakanlığı bu ülkeye ayda 36.000 tondan fazla geri dönüşümlük kâğıt ihracatı yapıldığını bildiriyor. İhracatçılar "Eğer nakliyat konusu çözümlenseydi, artan deniz aşırı nakliyat, yurtiçi hurda karton fi-

yatlarında daha fazla baskıya neden olurdu." yorumunda bulundu. Federal Denizcilik Komisyonu Başkanı Daniel B. Maffei, konteyner kapasite sıkıntısının en azından 2022'ye kadar azalacak gibi durmadığını ve federal hükümetin bu konuda yapabileceği çok fazla bir şeyin olmadığını söyledi.

KONTEYNER FİYATLARI 4 KAT ARTTI

"Gemilerde yer tedariki, her ne kadar esas itibarıyla kullanılabilir durumda ki her gemi faaliyette olsa da, ihtiyacı karşılamaya yetecek şekilde artmadı." diyen Maffei, şunları söyledi: "Bir konteynerin maliyeti geçen yılki maliyetine göre dört kata kadar, bazı durumlarda daha da fazla arttı. Bir taşıyıcı gemide yer bulmak bile çok zor. Nakliyeci kutusunu gemiye yüklese bile, transit süresinde önemli gecikmeler olacak gibi."

ÇİN'İN HURDA KÂĞIT İTHALATI YASAĞINA RAĞMEN, ABD TİCARET BAKANLIĞI BU ÜLKEYE AYDA 36.000 TONDAN FAZLA GERİ DÖNÜŞÜMLÜK KÂĞIT İHRACATI YAPILDIĞINI BİLDİRİYOR.

DEMİR ÇELİK ÜRETİMİ ARTIYOR

IYeniden canlanan ekonomilerden kaynaklı güçlü talep bu yıl da devam edecek beklentisi hâkim.

Pandeminin etkisi ve Çin'in ithal edilen hurdaya karşı değişen yaklaşımı piyasalarda belirsizlik oluşturmaya devam ediyor. Böyle bile olsa demir cevheri ve yeni çelik fiyatlarının daha önce rekor seviyelere çıkması nedeniyle, 2021 hurda ticareti için daha güçlü bir yıl olmaya devam ediyor.

Demir çelik tüccarları için özellikle 2021'in ilk birkaç ayı iyi oldu. 31 Mayıs-2 Haziran tarihleri arasındaki sanal BIR kongresi süresince, Fastmarkets kıdemli muhabiri Lee Allen, Türkiye'deki çelik tesisleri için çok kârlı bir ortamdan bahsederek mayıs ayı ortasına kadar ortalama inşaat demiri ihracatı/hurda ithalatı fiyat dağılımının bir yıl önceki ton başına 148 dolar civarından 247 dolara yükseldiğine atıfta bulundu. Fastmarkets'deki araştırmacılar bu dağılımın aralık ayına kadar 168 dolara geri düşmesini bekliyor. Allen, aynı zamanda çelik fiyatlarının gelecek aylarda daha düşük seviyede kümeleneceğini fakat bu kapsamda 2021 yılında "daha fazla düşüşün çelik hurdasından ziyade çelikte olacağını" düşünüyor.

Uluslararası Geri Dönüşüm Bürosunun (BIR) en son Mirror analizinde Gregory Schnitzer'ın yorum ve değerlendirmeleri vardı. BIR Demir Bölümü Başkanı Schnitzer, küresel hurda pazarının "yeni kripto para gibi hissettirdiği" düşüncesindeydi. Schnitzer, bir tüccarın şu ikazına atıfta bulundu: "Yükselen bir piyasa asla düz bir çizgide gitmez."

Schnitzer şöyle yazdı: "Bu yükselmeye eğilimli piyasaya alıştık ve hatta bunun herhangi bir zayıflık belirtisi olmadan devam etmesini umduk. Çin'in piyasanın bu güçlülüğü için önemli belirleyici

olduğunu unutmayın ve öteki piyasalara yatırılan canlandırıcı etkideki paranın muazzam miktarını da küçümsemeyin. Bütün bunlar bugün hurda piyasasının gücüne eklendi ve altyapı gibi alanlarda geleceğe dönük proje görüşmelerini etkiledi. Bunların hepsi çok iyi, ama küçük düşüşler, büyük düzeltmeler olacak. Bunu çok zaman önce görmüştük. Herhangi bir diğer emtiadan farklı değil, hatta kripto paradan bile. Her ne kadar Hindistan dâhil pek çok ülke yeni Covid-19 dalgalarından muzdarip olsa da ekonomiler genellikle düzelmeye başlıyor. Çin'in bu yıl büyük ölçekte hurda demir ithalatını sürdürmesiyle piyasalar önümüzdeki aylar için genellikle güzel görünüyor."

RUSYA GEÇİCİ VERGİ GETİRDİ

Haziran ayı sonuna kadar, HMS 1/2 80:20 için Türkiye'de teslim mal bedeli ve navlun(cfr) fiyatları biraz düşerken, ton başına 500 dolara yakın seviyelerde kaldı. Sonuç olarak Fastmarkets'in bildirdiğine göre Avrupa çapında çelik üreticileri tarafından ödenen yüksek fiyatlar nedeniyle, Avrupalı ihracatçılar kargolarını daha çok yerel olarak teslim edecek. ABD ihracat fiyatlarının azalacağına dair raporlar, bunun talebi bastırmak amacıyla spekülasyon olarak hurda tesisleri tarafından ortaya atıldığı tepkisi ile karşılandı.

Japon hurdası için ihracat fiyatları Japonya ve Güney Kore'de yüksek kaliteli materyal için yükselen talebe bağlı olarak haziran ayı sonunda arttı. İlginç bir gelişme haberi Rusya'dan geldi. Hükümet Avrasya Ekonomik Birliği dışına satılan 340 çelik ve paslanmaz metal için geçici ihracat vergisini yürürlüğe

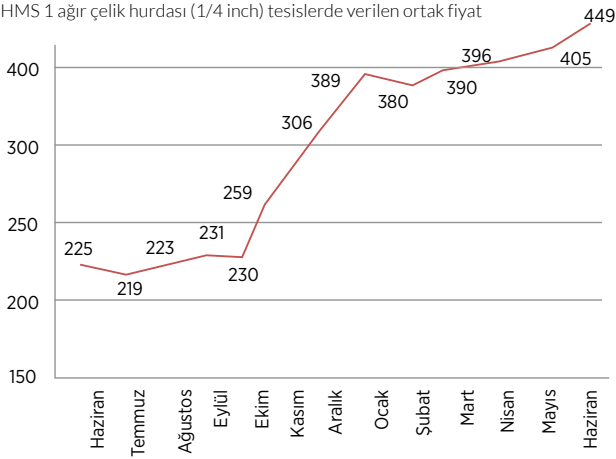
**MAYIS AYINDA DÜNYA
HAM ÇELİK ÜRETİMİ,
174,4 MİLYON TON
OLARAK GERÇEKLEŞTİ
VE BU RAKAM MAYIS
2020'YE KIYASLA
%16,5 ARTIŞ DEMEK.
NİSAN AYINDA BU
RAKAM 169,5 TONDU.**

Referans Tarihi: 1 Temmuz 2021

Hurda Demir Fiyatları

ABD Yurtiçi Hurda Fiyatları* (\$/GRT)

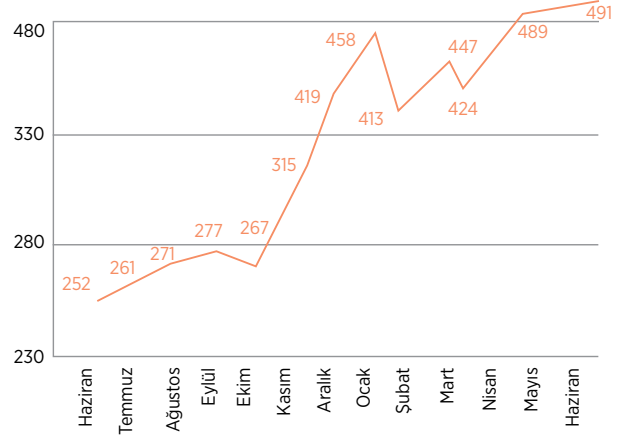
HMS 1 ağır çelik hurdası (1/4 inch) tesislerde verilen ortak fiyat

Kaynak: Davis Endeksi

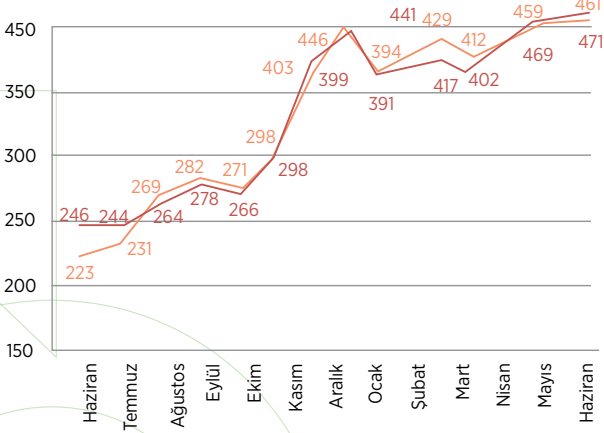
Avrupa'dan Türkiye'ye nakliye için CFR Fiyatları (\$/ton)

HMS 80/20 ağır çelik hurdası

- En Yüksek Fiyat
- En düşük Fiyat

ABD İhrac Fiyatları* (\$/GRT)

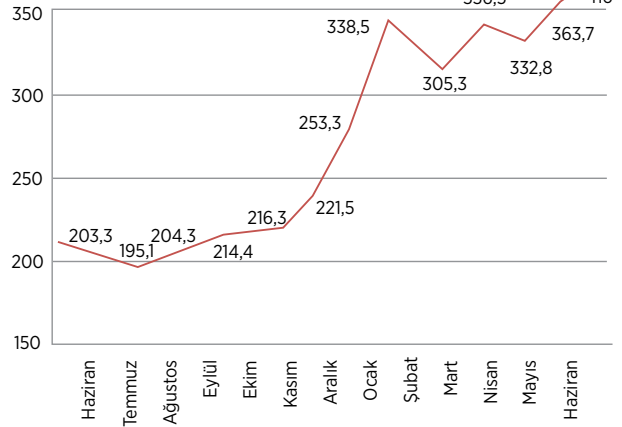
HMS 1 ağır çelik hurdası (1/4 inch)

Kaynak: Davis Endeksi

Ortak Satış Fiyatı Almanya'da eski Tersane ** (€/ton)

E3/Avrupa Standart Kalitesi No.3, ağır eski çelik hurdası (>6mm)

koydu. 1 Ağustos'tan yıl sonuna kadar geçerli olmak üzere, demir alışımına özgü 150 dolarlık bir seviye ile verginin baz düzeyi %15 olacak.

ABD'deki SA Geri Dönüşüm'den Tom Knippel yeni çelik ve hurda fiyatlarının önceden görülmemiş bir şekilde yükselmesinden bahsederek, böyle yüksek çelik fiyatlarının uzun dönemde sürdürülemez olduğunu ekledi. "Hâlâ gerginlik var." diyen Knippel, şöyle devam etti: "Ford, kapanmaların devam ettiğini bildirdi ve bu kapanmalar olduğu sürece,

bu durum birincil hurda üretimini yavaşlatacak. Birincil hurdada parçaya yayılım hâlihazırda çok yüksek."

Almanya'daki TSR Geri Dönüşüm'den Denis Reuter, Avrupa'da da durumun benzer olduğunu belirterek "Birincil hurda türü Avrupa'da düşük ama talep hâlâ oldukça yüksek, bu durum yüksek fiyatlara katkıda bulunuyor. Gelecekte birincil hurda türü artarsa durumun normalleşmesini ve belki de üçüncü çeyrekte fiyatların biraz aşağı düşmesini bekliyorum." şeklinde konuştu.

ÇİN VE ENDONEZYA KİLİT KONUMDA

Roskill'de kıdemli analist olan Olivier Masson tarafından gerçekleştirilen BIR sunumu, Çin ve Endonezya'nın küresel paslanmaz çelik gelişmelerinde anahtar rolünü sağlamlaştırdığını gösterdi. Bu ülkelerin toplam paslanmaz çelik üretiminde toplam payı 2015 yılında %52 iken, geçen yıl %64'e yükseldi. Bu ülkelerin temel nikel birimlerine yüksek ölçüde bağlı olması nedeniyle, paslanmaz çelik üretiminde küresel hurda oranı beş yıl önceki yaklaşık %42 oranından 2020 yılında %37 civarına kaydı.

Olivier Masson, Roskill'in Çin'in hurda kullanımında göreceli bir artış öngördüğünü ancak bunun nikel pik demirin artan tedarik edilebilirliği nedeniyle sadece "çok çok küçük bir artış" olacağını söyledi. Masson paslanmaz çelik endüstrisinin pandeminin yoğun etkilerinden iyice kurtulmakta olduğunu ve nikel talebi için önde gelen etken olarak kalacak gibi olduğunu düşünüyor. Özellikle elektrikli araçlar için olmak üzere, batarya piyasası "açık arayla" nikel parçaların ikinci en büyük kullanıcısı olmaya namzettir.

ABD'deki SA Geri Dönüşümden ve BIR demir bölümünün bir kurul üyesi olan George Adams, Mirror'daki analizinde, neredeyse her ülkenin tedarik zinciri eksikliklerinden, işlem bekleyen nakliyat sisteminden ve yeni çelik üretiminde gecikmelerden yakındığını belirtti. Adams şunları söyledi: "Soru bu piyasanın ne zaman düzeleceği. Dengelenme gerçekleştiğinde sağlıklı ve talebe göre şekillenmeye devam eden bir pazarda hâlâ hurdaya ihtiyaç duyulur. Fiyatlarda gerçekleşen bir dengeleme hurdayı etkilerken, aşağı tarafı sınırlanabilir ve yeni çelik fiyatlarındaki düşüşten daha küçük kalabilir."

Mellor Metal Alt Kurul Üyesi Shane Mellor'dan da benzer görüş geldi.

Mellor, dikkat edilmesi gereken bir noktayı belirterek: "Demir çelik için görünüm kısa vadeden orta vadeye, çok yükselme eğiliminde gözüküyor. Dünya çapındaki mevcut ekonomik senaryoya göre herkes için temel kaygı, ekonomilerin uzun vadeli enflasyonla nasıl baş edeceği olacak."

Önde gelen pazar araştırma şirketlerinden Market Research Future (MRF) analistleri, pandeminin metal geri dönüşüm pazar kârlarında büyük ölçüde pozitif bir etkisinin olduğu sonucuna vardı. MRF analizinde şu ifadelere yer verildi: "Bir taraftan, geri dönüşümcüler kapanma süresince metal hurdayı toplama, ayırma ve geri dönüştürmeye çalışanlara cazip hâle getirmekten geri döndürülmüş ürünleri yerine

**RUSYA, AVRASYA
EKONOMİK BİRLİĞİ
DIŞINA SATILAN 340
ÇELİK VE PASLANMAZ
METAL İÇİN GEÇİCİ
İHRAÇ VERGİSİNİ
YÜRÜRLÜĞE KOYDU.**

ulaştırmaya kadar çeşitli problemlerle yüzleştiler. Diğer taraftan, pandemi metal geri dönüşüm endüstrisinin arz talep değişikliklerinde ayakta kalmasına yardım etti." MRF geri dönüştürülmüş demir çeliğin toplam üretimin sadece %40'ını kapsadığını söylüyor ve etkin olmayan makineler ile geri dönüşüm süreçlerinin pazar büyümesini frenlediğini iddia ediyor.

ÇELİK ÜRETİMİNDE ARTIŞ VAR

Mayıs ayında dünya ham çelik üretimi, 174,4 milyon ton olarak gerçekleşti ve bu rakam Mayıs 2020'ye kıyasla %16,5 artış demek. Nisan ayında bu rakam 169,5 tondu.

Dünya Çelik Birliğine rapor veren 64 ülkeden gelen veriler, Çin'in Mayıs

2020'ye göre % 6,6 artışla bu yılın Mayıs ayında 99,5 milyon ton çelik ürettiğini gösteriyor. Bu rakam yılbaşından bugüne kadar %13,9 daha fazla. Hindistan % 46,9 artışla (yılbaşından bu güne +%33,6) 9,2 milyon ton çelik üretti. Japonya % 42,2 artışla (yılbaşından bu yana +%9,1) 8,4 milyon ton üretti. ABD % 47,6 artışla (yılbaşından bu yana +%10,6) 7,2 milyon ton üretti. Türkiye 3,2 milyon ton üretti ve bu %42,4 artış demek (yılbaşından bu yana +%21,2). Brezilya %40,1 artışla (yılbaşından bu yana +%20,3) 3,2 milyon ton üretti. Rusya'nın üretimi %14,0 artışla 6,6 milyon ton. Güney Kore'nin %10,5 artışla 6 milyon ton ürettiği tahmin ediliyor. Almanya'nın %35,5 artışla

3,5 milyon ton ürettiği tahmin ediliyor. İran'ın %7,7 artışla 2,6 milyon ton ürettiği değerlendiriliyor.

Mayıs ayında, Dünya Çelik Birliği çelik endüstrisinin Paris Anlaşması'nın amaçları doğrultusunda karbondioksit salımlarını azaltmada karşılaştığı zorluklar ve fırsatların çerçevesini ortaya koyan bir çalışma yayımladı. Genel Direktör Edwin Basson şöyle söyledi: "Kesinlikle açık olan husus, hükümetlerin ve diğer paydaşların teknolojik ve ekonomik güçlükleri aşmak ve çelik endüstrisinin düşük karbon çelik üretimine etkin olarak geçmesi için piyasa koşullarını oluşturmak amacıyla çelik endüstrisi ile çalışmaya ihtiyaç duyacaktır."

DEMİR DIŞI METALLERDE FİYATLAR NORMALE DÖNÜYOR

Demir dışı metallerde stoklar büyürken özellikle bakır olmak üzere, metallerin rekor seviyede yükselen fiyatları normalleşiyor.

Bakır ve demir fiyatları rekor seviyelere ulaştığı (bakır mayıs ayı ortasında ton başına 10.500 dolardı) bir dönem sonrasında düşüşe geçti. Bu duruma pek çok neden etkili oldu. Bununla birlikte, elektrikli araçlarda öngörülen dünya çapındaki büyümeye ve bu metalin elektrikli araçların üretimindeki kilit rolüne bağlı olarak bu nedenlerin hiçbiri kırmızı metal etrafındaki genel iyimserlik havasını bozmuyor.

ABD'de Merkez Bankası, faiz oranlarını yükseltme beklentilerini öne sürdükten sonra bakır fiyatları düştü. Daha geniş olarak değerlendirildiğinde, fiyatlar üzerinde aşağı baskı Çin'in fırlayan emtia fiyatlarını dizginlemek amacıyla ulusal rezervlerindeki endüstriyel metalleri serbest bırakma kararını takip etti. Emtia fiyatlarına yönelik kaygı Çinli yetkililer tarafından ilk olarak mayıs ayında en büyük demir cevheri, çelik, bakır ve alüminyum üreticileri ile yapılan bir toplantıda açıklandı.

Daha sonra Çin Ulusal Gıda ve Stratejik Rezerv İdaresi, temmuz ayı başında 20.000 ton bakır, 30.000 ton çinko ve 50.000 ton alüminyum satmaya niyetli olduğunu açıkladı. Reuters bu toplamların Çin'in mayıs ayındaki bakır üretiminin sadece %2,3'üne ve aynı ayda işlenmiş bakır ithalatının %4,4'üne karşılık geldiğini bildirdi. Tüccarlar için diğer bir güçlük, ithal edilen ikincil materyallerde daha sıkı kalite kontrol tedbirleri uygulayan Çin limanlarına kargo göndermeye yönelik kaygılar oldu. Raporlar tüccarlara her ihtimale karşı kargolarını daha düşük fiyata Asya'da başka bir yere ve Avrupa'ya yönlendirmesini öneriyor.

GÜÇLÜ BİR YIL

ABD Çalışma İstatistikleri Bürosu bütün hurda emtiaların Mayıs 2021'e kadar 12 ay için yükseldiğini bildirdi. Üretici Fiyat Endekslerine göre belirtilen periyotta bakır birincil hurdası %89,6 yükselişle başta geldi.

Fiyatların o zamandan beri çok değişmeden gittiği ve bazı durumlarda geri düştüğü mayıs ayında, en yüksek demir dışı metal fiyatları Londra Metal Borsası'ndaydı (LME). Yüksek fiyatlar bazen perakendede dikkat çeken şekilde ilave maliyetler oluşturuyor. Bunun nedeni kazanç değişiklikleri değil, kısa dönem borç maliyetleri veya kredi sigorta artışlarından kaynaklanıyor.

Kurşun yılbaşından bugüne artıştıydı. 30 Haziran'da ton başına 2.340 dolarlık yeni bir yüksek seviyeye ulaştı.

Avrupa ekonomisi garip bir hâlde. Koronavirüse rağmen, ham madde gerektiren inşaat, ulaşım ve makine mühendisliği gibi pek çok alanda fiyatlar ani yükseliş hâlindeydi. 2021'in ilk çeyreğinde tedarik durumu genellikle iyi olmakla beraber, nisan ayında tedarik dar boğazları vardı ve bu durum sonuçta keskin biçimde artan fiyatlara neden oldu.

Endüstriyel metaller her zaman tedarik edilebilir durumdaydı. Sadece Avrupa'da ticaretin ve geri dönüşüm yapısının iyi işlemesi nedeniyle değil, yükselen ham madde fiyatlarının da bu duruma etkisi oldu. İlave olarak, 2021'in ikinci yarısında metallerin daha kıt olacağına dair lojistik problemler ve kaygılar da vardı. Almanya'da haziran ayı sonunda yapılan bir araştırma gösterdi ki ticari işletmelerin

**ABD ÇALIŞMA
İSTATİSTİKLERİ
BÜROSU BÜTÜN
HURDA EMTİALARIN
SON 12 AY İÇİNDE
YÜKSELDİĞİNİ
BİLDİRDİ. ÜRETİCİ
FİYAT ENDEKSLERİNE
GÖRE BELİRTİLEN
PERİYOTTA BAKIR
BİRİNCİL HURDASI
%89,6 YÜKSELİŞLE
BAŐTAYDI.**

yaklaşık %60'ı ham madde kitliğinin bu yıl azalacağını beklemiyor.

RUS VERGİLERİ

Rusya, yurt içi piyasaları daha yüksek ham madde fiyatlarından korumak gayretiyle 1 Ağustos'tan itibaren yıl sonuna kadar demir ve demir dışı metaller için ihraç vergileri yürürlüğe koydu. Hükümet bu durumu şöyle açıkladı: "Vergiler baz seviyeyi (%15) ve özel bileşeni kapsayacak. Özel vergi bileşeninin değeri metalin türüne göre (demir dışı metaller için) veya ürünlerin uzlaşılın değerine göre (demir çelik tipinde metaller için) 2021'in ilk beş ayı sonunda küresel fiyat dinamiklerine bağlı olarak hesaplanacak. Karar iç pazarlarda metal ürünleri fiyat artışını kısıtlamak için alındı."

Vergi yükü bakır için ton başına en az 1.226 dolar, nikel için ton başına 2.321 dolar ve alüminyum için ton başına 254 dolar olacak. Hükümet vergilerin sadece Avrasya Ekonomik Birliği dışına yapılan ihracatlarda uygulanacağını ve metal ürünlerin tekrar ihracatı risklerini azaltmak için birlik içindeki partnerler ile görüşmelerini söyledi.

BAKIR

Hâlihazırda ton başına 9.460 dolar olan LME fiyatları ile kırmızı metal hâlen önceki yıllara göre daha yüksekten işlem görüyor. Analistler bakırı orta vadede 8.500 doların üzerinde görüyor çünkü durum bu fiyat seviyesine uygun. Bakır piyasasında talep iyi durumda ve hem yeni hem de hurda metaller geniş ölçüde talep ediliyor ayrıca endüstride kullanım oranları iyi seviyede devam ediyor. Mayıs ayı sonunda, temel metal alım satımları (LME, Comex ve Shanghai) 383.594 ton oldu, bu miktar 2020 Aralık ayı sonuna göre 132.419 tonluk (%53) bir artış demek.

Bu nihai büyüme Comex'de %22 düşüş ve LME'de %14 artış ile birlikte Şangay Exchange tarafından tutulan stoklarda %177'lik bir sıçramayı kamufler ettiğinden, Çin'in stok yapmasının etkisi açık. Uluslararası Bakır Çalışma Grubu'nun en son bülteninde yer alan başlangıç verisi 2021'in ilk üç ayında dünya maden üretiminin %3,7 arttığını gösteriyor.

Avrupa hurda pazarında, parlak bakır tel hurdası ton başına 9.157 dolardan, kıyılmış bakır tel hurdası ton başına 9.264 dolardan (birinci kalite) ve ton başına 8.835 dolardan (ikinci kalite) alıcı buldu. Ağır bakır hurdası 8.166 dolar ve pirinç hurdası 5.348 dolar değer aldı.

ALÜMİNYUM

LME'de üç aylık alüminyum fiyatları haziran ayı sonunda ton başına 2.470 dolardan listelendi, alایشim ise 2.050 dolardı. Birincil alüminyum fiyatları hâlihazırda 2.722 dolar civarında. Tel hurda son olarak 2.398 dolardan satıldı ve artıklar 1.193 dolardı. Ekstrüzyon hurda 2.483 dolardan fiyatlanırken, yeni düşük bakır alüminyum alایشim levha hurdası 2.000 dolardan fiyat buldu. Demir eklemelerle karışık döküm hurdası 1.611 dolara mal olurken, karışık artıklar 1.265 dolar değerindeydi.

KURŞUN

LME'deki teklif fiyatları daha önce hafif şekilde düşmüşken geçenlerde arttı. Üç aylık ürünler ton başına 2.224 dolardan teklif aldı. Yeni yumuşak kurşun Avrupa pazarında ton başına 2.411 dolar civarında kazanç sağladı, yumuşak kurşun hurdası ise 2.005 dolara düştü. Uluslararası Kurşun ve Çinko Çalışma Grubuna (ILZSG) bildirilen kesin olmayan veriler, 2021'in ilk dört ayında dünya saflaştırılmış kurşun metal arzının talebinin 19.000 tonu aştığını gösteriyor. Aynı dönemde toplam rapor edilen stok seviyeleri

21.000 ton azaldı. Küresel kurşun madeni üretimi %9,1 yükselirken, küresel kurşun metal üretimi %10,8 arttı.

NİKEL

Nikel fiyatları yukarı eğilimine devam ediyor ve en son ton başına 1.863 dolardı. LME depolarındaki envanterler yine düştü ve 234.576 ton olarak bildirildi. Alaşımli hurda da yükseldi: V2A hurdası 1.778 dolar, V4A ise 2.447 dolar değerindeydi.

ÇİNKO

Çinko için Londra fiyatları mutedil hareket etti ve en son piyasa raporu seviyesinin hafifçe altında, ton başına 2.896 dolardı. Bununla birlikte, çinko pahalı kaldı ve işleme tesislerinden alıcılar sadece kısa vadeli ihtiyaçları için, dikkatle sipariş vermeye devam etti. LME stokları 257.450 tondur. Özel yüksek kalite çinko LME dışında 3.080 dolar civarında iken eski çinko hurdası 2.172 dolar değerindeydi. Saflaştırılmış çinko metal için küresel pazar 2021'in ilk dört ayı boyunca 31.000 ton fazla verdi ve toplam rapor edilen envanterler 142.000 ton arttı. ILZSG'a göre dünya çinko madeni üretimi belirgin bir şekilde, %11,3 arttı ve saflaştırılmış üretim % 4,5 yükseldi.

KALAY

LME'ye ilave olarak Malezya'daki Kuala Lumpur Kalay Piyasası (KLTMT) en önemli küresel kalay alım satım yeri. Önemli kalay madenleri kapanmak veya pandemi nedeniyle faaliyetlerini azaltmak zorunda kalınca, KLTMT haziran ayı ortasında kalay ticaretini geçici olarak durdurdu. Dünya piyasalarında darlık artacak gibi ve bu durum Avrupa'da da daha fazla fiyat artışlarına neden olabilir. Çok yakın geçmişte, kalaya LME'de ton başında 30.825 dolar fiyat biçildi ve LME stokları 2.190 ton olarak bildirildi.

PASLANMAZ ÇELİK VE NİKEL PİYASALARINDA TALEP ARTIYOR

Artan üretim ile birlikte, metaller için küresel talep güçlenmeye devam ederken, nikel ve paslanmaz çelik geri dönüşümcüleri için piyasa koşulları gelişiyor.

Covid'in neden olduğu kapanmalar ve süregelen tedarik kısıtlamalarından kaynaklanan bastırılmış talebi yansıtır şekilde birincil nikel ve işlenmiş çelik için yükselen fiyatlar, bu gelişmeyi destekler nitelikte oldu. Mayıs ayı sonunda ton başına 17.000 doların aşagısında dip yaptıktan sonra, Londra Metal Borsası (LME) nakit nikel fiyatları haziran ayı sonunda stoklar tüketilirken 18.500 dolar civarında işlem görüyordu. Temmuz başı itibarıyla, LME depolarında 230.000 tonun biraz üzerinde nikel vardı ve bu miktar nisan ayı sonundan itibaren 33.000 ton azalma demektir. Hem hükümetler hem de yatırımcılar endüstriyel çıktı üzerinde yükselen fiyatların etkisi hakkında gittikçe daha fazla kaygılı hâle gelirken, çoğu tahmin uzmanı bu yıl daha fazla paslanmaz çelik üretimi ve nikel fiyatları öngörüyor.

ÜRETİMDE SIÇRAMALAR DİKKAT ÇEKİYOR

J.P. Morgan Küresel Üretim Satın Alma Yöneticileri Endeksi'nin (PMI) haziran ayındaki 55,5'lik değeri üst üste 12'nci ay genişlemeyi gösterdi. IHS Markit, "Haziran ayında küresel üretim ürünler, yeni siparişler ve istihdam kalemlerinin hepsinde büyüme ve sağlam

seviyelerde ticaret iyimserliği ile birlikte yüksek büyüme safhasında kaldı. Bununla birlikte, gerilimli küresel tedarik zincirleri üretim programlarını bozmaya ve girdi teslimatlarını geciktirmeye devam ederek sonuçta keskin fiyat artışlarına neden oldu." şeklinde açıklama yaptı.

Artan çelik üretimi, gelişmiş üretim ortamında anahtar bir unsur oldu. Uluslararası Paslanmaz Çelik Forumuna (ISSF) göre küresel paslanmaz çelik eritme fırını üretimi 2021'in ilk çeyreğinde önceki yılın aynı dönemine göre % 24,7 artarak 14,5 milyon tona ulaştı.

Çin, yılın ilk çeyreğinde yaklaşık 8,2 milyon ton paslanmaz çelik üreterek önde gelen paslanmaz çelik üreticisi olarak kaldı. Aynı zamanda ISSF rakamlarına göre Avrupa'da paslanmaz çelik üretimi yıl bazında % 5,3 artış kaydetti. Önde gelen paslanmaz çelik üreticisi Outokumpu, 2021'in ilk çeyreğindeki paslanmaz çelik teslimatlarının önceki çeyreğe göre %16 arttığını ve "özellikle Avrupa'da, kârlılığın daha yüksek gerçekleşen fiyatlarla desteklendiğini ve sabit maliyetlerin daha düşük bir seviyede olduğunu" bildirdi.

KÜRESEL PASLANMAZ ÇELİK ÜRETİMİNİN 2021'DE %15,6 ORANINDA ARTMASI VE 60,4 MİLYON TONDAN FAZLAYA ULAŞMASI BEKLENİYOR.

OLUMLU TAHMİNLER

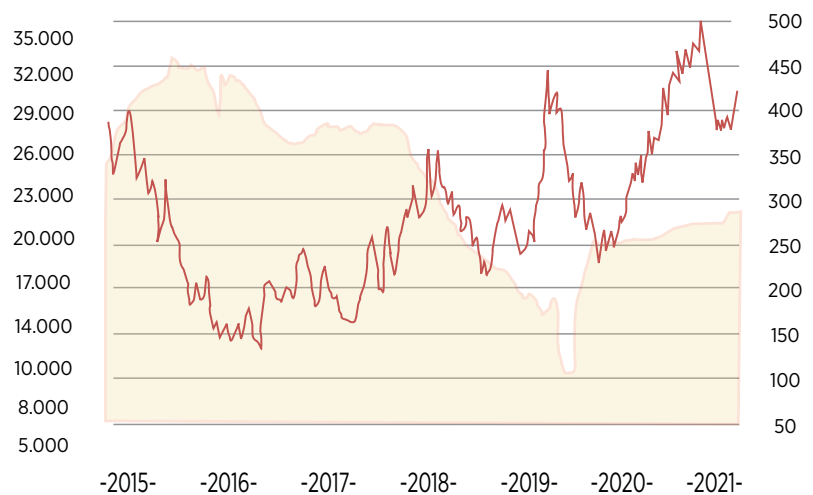
Macquarie Araştırma'ya göre küresel paslanmaz çelik üretiminin 2021'de %15,6 oranında artması ve 60,4 milyon tondan fazlaya ulaşması bekleniyor. Her ne kadar Macquarie, Avrupa'da ve ABD'de paslanmaz çelik üretiminin sırasıyla %12,6 ve %15,1 oranında artacağını tahmin etse de önemli üretim artışlarının Endonezya (+%74,5), Hindistan (+% 26,9) ve Çin'de (+%10,6) olacağı tahmin ediliyor. Paslanmaz çelik sektöründe yüksek nikel kullanımına ilave olarak gelecekte elektrikli araç batarya piyasasında nikel talebinin de keskin biçimde artması bekleniyor. Sonuç olarak, Goldman Sachs ortalama nikel fiyatının 2021 yılında ton başına 19.437,50 dolara, 2022 yılında ise ton başına 20.000 dolara ulaşmasını ön görüyor.

Nikel

Referans tarih: 1 Haziran 2021

/ 3-mts Nikel Fiyatı (ABD doları/ton olarak)

LME Stokları (x1000 metrik ton) /

AB TÜCCARLARI NAKLİYAT DÜZENLEMELERİNDE BELİRGİNLİK İSTİYOR

Avrupa Komisyonu tarafından OECD dışı ülkelere yapılan ihracatlara ilişkin politikayı güncellemek için ayrılan zaman, ticareti olumsuz etkiliyor.

Avrupa Birliği'nden, OECD dışı ülkelere plastik hurda ticareti ağır işliyor. Avrupa Komisyonu, atıkların OECD dışı ülkelere nasıl ihraç edileceğini belirleyen hurda nakliyat düzenlemesi olan 1418/2007'yi henüz tanzim etmedi. Bu belirsizlik yüzünden ihracatçıların, özellikle varış limanlarına, ayıklanmış plastik atık nakletmek için mücadele ettiği süre altı ayı geçti. Bazı üye ülkeler Komisyonun düzenleme 1418/2007'de yapacağı değişiklikleri beklememeye karar verdi. Bu ülkeler yeni düzenleme yürürlüğe girene kadar, ihracatçıların eski kuralları takip ederek OECD dışı ülkelere ayıklanmış plastik hurda nakletmesine izin veriyor. Atık kalitesinin Basel konvansiyonu, B3011kapsamındaki gibi olması gerektiğini açıkça belirtiyorlar. Hollanda bu üye ülkelerden biri ve duruşunu devlet resmi internet sitesinde yayımladı.

Düzenleme 1418/2007'deki değişiklikler için beklemeyi tercih eden ve kısıtlanmamış ticarete izin vermeyen üye ülkelerden ihracatlar ise büyük ölçüde azaldı. Bu nedenle düzenleme 1418/2007'de herhangi bir değişikliğin olmadığı bu hâlde, materyal ihracata izin veren ülkelere taşındı. Bu durum, AB ülkeleri arasında bir ticaret dengesizliği yarattı. İhracatçıları, taşımacılık şirketleri, ambarcılar ve diğerleri ihracatların bildirim süreciyle uyumlu olması gerektiği ülkelerde düşük miktarların ceremesini çekti. Diğer yandan, bu şekilde ticarete izin vermeyi tercih eden ülkelerde ihracatlar ve ticaret arttı.

Komisyonun nihai düzenleme taslağının temmuz ayı başında Avrupa Parlamentosuna gönderildiği ortaya çıktı. Şimdi gözden geçiriliyor, onaylanıp yayımlandığında Avrupa'dan OECD dışı ülkelere plastik hurda nakliyatının daha şeffaf ve bütün üye ülkelere eşit olmasını sağlaması bekleniyor.

TÜRKİYE'NİN POLYETHYLENE (PE) YASAĞI

OECD dışı ülkelerle ticaretin azaldığı ocak ayından beri, Avrupa üye ülkeleri ile OECD ülkeleri arasında ticaret hacmi arttı. Türkiye, Basel Konvansiyonu değişimlerinden beri, belirgin miktarlarda ithalat yapanların en önemlilerinden biri olarak ortaya çıktı. Başka hiçbir OECD ülkesi mevcut hacmi alabilecek durumda olmadığından, pek çok Avrupalı ihracatçı sadece Türkiye ile ticarete bağımlı kaldı. Fakat Türkiye 18 Mayıs'ta PE hurdası ithalatlarına yasak getirdiğini aniden açıklayınca, konu çok şiddetli bir hâle geldi. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, daha fazla yasa dışı geri dönüştürülemez atık ithalatı tespit edince, reaksiyon olarak yasak kararını aldı. İthal edilen plastik atıkta büyük artışlar yetkililerin dikkatini yasa dışı faaliyetlere çekti ve bu da ithal edilen PE hurdasında yasakla sonuçlandı. Bu ani hareket pek çok ihracatçı için materyal işlenirken ve siparişlerin tamamlanması gerekirken soruna sebep oldu. Hâlihazırda Türkiye'ye intikalde olan kargonun varışında işlemlerinin tamamlanmasına müsaade etmek için 45 günlük bir pencere bırakıldı.

AVRUPA KOMİSYONU, ATIKLARIN OECD DIŞI ÜLKELERE NASIL İHRAÇ EDİLECEĞİNİ BELİRLEYEN HURDA NAKLİYAT DÜZENLEMESİ OLAN 1418/2007'Yİ HENÜZ TANZİM ETMEDİ. PLASTİK HURDA TÜCCARLARI BU YÜZDEN SIKINTI YAŞIYOR.

FİYATLAR ALT ÜST OLDU

Türkiye'nin PE yasağından sonra, ihracatçılara az seçenek kaldı. Bu için Avrupa içinde veya bildirim süreci kullanılarak OECD-dışı ülkelere sadece küçük hacimlerde alım satıma dönüşmesi demekti. Sonuç olarak, LDPE (düşük yoğunluklu PE) filmi çeşitlerinin fiyatları aniden düştü. Doğal LDPE filmi ton başına 380-390 avrodan %10 azalarak ton başına 350-355 avroya düştü.

Esas etki LDPE renkli filmde görüldü, çünkü Türkiye bu materyal için en büyük hurda alıcılarından biriydi. Sonuç olarak, LDPE renkli film fiyatları ton başına 120-130 avrodan ton başına 80-90 avroya ani bir düşüş gösterdi. Türkiye'deki geri dönüşümcüler, yetkililerinin bu kararı gözden geçirmelerini talep etti. Bu yasadışı sonradan farklı düzenlemeler yapılarak kaldırıldı.

Gerü DönüŖüm Sektörü
**Uluslararası
Fuar ve
Seminer
Takvimi**

EKİM 2021

**12
15**

Uluslararası
Çevre Fuarı
Pollutec
Yer: Lyon, Fransa

**12
16**

Fakuma
Uluslararası
Plastik Fuarı
Yer: Friedrichshafen,
Almanya

**25
26**

Uluslararası Gerü
DönüŖüm Bürosu
(BIR) Küresel
Ticaret Forumu
Yer: Brüksel,
Almanya

**26
29**

Uluslararası
Malzeme ve Enerji
Gerü Kazanımı ve
Sürdürülebilir
Kalkınma Fuarı
Ecomondo
Yer: Rimini Expo
Center, İtalya

KASIM 2021

**04
05**

Plastik Gerü
DönüŖüm
Fuarı(PRSE 2021)
Amsterdam-Hollanda

14

9. BMR
Uluslararası
Konferansı
Yer: Dubai-BAE

**16
18**

Akıllı Ŗehir
Fuarı
Yer: Barcelona-
İspanya

30

E-Atık Dünya
Konferansı ve
Fuarı
Yer: Frankfurt-
Almanya

ARALIK 2021

**01
04**

Uluslararası
İstanbul Plastik
Endüstrisi Fuarı
Plast Eurasia
İstanbul
Yer: TÜYAP

**07
09**

Uluslararası
Plastik Endüstrisi
Fuarı
Yer: Varşova-
Polonya

T +90(212) 467 36 00 / T+ 90 (266) 999 15 80

Maltepe Mah. Fetih Cad. No.6 Dk.13 Zeytinburnu, İstanbul
Paşaköy Mah. Seka Mevkii Sokak No: 324/33 Altıeylül, Balıkesir
varaka.com f t i y s /varakakagit

VARAKA

Gelecek Geri Dönüşümle Gelecek!

Yarının yaşanabilir dünyasının geri dönüşümle mümkün olduğunu biliyor; ambalaj atıklarını ekonomiye kazandırarak **yılda 4 milyon ağacın** kesilmesine engel oluyoruz. Tüm faaliyetlerimizde çevre bilincine birincil önem atfederek ülkemize, yaşama ve geleceğe değer katmaya devam ediyoruz.

